

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

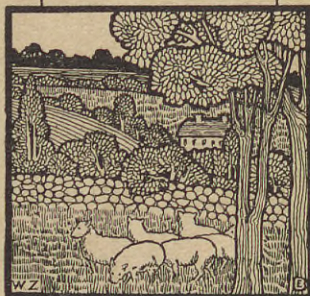

UPPSALA
UNIVERSITET

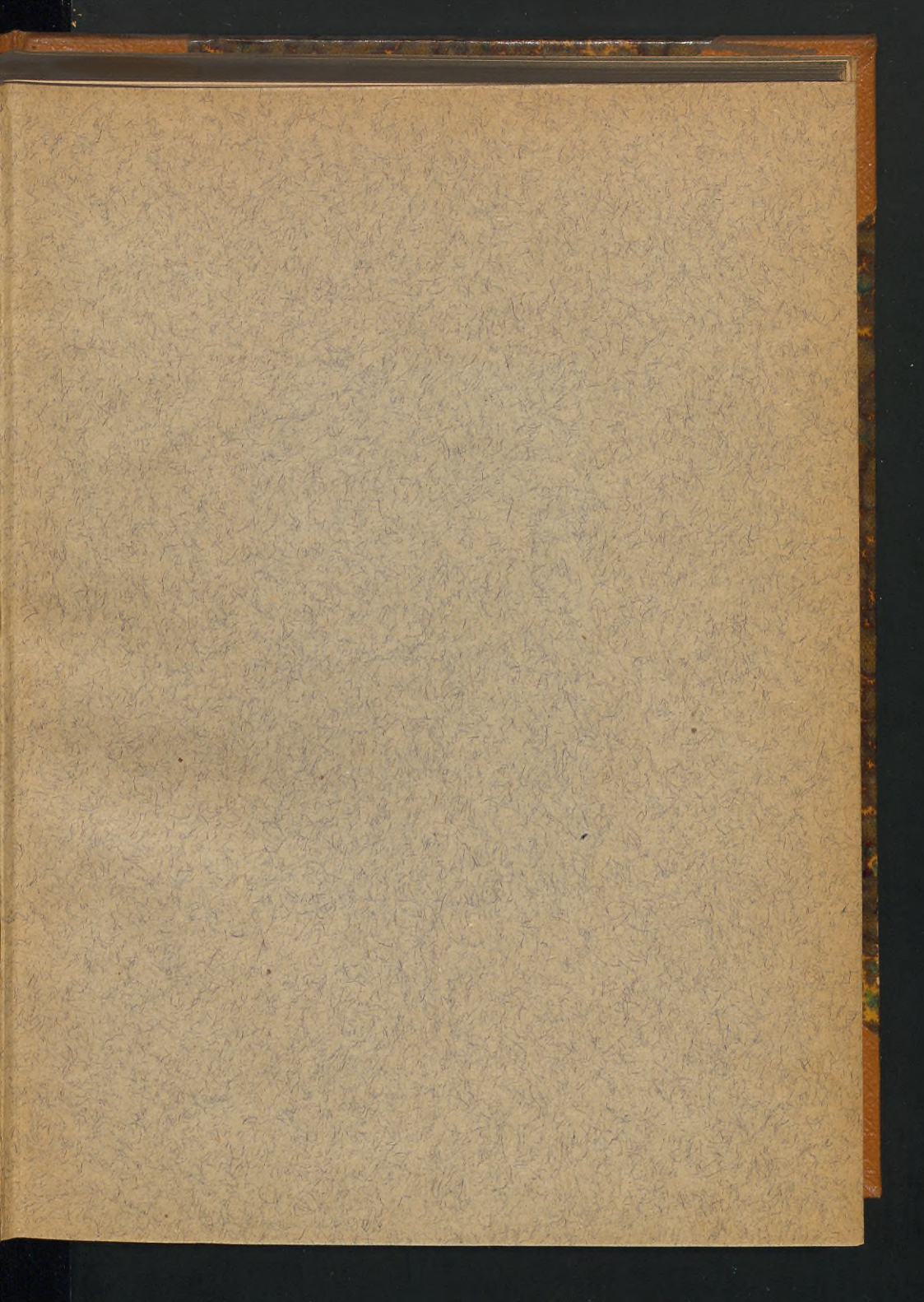
Litt.
Sv.

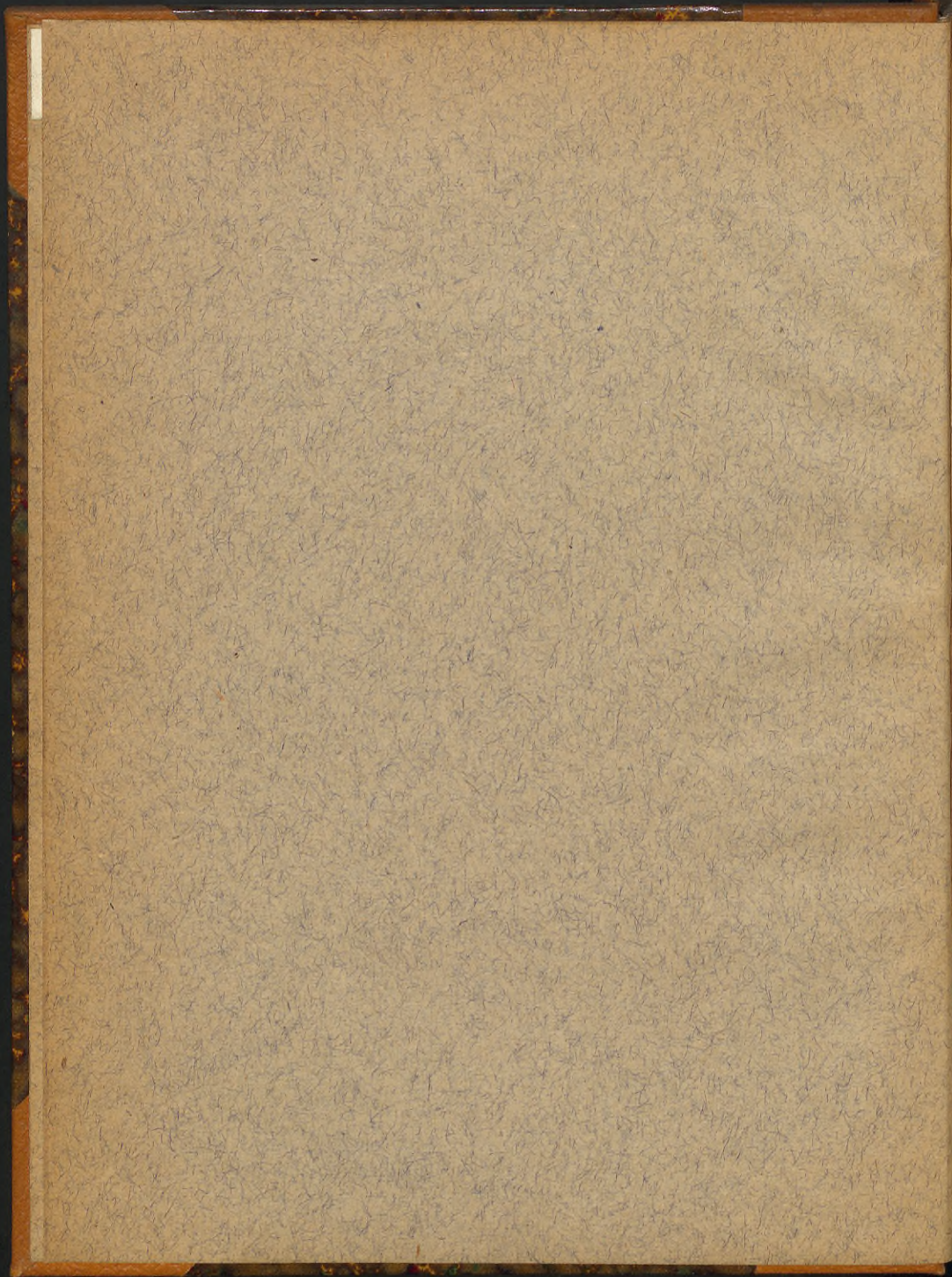
TRANEMÅLA
SÄMLINGEN

SKÄNKT TILL
GÖTEBORGS
STADSBIBLIOTEK
AF
AUGUST RÖHSS

SÅNGER

OCH

BERÄTTELSE

NYTT OCH GAMMALT

AF

GUSTAF BJURSTRÖM
(GALÄR)

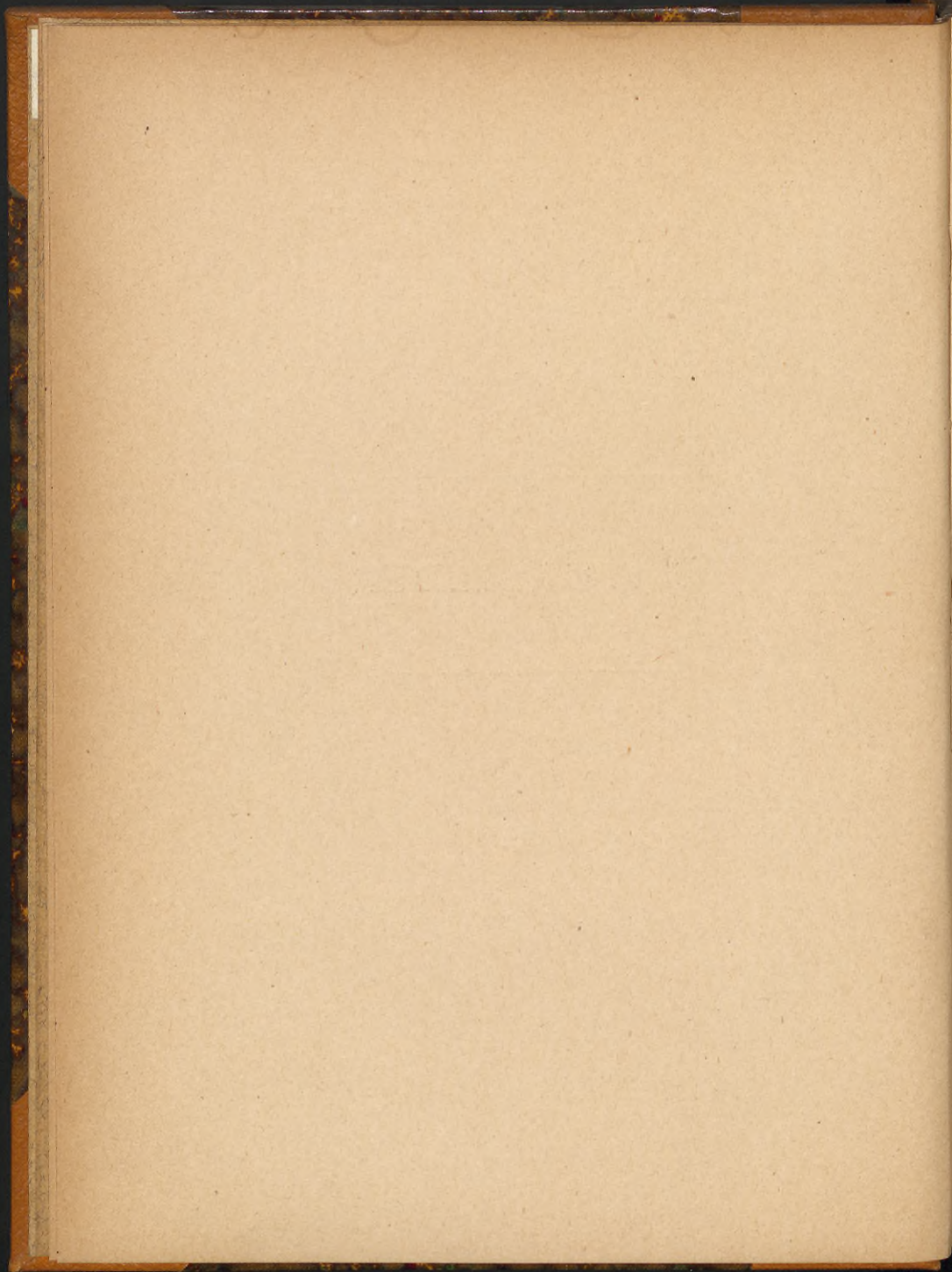
STOCKHOLM
CARL SUNESON

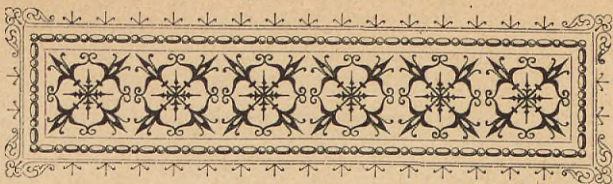
STOCKHOLM, TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET, 1885.

NATURBILDER

Morgonrodnaden.

Solen redan sina strålar sänder
Ifrån Österns bryn,
Och med sina purpurflammar tänder
Molnet der i skyn;
Sakta vikens yta krusas
Af en stilla fläkt,
Och hvar andedrägt
Utaf blomdoft fullt berusas.

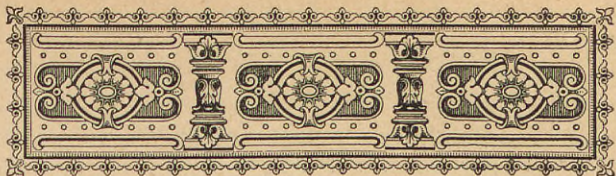
Lärkan lycklig, jublande sig svingar
Upp emot det blå,
Ifrån lundens mörka gömma klingar
Trastens sång också.

Allt är lif och lust och gamman,
Allt är fröjd och hopp,
Dagens sol går opp
Med sin gloria kring pannan.

Lilla blomman på sin stängel vickar
Än uti sin knopp,
Och mot solens ljusa blick hon nickar —
Och hon vecklas opp.
Nu hon bländas i detsamma
Af hvad här hon ser,
Och en fjärl ner
Skyndar att för blomman flamma.

Till den Gud, som dagens stråle tänder,
Hvar en på sitt sätt
Honom tacksamt nu sin lofsång sänder,
Som dem lifvet gett.
Skingrad är bekymrens smärta,
Hvarje sorg har flytt,
Sig i frid förbytt —
Hoppfullt klappar hvarje hjerta!

Linnæas morgonbön.

En liten blomma såg jag gömd
Uti ett ensligt snår:
»Ack lilla blomma, huru gömd
Och ensam här du står!
Knapt solens stråle hittar dig
Och ändock lika skön
Du spirar opp och innerlig
Och frisk din morgonbön!»

Så yttradt böjde jag mig ner,
Och känn hvad ljuflig doft,
Som sprider sig allt mer och mer
Högt upp mot himlens loft!

Det var den lilles andedrägt
I obegränsadt lopp,
Som skyndade med vestans flägt
Med bön till himlen opp.

Och se, i ögat klar en tår
Som dallrar ren och skär:
Ett tack för livvets glada vår
Till skaparn fram den bär.
Linnæa, sjelf så skär och ren,
Om än så undangömd,
Vet — om ej stäld i solens sken —
Hon ej af Gud är glömd.

Uårbäcken.

Hej! hvad hör jag väl för stoj,
Der emellan gräs och stenar?
Liten vårbäck håller skoj
Mellan några torra grenar.
Se hur frisk och yr och qvick,
Uti hvarje vändning flinker!
Är det väl fason och skick —
Han är just en spelevinker!

Nyss var gunstig herrn, minsann!
Lagom morsk: i vinterns boja
Han sig helt beskedligt fann
I en liten trångbygd koja.

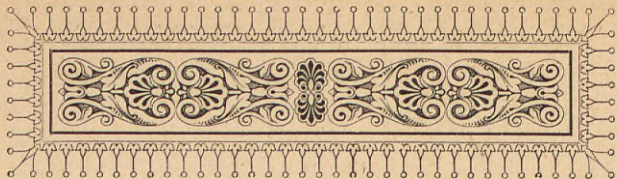
Så kom vår och solens kyss
Gunstig herrn ur fångslet lossar,
Vipps han lefver som en ryss
Mellan tufvor, blad och mossar.

Undan går det: Hej och hopp!
Der en sten — den sprang han öfver,
Men, min gosse, nu är stopp:
Större kraft du nu behöfver;
Det var mig en listig en —
Sprang han icke den gång under!
Han är minsann icke sen —
Hin må följa all' hans funder.

Artig är han, när han vill:
Se, hur han sig nu krumbugtar!
Åh, fy skam! han gör sig till:
Blott dess klädningsfäll han fuktar
Lilla sippans. — Blyg och nätt
Står hon der helt vackert niger
För hvarenda liten sqvätt,
Som bestås utaf herr Viger.

Åter sprang han raskt sin kos
För att nya upptåg öfva;
Af i förbifart hvar ros
Kyss på kyss han blott vill rövva.
Sist i hafvets bölja blå
Skyndar han, helt glad i hågen,
Att sin bölja blanda få
Med den stora, höga vågen.

Höstqväde.

Hu, hör kulna hösten nalkas!
Storm och böljor börja strid;
Icke längre djuren skalkas,
Som i vårens ljufva tid.
Blomman tårfyld, sorgsen lutar
Hufvudet mot jorden ner,
Än en frostnatt, lifvet slutar —
Lilla blomman är ej mer!

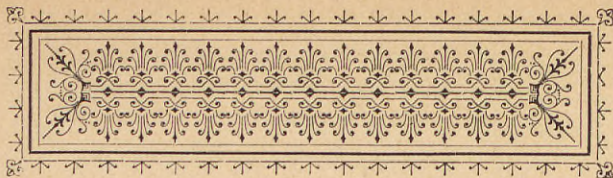
Luftens skalder små försvinna
Under stormens dofva gny,
Här ej mer de trefnad finna,
Hän mot södern fritt de fly,

För att i orangelunder
Drömma uti ljuflig ro
Och i ljusa månskensstunder
Sjunga kärlek, hopp och tro.

Solen matt från fästet skiner,
Tränger knappt ur molnets rand;
Stormen genom rymden hviner,
Piskar böljorna mot strand.
All naturen suckan höjer —
Under dofva klagoljud
Vemodsfullt sitt hjerta böjer
Inför alla verldars Gud.

Sol, o, skänk mig än din värma!
Om det är så ditt behag,
Låt mig än i fröjd få svärma,
Värmd af dig ännu en dag!
Låt mig sedan fritt få hoppas,
Att jag snart dig skåda får,
Och att efter dvalan knoppas
Än på nytt en ljuflig vår!

I foglar små.

I foglar små! i vintertid,
Då Nordan häftigt hviner
Och sol'n, ej längre mild och blid,
Ned ifrån fästet skiner,
Då snön i yra hvirflar far,
I svepduk kläder jorden —
Hvad är, som då er håller kvar
Här uti kalla Norden?

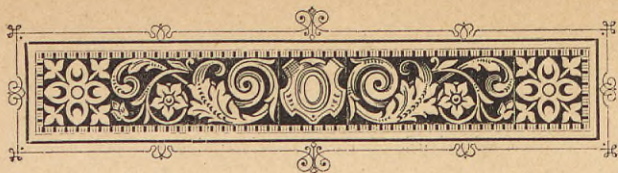
Hur kan väl eder lätta drägt
Mot kölden er bevara?
Mig tycks, som hvarje omild flägt
Utsätter er för fara!

Här liden I ju verklig nöd
Ej sällan, är jag säker,
Och dock I delen edert bröd
Med maken, som er smeker

En lärdom men'skan deraf får,
Så god som många andra:
Att så i hårdt, som goda år,
Försynen aldrig klandra!
Att, hur vårt lif gestaltar sig,
Dock nöjd och tålig vara.
En vakar ständigt öfver dig
Och skyddar för all fara!

I foglar små! i vintertid,
Då Nordan häftigt hviner
Och sol'n, ej längre mild och blid,
Ner ifrån fästet skiner —
Hvad är, som *då* er håller kvar
Här uti kalla Norden?
Det *kärlek* är och blir och var
Till arma fosterjorden!

Aftonstämning.

Kom, min Tilda, till skogen vi vandra,
Uti sommarens härliga qväll!
Vi, min älskade, stödja hvarandra,
Då vi vandra på klippornas håll.
Se, hur glittra ej sköna kristaller
Uppå löfverkens präktiga galler,
Lika stjernor på himmelens pell!

O, hur frisk kännes aftonens timma,
Efter dagens välsignade skur:
Molnen lättade der synas simma —
Nyss så skockade fast som en mur.
Solen åter ur hämmade gränser
Praktfull redan från himmelen glänser,
Färgar toppar på björk och på fur.

Åter fogeln bland träden sig svingar,
Och han skakar på vinge förnöjd;
Snart han seglar på luftiga vingar
Under sång emot himmelens höjd.
Äfven han vill Allfader nu prisa,
Derför sjunger den lille sin visa:
Ut i toner han gjuter sin fröjd.

Ser du bågen, som solen der timrar!
Hvilken bild för ditt öga sig ter:
Uti praktfulla färger han skimrar,
Lånar ljus utaf sol, som går ner.
Så en gång utur dimmornas slöja
Skall vår ande mot himlen sig höja
Sist, när stoftet ej fångslar oss mer!

Vinter i oktober.

Nej, det är för galet! ja, rent af besatt,
Att oss Bore spelat just ett riktigt spratt,
Att re'n i oktober han oss vinter gaf —
Hvad skall det betyda och hvad bli utaf?

Ja, jag bara frågar — kanske näsvist nog —
Skulle ej besvära, om det ej fans fog;
Men att börja frysa nu, jag är ej böjd:
Bröstvärk, snufva, nysa — hvem är dermed nöjd?

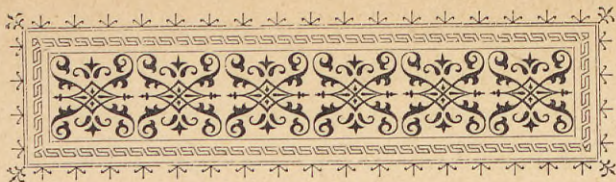
Knappast sommarsolen hunnit afsked ta,
Förr'n de börja yra, hvita lapparna;
Ej i hvarje buske mera fins ett hem —
Alla »'fattig'-satar» — hvem skall skydda dem?

Jo, polisen börjat fiska friska tag,
Får ett notvarp säkert minst för hvarje dag;
Fängelser förslå ej för de arma snart —
Vi få bygga nya, det som dag är klart.

Men, få se — noblessen utaf hjertans lust
Vet att njuta lifvet, det är piffen just.
Se, hvad slädar ila hastigt om hvarann,
Det är fröjd och gamman — lustigt lif minsann!

Ett står dock oss åter (derpå kan bero)
Gammalt ordspråk säger — om vi det få tro —
»Stränga herrar aldrig lång regering ha» —
Söta, snälla Bore, bort till polen dra!

I skogen.

I Nordanskog är luften sval;
Hur härlig är dess pelarsal!
Och templets höga predikstol
Är just den klara sol.

Guds andehviskning här framgår
Igenom hvarje minsta snår:
Och hvarje gräs och hvarje strå,
Hvar blomma lyss derpå.

Och alla foglar stämma i
Sin egen vackra melodi

Och sjunga ifrån björk och alm
En härlig morgonpsalm.

Och bergens eko svar ger på
Den minsta drill, som du hör slå...
Kom hit från stadens kif och strid:
Här är allt lugn och frid!

Kom, låt oss hålla sabbat här —
Från alla syndiga begär
Din tanke här blir vän och blid:
Ty här är stilla frid.

Här dig välkomnar blommor små
Med ögon klara himmelsblå:
Hvar en vill bli din hjertevän,
Och du blir barn igen.

Och nu, liksom i flydda år,
Dig genomströmmar sol och vår;
Och modet växer i din barm
Och stål känns i din arm.

Så låt oss vandra samman då
I skog och mark och lyss uppå
Hur lärkan sina drillar slår
Och jublar: »det är vår!»

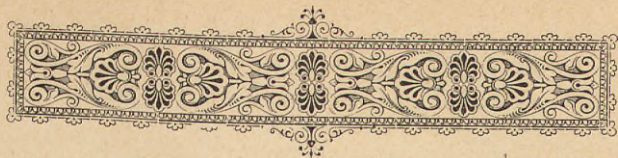
Uårvinden.

När enwise Bore nu farit sin kos,
Och sol'n skänker lif åt hvar strå och hvar ros,
Då lyster mig ock med hvar grässtrå att leka
Och rosornas kinder helt vänligt att smeka.
Belönad jag blir i den blommiga trupp,
De helsa så vänligt på mig — *och dit upp!*

När så liten bölja blir fri från sitt tvång,
Jag hjälper den lilla att sjunga sin sång.
Och stundom det händer att yster jag hoppar
Och sätter mig högt upp i furornas toppar.
Jag smyger mig sist intill talltrastens bo
Och vyssjar små ungar till ljufvelig ro.

Det bästa af allt — då jag finner en mö
Med kind utaf rosor och barm utaf snö —
Hur lätt jag med gyllene lockarna leker,
Och svällande barmen helt varligt jag smeker.
Hvad älskar'n blef nekad af flickan helt nyss
Mig frivilligt ger hon nu — kyss uppå kyss!

Aftonen.

Molnen purpurstänkta fjärran ila,
För att efter dagens lopp sig hvila;
Fjäril'n uti blommans sköt' sig gömmer
Och om dagens fröjder ljufligt drömmar.

Vågen uti sakta bölslag röres,
Vindens andehviskning knappast höres;
Daggbestänkt nu blomman stilla njuter
Och sin blomsterkalk sist sammansluter.

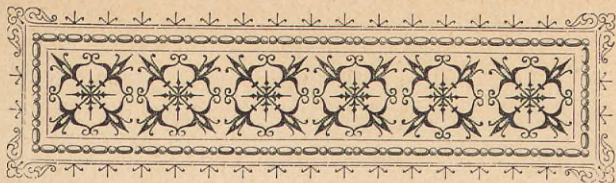
Skogens glada sångarskara sitter
Uti skogens djupa snår — ej qvitter
Höres nejdens stilla frid förråda;
Elfvorna ses dansen lifligt tråda.

Se vid månens bleka silfverstrimma,
Der, igenom kärrets lätta dimma,
Huru luftiga gestalter sväfva! —
Trollska toner genom rymden bäfva.

Frid det råder öfver land och vatten
I den ljusa lugna sommarnatten:
Bönen ifrån tusen läppar bäfvar
Och mot ljusets sköna rymder sväfvar.

Sjelf jag lyssnar, lyssnar ljudlöst stilla,
Allt mig tyckes som en gåtlik villa,
Hvarje tanke flyktar, sjelf sig viger:
Ljuf och tacksam suck mot höjden stiger.

M a j.

1883.

Säg mig, hvad behagas,
Kära, söta vår?
Allmänt hör man klagas:
»Vår ej blir i år!»
Nordan häftigt stormar
Uti dal, på höjd;
Som en ryss han »gormar» —
Skön en vårens fröjd!

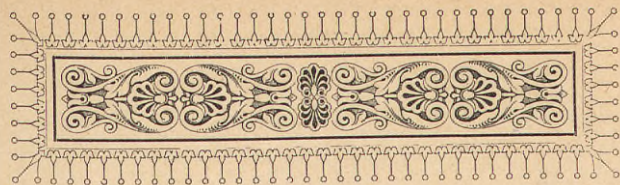
Men, ack se hvad gastar —
Hela Skeppsbron full,
Som sitt öga kastar
Till vår Blockhustull!

Hvarje båt nu lyser
Pyntad som en brud,
Dock, hvad mer, hon fryser
I sin bröllopsskrud!

Visst ha vi haft sippor —
Jublande ju står
Der ett barn med knippor,
Som oss bådär *vår* —
Dock, än Bore ruskar
Häftigt sin peruk,
Sveper berg och buskar
I sin hvita duk.

Bästa sol, o stråla
Hit från fästet ner!
Berg och backar måla
Du i fritt manér!
Lindra hvarje smärta,
Vänd vår sorg i fröjd,
Skänk åt moder Hertha
Värme från din höjd!

Reseda.

O hur anspråkslöst och stilla
Flyter ej ditt lif, du lilla,
Der du dold bland gräsen står.
Aldrig solens gyllne strålar
Dina blad i färger målar:
Ej du rosens fägring får.

Och dock, hur för dig jag brinner:
Dig oändligt schön jag finner
I din anspråkslösa dragt.
Låt din väna doft mig andas,
Ljufvare än alla andras
Smeckt af vestans milda fläkt!

Inom dig en helig flamma
Syns från högre rymder stamma,
Derför är din doft så skön.
Ut i den din själ der gjuter —
Mången glädje deraf njuter,
Detta är din ljufva lön.

Duetten.

Det satt en fogel på en gren
Och sjöng så gladt i solens sken;
Jag sade tjust: Nej, hör man på:
Hvem har väl lärt dig drilla så?
Hur kan en sådan liten en
Få fram en ton så klar och ren,
Att fröken Grabow* ej en gång
Kan täfla med din sång!

Det var som skalken mig förstått:
Ty knapt jag detta ytra fått,
Förr'n strax han höjde tonen till
En hög och vacker drill —

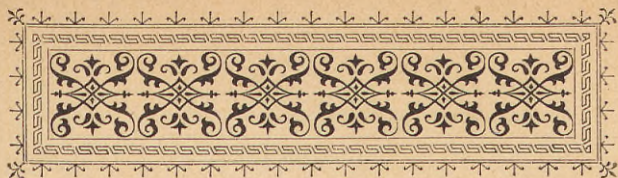
Vår f. n. vid kongl. operan så värderade sångerska.

Så skön, att aldrig än en gång
Jag lyssnat till en bättre sång.
Jag slog mig på en tufva ner
Att lyssna mer och mer.

Och bäst jag satt och njöt och log,
Hur der min fogel drillar slog,
Jag hörde från en annan gren
En stämma lika klar och ren;
Och så gaf herrn och frun duett
Harmoniskt rent och på ett sätt
Att aldrig, hur min tid blir lång,
Jag glömmmer deras sång.

Men när man har en maka öm
Att sjunga för sin morgondröm,
Hur gör man ej sitt bästa då
Att hennes hjertas strängar nå;
Och har man sedan lyckan nått,
Att få dem att vibrera blott
I kapp med egna känslor — då
Man lycklig är, som få.

Fogellek.

Alsken, älsken I foglar små!
Detta kallar jag att förstå
Att rätt njuta af lifvet.
Skynda, njut under sång och lek
Lifvets sommar i kärlekssmek —
Snart är hösten ju inne.

Skynda, skynda, du lilla sprätt,
Sjung med makan din en duett
Ifrån doftande grenen!
Re'n han gungar er båda två,
O, hur ljuft är att älska så —
Det är summan af lifvet.

Kärlek, kärlek allt andas här:
Ifrån myran på marken der —
Allt i hela naturen:
Kärlek ligger i vindens smek,
Kärlek är det i fogellek
Och i sucken i skogen.

Kärlek är uti fjärils-stoft,
Kärlek andas ju blommans doft,
Kärlek hviskar ju vågen,
Då han smeksamt mot stranden slår
Stolt och fri i den glada vår
Och ger stranden sin grönska.

Sjelfva himlen en kyss ju ger
Åt vår jord innan sol går ner
Bakom skogen och fjellen.
Och när strålände sol går opp
Kysser solen ju böljans topp,
Famnar hela naturen.

Derför, älsken I foglar små!
Detta kallar jag att förstå,
Att rätt njuta af lifvet.

Skynda, njut under sång och lek
Lifvets sommar i kärlekssmek —
Snart är hösten ju inne.

”Jungfrun i det gröna”.

Den lilla jungfrun, glad och öm,
Nyss vaknad ur sin morgondröm,
Får se en liten fjärilssprätt —
Vips skyndar hon gör toilett.

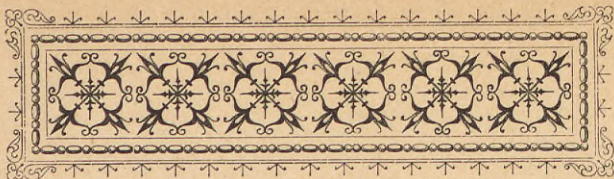
I blomsterskåln med glädtig min
Hon speglar sig och gör sig fin:
Se daggens perla ljus och klar
En spegel är så underbar.

Sig fjärl'n närmar tyst på tå,
Och spegeln återger de två;
Med rodnande förlägen min
Hon bjuder af det klara vin.

Men fjärl'n, yster som en ryss,
Ses hastigt rövva kyss på kyss:
På kind, på hals, på mun, på barm,
Att jungfrun känner sig helt varm.

Dock, häftig kärlek snart förgår —
Snart syns af fjärl'n ej ett spår;
Skön jungfrun står och sörjer än
Sin flydda dröm, sin hjertevän.

Bärkan.

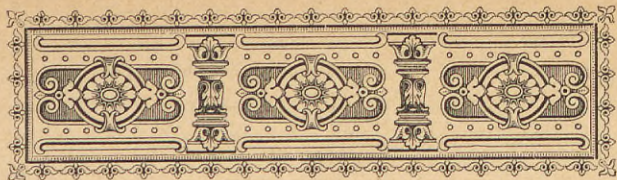
Säg, hvart flög du lille?
O, som du, jag ville
Segla fritt högt upp emot det blå;
Skild från stoftet, gruset,
Fritt mot himlaljuset,
Och allt högre, högre rymder nå!

Skönt, som du, att drömma:
Ljufva toner strömma
Från din himmelsfärd till mig hit ner.
Jag vill här från skogen
Till dig lyssna, trogen,
Fast min blick dig icke längre ser.

Jag kan lätt förklara,
Hvad din fröjd kan vara,
Hvarför toner jubla ur ditt bröst:
Sjung om vårens stunder
Uti gröna lunder,
Och till kärleks lof höj du din röst!

Sjung helt gladt, du lille!
O, som du, jag ville
Segla fritt högt upp emot det blå;
Skild från stoftet, gruset,
Upp mot himlaljuset
Och allt högre, högre rymder nå!

Näckrosen.

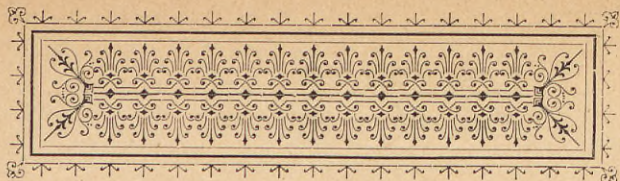
Du lilla blomma der,
Som gungar lätt på vågen,
Hvad manne nu väl är,
Som leker dig i hågen?
Hvem nickar du väl åt,
Har du din älskling der?
Ack, söta du, förlåt,
Jag litet näsvis är.

Om stormen ilar hän,
Dig tyckes ej bekomma;
Dock lika glad och vän
Du nickar, lilla blomma,

Ditt lif förflyter lätt —
I böljans svala famn
Du plaskar, yr och nätt,
Din lilla lätta hamn.

När våg är spegelklar,
Af solens purpur målad,
Din skönsta stund du har:
Du ligger der omstrålad —
Utaf lycksalighet
Du myser i din skrud —
I all din enkelhet
Du lyser som en brud.

Vår vinter.

Januari 1880.

Länge ha vi väntat
Att få lite' snö
Vi förgäfves längtat,
Men fått bara tö.
Är det väl fasoner?
Nej, på intet vis!
Luftens regioner
Ha ej snö, ej is!

Här står jag besviken,
Leds till döds ihjel.
Visst i mekaniken

Blifvit något fel.
Åkarne domdera,
Tro bestämdt så med,
Det kan ej falera:
Allt går ju på sned.

Den — som ofta händer —
Får, som ej vill ha:
Som i söderns länder —
(Hvem kan slikt fördra!)
De i snö få lunka,
Alnsdjupt till och med;
Men vi — vi få »smunka» ---
Är det också sed?

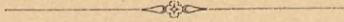
Uti skjulet slädan
Obegagnad står.
Ej i ny, i nedan
Snö vi få i år.
Ah, jag börjar ana
Bores list, minsann!
Vet af gammal vana,
Vi ej spara kan:

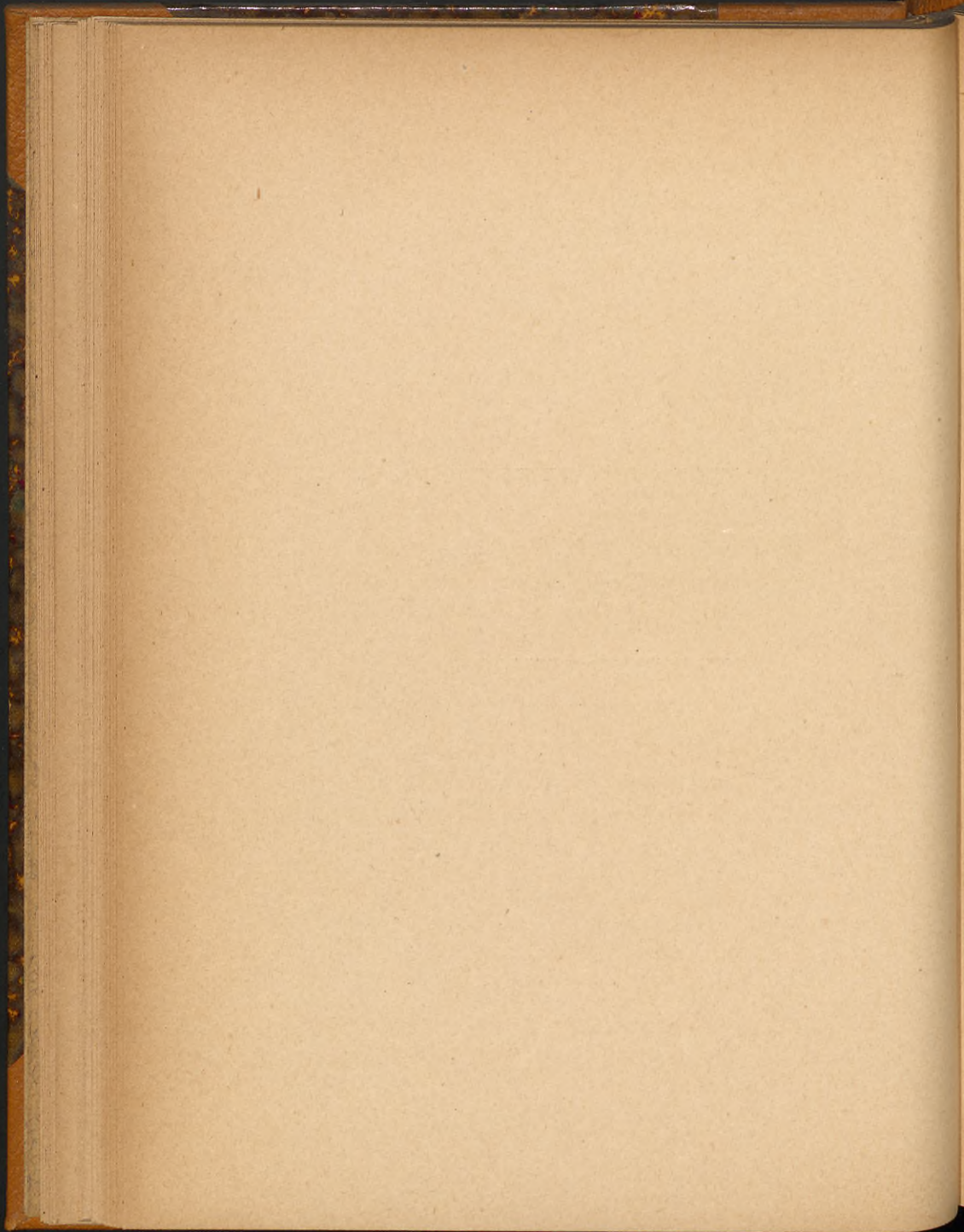
Skulle vi få före —
(Det han vet förut)
Tog' vi bort hvar öre,
Till att kuska ut.
När vår kris gått öfver,
Få vi snö fullt opp
Mer än vi behöfver —
Till dess är det stopp!

BIRGERS SÅNGER

Birger.

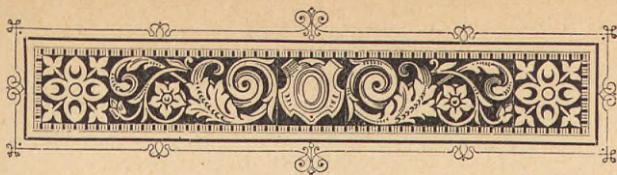
Birger skall du heta, lille vän,
Namnet klingar godt bland svenske män;
Det vore lyckligt, om du också
En gång blef, som de, att lita på!

Haf tanke blott, som är frisk och sund,
Och bygg ej huset på lösan grund;
Var god och hjälpsam samt hjertevarm;
Räds ej bekymren! Haf mod i barm!

På andras axlar ej klättra opp:
På egen styrka sätt du ditt hopp!
Sök icke skära, der du ej sått;
Och kommer ovän, — gör honom godt!

Ett gifvet ord, låt du fritt det stå,
Att intet svek dig förändra må!
Haf Gud i hågen! — Och sist här lär:
Ack flyg ej högre, än vingen bär!

Hjertevännen.

Lilla glada hjertevän,
Du, vår tröst, vår högsta lycka —
Måtte döden ej bortrycka
Dig, vår lilla hjertevän!

Du är oss båd' gods och guld —
Hvad är nu väl allting annat:
Som du kom blef allt förvandladt,
Du blef mer än gods och guld.

Mammas fröjd och pappas hopp,
Må Gud städse klarhet sprida
Uti dina ögon blida,
Att du fyller upp vårt hopp!

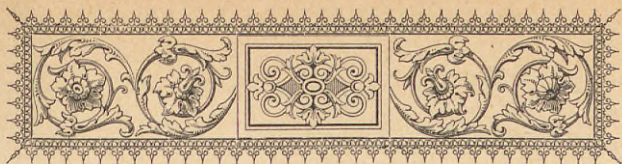
Som en lärka qvittrar du
Under dagens korta timmar:
Då af fröjd ditt öga glimmar. —
Qvittra lilla lärka, du!

Lilla glada hjertevän,
Slumra ljuft och dröm du lilla;
Må ej någon verdens villa
Hitta till vår hjertevän!

Må du alltid barnafrom
Möta dina lefnadsöden,
Räds du ej en gång för döden:
Om din själ förblifver from.

Styrer Gud, går allting väl;
Du skall en gång ut i världen —
Följe han dig med på färden,
Går nog allting godt och väl!

Barnets joller.

Hör han jollrar — jollrar redan!
Är det icke skön musik?
Fans en far, som ej sig kände
Vid dess första toner rik?

Visst naturen högt jag älskar:
Den är ju oändligt skön,
Hälst när vårsols första strålar
Prydt vår jord med matta grön;

Och när lärkan upp sig svingar
Fritt och högt mot blånad sky:
O, hvad tjusning i mitt sinne —
All natur'n står upp som ny!

Men ändå -- hvad är väl detta,
(Det mig så ej tjusar mer)
Mot min älsklings ljufva joller,
Och då barnsligt öga ler.

Ack, en engel säkert jollrar
Med den lille -- fast ej sedd;
Och helt säkert första stegen
Barnet gör af honom ledd.

Af en engel redes bädden --
Tyst han nalkas öm och blid --
Och dess kind han varligt smeker:
Barnets dröm är stilla frid.

Barnet ljuft om himlen drömmer,
Der han än serafer ser,
Och hur han bland englar lekte,
Förr'n han steg till jorden ner!

Faderskärlek.

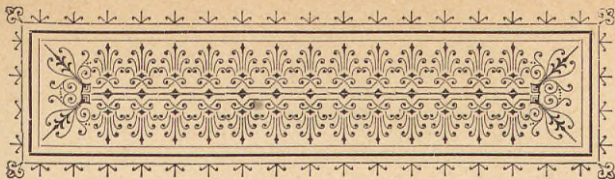
Hur kom det sig, att du blef mig så kär,
Att annat allt för dig jag glömde;
Att, huru obetydlig du än är,
Båd' natt och dag om dig jag drömde;
Och, när du sist omsider mot mig log,
Mitt fadershjerta så med storm du tog?

Mitt lilla barn! hvad vållar att du så
Med ens kan fadershjertat så bestorma?
Och dock en vildbas visst du är, som få,
Och utan all reson du tyckes gorma:
Med ens du vill, att hvar en skall på tå,
Vid minsta vink invid din vagga stå.

Och tager mor och far sig blott en blund,
Din största fröjd är att den strax förstöra:
Det dröjer stundom blott en liten stund
Förr'n stenar med ditt skrik du kunnat röra —
Men är blott magen din helt enkelt nöjd,
Ja, då är hela lifvet just en fröjd.

Och dock hur arm och liten du än är,
Och fast i natt jag bittra kalken tömde,
Du är mig öfver allt i verlden kär,
Och annat allt för dig jag glömde.
Hur har du lilla blifvit mig så kär?
Ack, Herren sjelf oss faderskärlek lär!

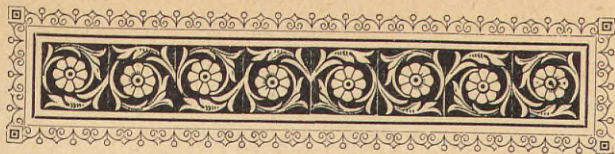
Skatten.

Jag lade uti vagnen ned
Det bästa utaf allt jag egde;
Och så åstad det bar dermed
Till skogs — jag noga skatten vägde,
Och strax den tanken fick mig fatt:
Skall jag behålla få min skatt!

Hvad kunna vi väl hoppas på?
— Re'n började mitt sinne yekna —
Hur mycket ondt kan dig ej nå,
Som vi ej kunnat här beräkna:
Du är ju blott ett bräckligt flarn,
Mitt älskade, mitt dyra barn!

Så må du då på villsam stråt
Bege dig af den långa färden.
Hur mycken sorg, hur mycken gråt
Blir lotten din i vida verlden?
Dock, klarnar blicken åter opp:
Till Gud jag alltid satt mitt hopp!

Vaggsång

för Birger.

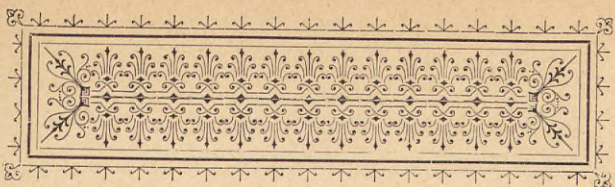
Ack, sof du, min Birger! Ack, slumra i ro!
Stilhet blott råder här i vårt bo.
Njut du af friden i oskuldens vår:
Mamma lätt torkar den skymmande tår.

Slumra så ljufligt, du älsklingen min;
Ännu blott oskuld ju bor i ditt sinn'.
Bekymren väl hinna dig också en gång,
Men ack, huru föga då lindrar min sång!

Slumra i ro vid vaggsångens takt;
Omkring din vagga små englar gå vakt.
Ack, slut du ditt öga — strax märker du då
Små englarne sväfva omkring dig på tå.

Ack, sjelf uti sömnen du ler mot dem ju,
Som vore du hos dem i himlen ännu.
O, måtte de alltid i framtida da'r
Förblifva som skyddsvakt kring vännen min qvar!

Dryckessång.

Se pilten invid bröstet der!
Han syns all verlden glömma:
Hans hela verld och fröjd det är
Att flitigt flaskan tömma.
Ack, bättre än all verldens gull
Den för hans öga prunkar;
Han glömmet allt för hennes skull
Och bara klunkar, klunkar.

Hans tunga ständigt torr ju är
Och törsten den ansätter;
Att svalka den han blott begär
Båd' under da'r och nätter.

Han bryr sig just om ingenting
Af allt hvad verlden glunkar,
Han bara suger vårtan kring
Och klunkar, klunkar, klunkar.

Är mjölken god, han då förvisst
Som i ett rus snart domnar;
Och, hur han dricker, dock till sist
I modersfammen somnar.
Men om en timme eller två
Han re'n på dörren dunkar
Och ber att strax få fylla på
Och bara klunkar, klunkar.

Rida ranka!

Rida ranka, liten pilt!
Dig bryr världen föga.
Se, förtröstansfullt och mildt
Strålar faders öga!
Namnet »Blanka» springarn bär
— Öfver hela norden
Hästens namn re'n välkändt är,
Dyrt för fosterjorden.

Hej, hur lustigt! Hej och hopp!
Rask och yr är färden.
Raska springarn i galopp
Skyndar ut i världen;

Gossen växer och blir man
Och nu börjar striden:
Modigt tar han verket an
För den nya tiden.

Men bland bränningar och skär
Går den branta vägen.
Liten Birger kanske är
Mången gång förlägen,
Då han skådar onskans magt,
Skådar världens funder;
Dock, var ständigt på din vakt,
Skall du ej gå under!

Segrande ur striden då
Skall du säkert draga,
Och med högrest panna stå.
Och din lefnadssaga
Vittna skall en gång hvad stort
Som dig här besjälat,
Hvad du tänkt och hvad du gjort
Och hvad godt du velat.

Blomdoft, solljus och fogelsång.

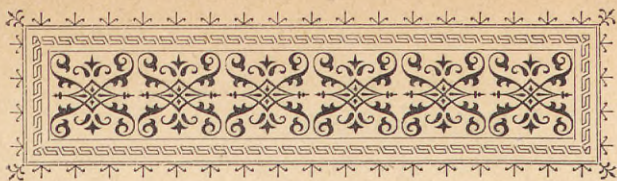
Och liten Birger gick vid faders hand
Att skåda få sitt blomsterland,
Som strax vid stugans tröskel låg —
Med barnslig tjusning han dess fågring såg.

Och syntes liten fjäril der ibland
Sig fröjdas i hans blomsterland,
Han gladt tillhopa händren slog
Och skalken ur hans tjusta öga log.

Dock, hans förtjusning uppnår först sin höjd,
Och ögat strålar, munnen ler af fröjd,
Då liten fogel uti häggen ofvanför
Sitt rika tonsvall ut i rymden strör.

Men hände någon gång han sorgsen var,
Hans blick blef åter lika ljus och klar,
Om blott han skåda fick sitt blomsterland
I färger skifta uti solens brand.

Ud Birgers sjukbädd.

Såg du väl ett fadersöga
Tröslöst vid sin älsklings bädd
Hoppas allt ifrån det höga
Och dock hvarje klockknäpp rädd
Att det nästa är det sista,
Att det späda band skall brista?

Såg du väl de späda dragen
Täras se'n allt mer och mer?
Hör de dofva hjerteslagen!
Ögat strålar, munnen ler
Ej som förr — allt är så stilla —
Var allt fordom blott en villa?

All vår glädje byts i smärta:
Tår'n i mammans ögonvrår
Stillar ej ett sorgset hjerta,
Frågor öfver läppen går:
Skola vi vår älskling mista?
Skall det späda bandet brista?

Gud! till dig vi ställa hoppet;
Du, vårt enda värn, vår tröst!
Skall han sluta lefnadsloppet?
Skall han tystna, denna röst,
Som så ljuft vårt öra smekte
Och i joller med oss lekte?

Nej! På dig vi lita trygge
Öfver allt hvad fader är.
Tillitsfullt vårt hopp vi bygge,
Att din nåd du oss beskär!
Du är stor — förutan like —
För din hand all ofärd vike!

Gud ske pris och tack och ära,
Att du andra gången gaf

Lifvet åt vår älskling — nära
Var han dock att gå i qvaf.
Glädjetåren i hvart öga
Prisar skaparn i det höga.

De första stegen.

Se der, min älskling, liten pilt,
Han ler mot far och mor så mildt,
När han de första stegen tar —
Hvad du i denna stund är rar!

Af stolthet lågar ju din blick:
Ack se — det öfver golfvet gick!
Det är som tänkte han som så:
»Det var ju ingen konst att gå!»

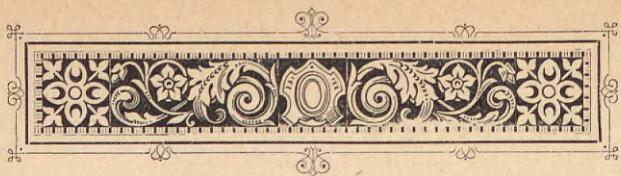
»Ack, se då hit, båd' mor och far,
Hur jag de första stegen tar!
Jag kan ej rätt förstå mig på,
Att jag förut ej börjat gå.»

Hvad nu! I mammas ögonvrår
Jag glittra ser en glädjetår —
Båd' nattvak och bekymmer flytt
Och allt i sol och vår förbytt.

Allt glömmer hon för pilten sin,
För lilla hjertevännen min.
Vår kärlek är det vingepar,
Som skydda skall din ungdomsda'r.

O, må din kärlek se'n en gång
— När qvällen blir oss mörk och lång —
Bli vingen som i sinom tid
För far och mor skall hvifta frid!

Far och son.

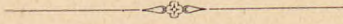
Se, på tröskeln, der syns pilten min!
Varligt han på dörren gläntar,
Spejar ängsligt efter pappa sin —
Än ej kommer den han väntar.

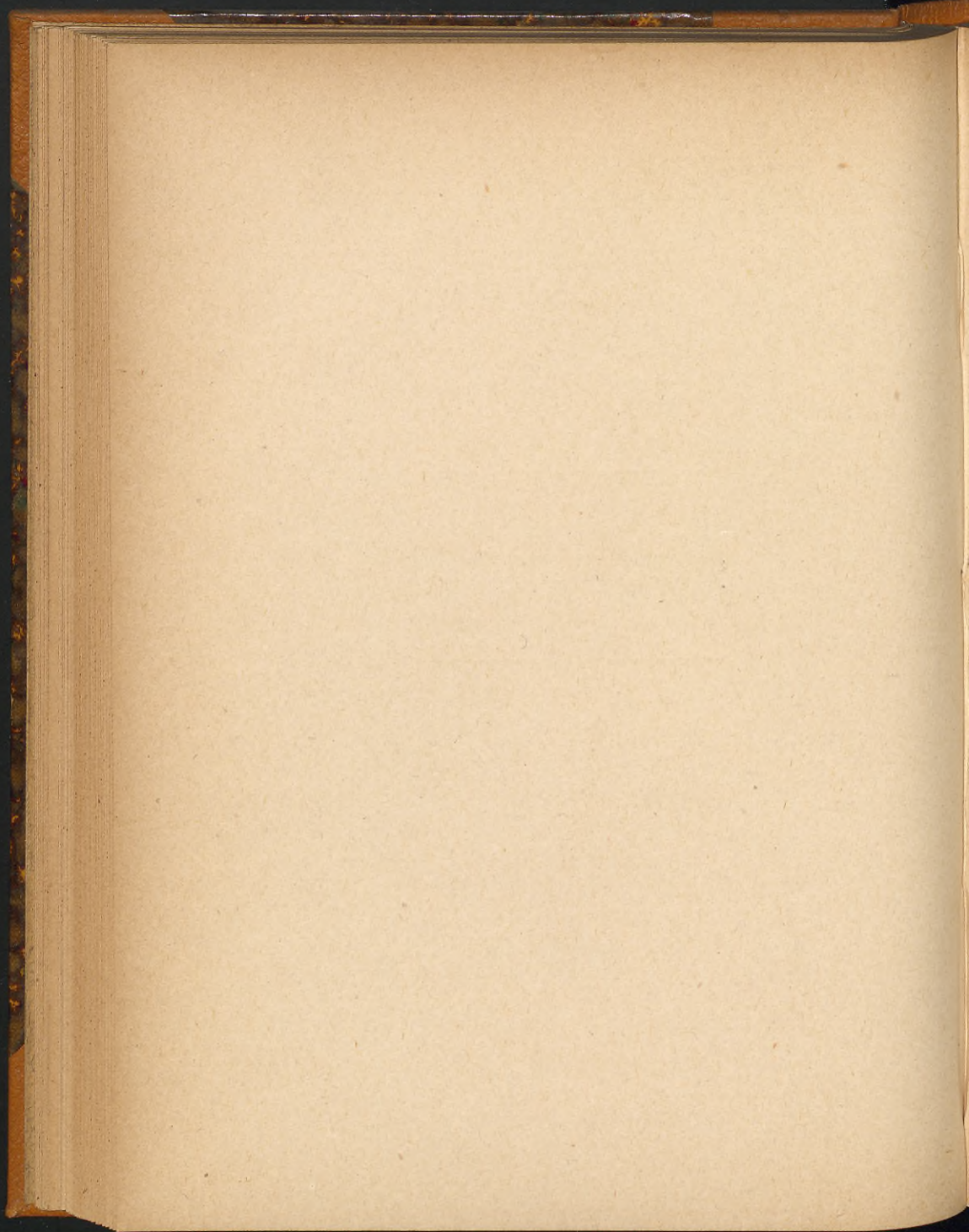
Men se der syns pappa i ett nu:
Hör hur lifligt nu han larmar!
Hvem är lyckligast utaf de tu?
Pappa, säkert smekt af späda armar.

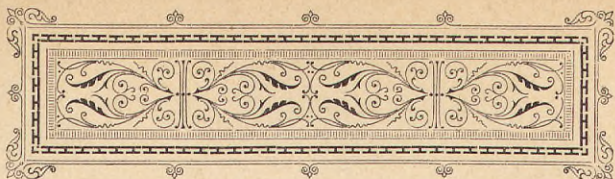

RESEMINNEN

En natt på Östersjön.

Sse på vågen, hur han höjer,
Hur han stundom sänker sig;
Och dock ångarn säkert plöjer
Dyster, men dock välkänd stig.
Var ej rädd, min dyra maka,
Slut dig trängre till mitt bröst:
Gerna natten om vi vaka,
Lyssna till naturens röst.

Se hur vågor ifrigt hasta,
Väldigt ystra uti håg,
Höga perlkaskader kasta

Mot vårt fartygs svarta bog...
Ah, se månan ändtligt skimrar
Mellan brustna skyar der,
Och i ljuset vågen glimrar,
Och hvar våg af silfver är.

Aldrig förr så hög och präktig
Väna Luna jag dig såg.
Här du synes hög och mäktig
Segla dig i östervåg.
Du vår lykta var i natten;
Du nu är vårt hela hopp:
Lys de djupa, svarta vatten
Med din himlafackla opp!...

Ändtligt synes dagen randas
Der vid horisonten re'n:
Solens gyllne strålar blandas
Snart med månans silfversken.
O, hvad syn! Ur hafvets bölja
Majestätiskt soln går opp!
Girigt vi dess strålgans följa
Med ett ljuft, ett nytändt hopp.

Nu, min lilla fagra elfva,
Skönjer ögat Sveriges strand;
Se dit bort! Likt moln sig hvälfva
Mörk en punkt vid himlens rand.
Nu vi frukta mer ej vågen,
Ej dess faror och besvär;
Nu haf glädtigt mod i hågen
Kalmar re'n oss vinkar der!

Alliance-trädgården i Berlin.

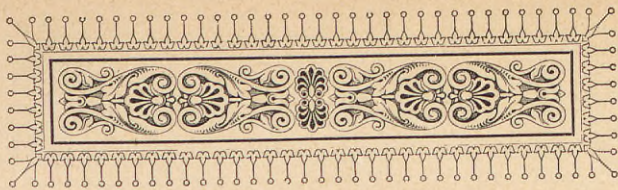
Såg du ett haf i eld och lågor
I purpur stråla och af vårsol le,
Såg du dess tusen gyllne vågor
I dallring sig mot grönklädd strand bege?
Och såg du se'n små andeväsen stiga
Ur grönklädd lund att glädtigt ta i ring
För att i Terpsichores tjenst sig viga
Och lätt och luftigt svinga dig omkring?

O, se då här, här inom konstens rike,
Ett haf af ljus, der för din blick sig ter:
Kristall och speglar der förutan like
En bild ur »Tusen och en natt» dig ger:

Der hvarje grässtrå syns en lysmask vara
I färger skimrande i regnbågsprakt;
Och är ditt sinne böjligt för det underbara,
Du tror här mer än någonsin på trollens makt.

Men hör, hvad toner genom rymden sväfvar!
Är det en fé, som föra trollen an,
Som gör att hvarje hjerta saligt bäfvar
Och hänryckt stilla endast lyssna kan...?
Jag tror det ej... Jag tror att här i stället
Apollo fröjdas uti högre stil:
Ty vet: att här det präktiga kapellet
Utgöres af »matroser ifrån Kiel!»

Thorvaldsens museum

i Köpenhamn.

Träd inom denna helga port,
Hit in i konstens tempelsalar!
Allt ädelt, skönt och godt och stort
Här till ditt varma hjerta talar:
En väldig här står fram i sten,
Och skaparn heter — Thorvaldsen.

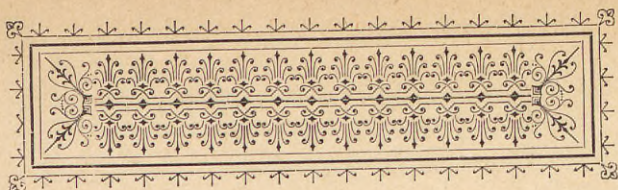
Se denna ädla sköna form
Uti olympiskt rena dragen:
Än talar ögat här om storm,
Än ler, att man blir rent betagen —
Man frågar sist: »är denna flock
Väl skapt af stenens hårda block?»

I »Christus-saln» man stannar stum
Inför den heligt gudasände,
(Hvars milda evangelium
En verld från ondt till bättring vände),
Omgifven af apostlarne —
En grupp mer skön står ej att se.

Och Venus, Jason, Psyche se'n,
Hvad lif uti de ädla dragen!
Är det väl möjligt att af sten
Du danat alla de behagen?
De, jemte hundra andra här,
Just om din storhet vittne bär.

Hvad ädelt, stort och skönt du tänkt
I stenen här du återgifvet.
För hvad ditt snille verlden skänkt
Du hela norden kär har blifvit;
Ett stundens bländverk snart förgår —
Ditt minne genom sekler når!

Berlin.

Unter den Linden

30/8 1881.

Se, hvad lif uti alléer
Och hvad folk som skynda till!
Elegantaste kaféer,
Hvar butik i finfin stil;

Trupper ordnade i linier tåga:
Granna uniformer och ståtligt skick.
Hvadan? — Jo, det var just skäl till att fråga:
Hvad ljuvvelig syn för en kejsareblick!

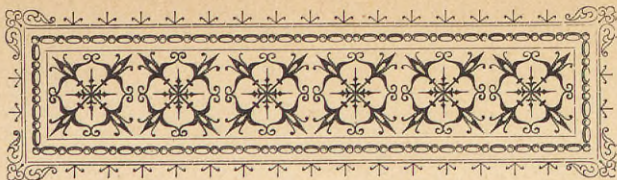
Ser du bilden strålomgjuten
Utaf morgonsolens sken?
I ett moln af guldskir sluten,
Står han fram der i alléen.

Ryttar'n är välkänd, du känner strax dragen,
Och krigareblicken tycks mana dig ut:
Fredrik den store det är upp i dagen —
Men kriget för honom har dock nått sitt slut.

Här en bild af stora verlden
För din blick sig lifligt ter:
Rikedomen, prakten, flården
Rika reflexioner ger.

Hellre vi skynda i kö'n till de andra
För att der bekikas, att sjelfva ock se;
Hvad är väl skäl, att vår nästa vi klandra,
Då Darwin med apan vi rätt måste ge!

Nordens "Haga" i Leipzig.*

Är jag vaken, eller kan jag vaken drömma!
Är väl Hagas sköna lunder här?
Kan väl så jag tid och rum förglömma!
Nej, mitt eget, eget land det är!
Här jag minsta vrå se'n gammalt känner,
Här jag mången gång bland glada vänner
Uti gyllne drufvan bräddad bål
Druckit Bellmans, druckit Gustafs skål!

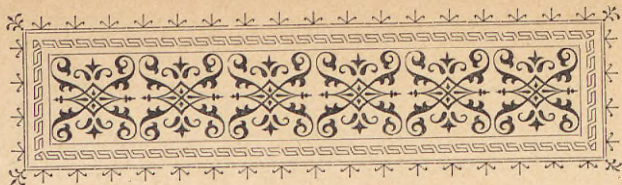
Här jag ... Men, ack parken är ju ej densamma!
Men ändå den så sig för mig ter.
Samma sol här med sin gudaflamma
Mellan trädens rika löfverk ler.

* Parken Rosenthal 188r.

Se hur hon nu kastar sina strålar
Och den härliga naturen präktigt målar
Uti guld och purpur, att hon likt en brud
Ter sig uti Floras högtidsskrud!

O ja, låt mig än en stund få drömma,
Att jag i mitt eget hemland är!
Låt det friska doftet än få strömma
Genom mina pulsar — jag ej mer begär!
O, se Bellman än vid zittran sitter,
Härmar vindens susning, härmar fogelns qvitter!
Se, hur Ulla Winblad tar en luftig sväng
Der med Mollberg öfver grönklädd äng!

Ud Breitenfeld

invid Leipzig

1881.

Det är i morgonstundens första timma,
Då solen nyss utur sin molnbädd gått.
Det stora fältet af dess första strimma
Nyss guld och purpur uti knippor fått:
Det glänsar re'n i axens mogna toppar,
Det glänsar öfver blom och knoppar
Uti oändligt, uti rikligt mått.

I sådan morgonstund är det jag nalkas
Den verldsbekanta stora Leipzigs slätt,
Då fogel re'n med fogel skalkas,
Då blomkalk nyss af daggen drack sig mätt.

Det är då här den stod — den stora striden —
Nu längesedan visst förliden —
Men som dock aldrig glöms af svensk mans ätt.

Min tanke ej jag mäktar fatta:
Mitt hufvud svindlar — är mig sjelf ej mer —
Hvad mina ögons nerver kännas matta:
Jag allt som i en dröm blott ser.
Jag ser hur krigets vilda åskor jaga
Och taga tusenden af lif af daga,
För att vid trummors hvirfvel myllas ner.

Mitt hjerta tyckes härvid krympa samman,
Vid alla fador jord härunder gömt.
I strålglans lyser ändock himlaflamman
Utöfver syndfyll jord än lika ömt...
Har verdens Herre redan allt förlåtit?
Har måne hvarje tår, som här man gråtit,
Fast sekler gått, man dock dem glömt?

Dock, här allt vaxlar. — För min syn, hvad under!
Snabbt härar stiga utur jorden opp.
Och under folkets jubel och kanoners dunder
Syns Gustaf Adolf spränga fram i vildt galopp.

Dock, snart allt tystnar. — *Hör hur kungen talar!*
Hör hur han med sin milda stämma allt hugsvalar,
Och hur han inger alla mod och hopp:

»Allgode Gud, som bär seger
Och nederlag i din hand,
Vänd ditt huldrika ansigte
till oss dina tjenare.
Från fjerran länder och
lugna boningar hafva
vi kommit hit för att
strida för frihet, för sanning,
för ditt evangelium. Gif oss
seger för ditt heliga
namns skull. Amen!»

Efter talets slut instämma härarne med tusen
sinom tusen röster ackompanjerade af alla rege-
mentenas musikkårer:

»Vår Gud är oss en väldig borg...»

Vierlandsflickan

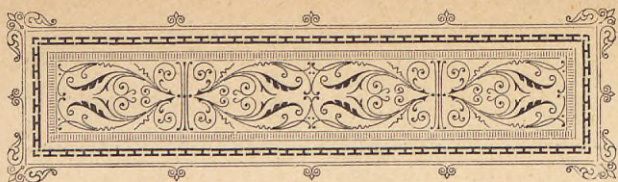
(i Hamburg).

Hvem såg 'du väl med ok och korgar der?
En Vierlandsflicka, skön som dagen!
Med blomstren, hon i korgen bär,
Hur täfla ej de sköna dragen!
Du köper en bukett — till lön du får
Ett leende af idel vår.

* * *

Vid vinterbrasan invid hemmets härd
Din tanke flyger till de sälla landen:
Ditt minne skänker helst sin offergård
Åt flickan der från Vierlandsstranden —
Och midt i vintern än en blick du får
Af idel sol och ljuffig vår.

Till de svenska emigranterna

ombord å ångaren Suevia,

iggande å Hamburgs redd d. 27/8 1881, färdig att afgå till Amerika.

Lyckan för ditt öga glimrar
Och, likt bubblan, praktfullt skimrar
I mång' tusen färgers prål.
Dock, hur länge skall du brinna?
Skall väl någonsin du finna
Det i fjerran sökta mål?

Hvad är lyckan den du jägtar?
Är det vårens ljumma flägtar
Efter vinterns köld och snö,
Då, igenom moln och dimma
Lyser fram en solens strimma,
Som upplöser allt i tö?

Nej, hon fins ej i naturen:
Hon är ifrån himlen buren,
Vingar hon på skuldran bär.
Sök förgäfves fritt i verlden —
Om i bön till Gud ställs färden,
Du först viss om seger är!

Skall du hopplös, liksom svanen,
Simma öfver oceanen
Hän långt öfver okänd våg?
Är det här du ändtligt hunnit
Längtans mål, hvarför du brunnit,
Och hvaråt din trängtan låg?

Men — ännu ej hoppet sviker:
Längtan ej från bädden viker —
Lyckan kan ju komma än!
Än han ifrigt framåt sväfvar,
Söker rastlöst, söker, bäfvar
Utan hem och utan vän.

Skall han längre än försaka?
Skall han vända hem tillbaka
Till sitt kära fosterland,

Till dess skär och gröna lundar?
Ack, han svindlar, gråter, blundar —
I hans dröm syns Sveas strand!

Gäckad, ångestfull han vänder
Åter till de kära stränder,
Der hans vagga en gång stått.
Hemmet trogen famn upplåter
För den vilsne vännen åter —
Nu först har han lyckan nått.

Vid S:t Karins ruin i Visby.

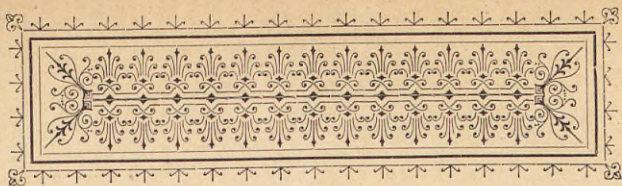
Visby — gamla minnens hemvist!
O, hur ljud ej här en gång
Inom helga tempelmuren
Fromma systrars nunnesång!

Dock än bättre: solens strålar
Hitta i ruiner ner,
Och ännu i aftonstunden
Genom höghvälfdt fönster ler;

Furan mellan stenen tittar,
Om de än ha gått sin kos;
Och helt vänligt afsked nickar
Mången vilsekommen ros.

Nu ej mera dystra sånger
Sucka här om bot och tröst:
Gärdsmyg här och trastar qvittra
Ljuffig sång ur fulla bröst.

I Ronneby.

Jag gick en dag i Ronneby
Och blickade på ån:
Han speglade en rosensky
Och vass och gräs och strån.

Och båten der af ånga förd
Helt sakta glider hän;
Och vassen af dess fart berörd
Sin hjessa böjer re'n.

Och boken klädd i högtidsdrägt
I »paradiset» står,
Och vestans milda sommarflägt
Lent smeker der hans hår.

Och »kärleksträdet»* der sig prydt
 På stranden midt emot;
 En matta mjuk små blommor sytt
 Helt visst vid ungmöns fot.

Och forsen dånar der vid qvarn,
 Och invid skummets kant
 Uti all oskuld leka barn —
 Ej akta fallets brant.

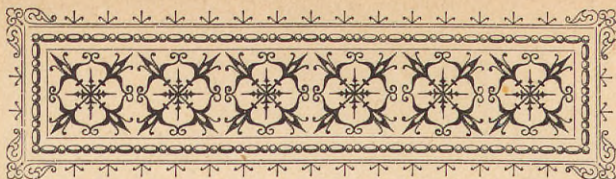
Men Gud bevarar nog dem väl —
 Det är föräldrars tröst —
 »Ack, fröjda dig, du barnasjäll!»
 Ljöd äfven ur mitt bröst.

»Din tid nog kommer ock en gång —
 Till dess njut oskuldsfrid,
 Och andas ut i fröjd och sång
 Din känsla ren och blid!»

* På högra stranden af ån, då man kommer från hafvet, ligger det s. k. Paradiset — en utmärkt vacker park, och på andra sidan ån, strax vid åbrädden, står det underbara kärleksträdet, under hvars skygd en Adams son och en Evas dotter aldrig kunna nalkas, utan att deras hjertan blifva berörda af kärlekens eld.

(Gammal sägen.)

Busqvarnafallen

och utsigterna från "Gustafskulle" och "Odensberg".

I

Ack, såg du väl skönare landskap ännu,
Hvad båtär dig längre att fara?
Här drömmer dig säkert som schweitzare du,
Och fri, såsom han, vill du vara.
Ack, kasta ditt öga omkring dig en stund:
Du känner dig fri som fogeln i lund.

Klif högre, allt högre på klippspetsen opp
Och blicka i fallet se'n neder!
Sig vattnet här störtar i friare lopp
Och silfver bland klipporna breder.

Se duken är sömmad i silfver och gull,
Hvart veck af smaragder och perlor är full.

Och skummet det stiger mot himmelens sky,
Och bildar i fallet en dimma,
Som täflar i renhet med jungfrulig hy;
Demanter i solstrålar glimma.
Sist flyter det lugnt och helt allvarligt från
Sitt upphöjda läge — och stannar i ån.

Dock, innan det hunnit så långt på sin ban',
Gör fallet en titt bland maskiner;
Och drifver med kraft, som det förr varit van,
Dess hjul med en fart så det hviner:
Ett rassel och dån utaf hyflar att spån
Likt korkskrufvar flyga i höjd derifrån.

Snart vapen och gjutgoods, maskiner man ser
För rosendefingrar så fina.
Hvaren likt en spegel i solskenet ler,
Som detta han sträfvar att skina.
Hvad lätt för små fingrar att sömma derpå,
Att allt likt en snurra i fart månne gå.

II.

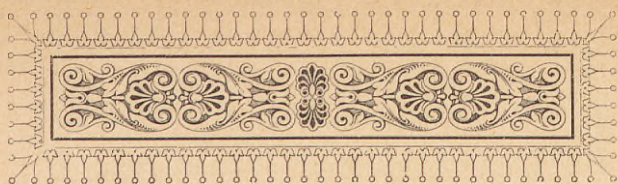
Utsigten från Odensberg.

Men ack, för maskiner jag nära nog glömt
 Att be er se neder åt staden
 Från höjden der uppe. — Du ej en gång drömt
 En skönare syn — hela raden
 Af hus, hvilkas rutor i solstrålars sken
 Syns skimra och likna en guldplåt hvar en.

Och Vettern och Munksjön der täflande stå,
 Att spegla de sköna behagen;
 Att hvar en af »Nordens Venedig»* skall få
 En bild af de välkända dragen.
 Och grönskande stränder, de bilda en krans
 Så skön, att ej maken i Skandien fans.

* En välkänd benämning å Jönköping, med anledning af dess förtjusande läge i en dalsänkning emellan de båda ofvannämnde sjöarne.

Ett värminne.

Hej, hvilket lif, hvilket surr! Äggmadamer, höns-gummor, potatismångelskor, bondgubbar och bondgummor, slagtdrängar och tidningskolportörer — alla uppjudande sin förmåga att öfverrösta hvarandra. Frustande ångbåtar och pipande ånghvisslor. Se der en scen från hamnen vid Mälartorget i Stockholm vid middagstiden, från sjöfartens början tidigt om våren allt intill senhösten.

Här är onekligen profkartan på ett varierande folklif, det mest tilltalande vid någon af Stockholms hamnplatser. Också är här samfärdseln emellan hela det mellersta Sverige, största afsättningsplatsen för det mellersta Sveriges landtmannaprodukter.

Det är en vacker vårdag, några minuter före klockan 4 på eftermiddagen, som undertecknad just står i beredskap att ge sig af upp på ångaren Tynnelsö. Kommen upp ett stycke på landgången, seende hela detta brokiga vimmel af åkande och gående och hörande detta surr, som af en bisvärm, störes jag snart i mina funderingar af en väldig knuff från en hökardräng, som, svettig och flåsande, i sista ögonblicken före båtens afgang till kaptenen på kommandobryggan utropar:

»Käraste, lille goe herr kaften! Stanna baresta ett allri så litet stannande! Jag har lite tell på landbacken att kasta öfver.» Och så slängde han en säck, hvars innehåll var för mig obekant, om bord. Och så »lag' han äf» i land efter en ny.

Här kom vidare en destillatorsdräng med buteljorgar, der en lärftkramhandelsbokhållare med ett tygstycke, med flere. Men nu var det ock slut med kaptenens tålamod. Klockan i Riddarholmstornet slår fyra och kaptenens dundrande stämma ljuder: »Loss!» Och så bar det af ut på Mälarens gungande våg.

Hur mången gång man än färdas denna väg, blir den dock alltid ny och hänförande skön. Och är detta så mycket mer händelsen nu, då det är en solig och vacker vårdag vi företaga vår färd, denna tid af året då strändernas trädmassor stå

vällustigt skälfvande uti sin ljusa, unga grönska, och då marken med sin nyss uppspirande gräsmatta, mjuk och fin som ett det finaste silkessammet, synes så behagligt inbjuda till hvila.

Också tror jag knappt någon enda själ fans om bord, den der ej hade varit hågad att be kaptenen stanna »baresta ett enda litet stannande», på det vi måtte, om ej längre, dock för ett par minuter få kasta oss ned på densamma för att inandas den gudomliga doften och behagligt få sträcka ut lemmanne i solskenet. Hören nu själfva huru underbart det hviskar och susar, huru allt är lif och lycksalighet i den lilla skogsdungen! Men det lönar väl ej mödan, kan jag tro, att våga försöket. Sjökapten tyckas i allmänhet icke ha någon särdeles smak för grönskande stränder. Nej, tacka vill jag hafsskummets yrande perlor! Och vår kapten tyckes icke vara något undantag från Neptuni öfriga söner — hela hans yttre tyckes redan vid första anblicken ange detsamma. Se denna medelmåttigt korpulenta figur, med sitt rödletta, godmodiga ansigte, omgifvet af ett något ljust kindskägg, och de båda händerna nedstuckna i sidfickorna af den outhärliga, välkända kavajen, stående på kommandobryggan, med blicken riktad strängt för ut — och du har vår genomhederlige kapten lufs lefvande framför dig!

Som vi nu se honom, synes han vara obehaglig på sin post. Hans enda mål tyckes vara: »framåt!» Och så är ju ock tidens lösen och lifvets numera enda och säkra mål. Alltså — framåt!

Men det hindrar dock icke, att under detta rastlösa jägtande framåt vi dock hinna att observera ett och annat, som stundom under kommande dagar än kan lända oss till nöje, än till nytta. Låtom oss af denna anledning icke alldeles förbise dessa småsaker, som den trötte vandraren understundom icke ens bevärdigar med en blick. Låtom oss i dess ställe någon gång, om ej för annat så »för ro skull», på närmare håll kasta ett öga på en sådan der liten obetydlighet — kanhända ändå att den icke alltid är så alldeles värdelös!

Tiden tycktes mig emellertid nu vara inne att taga mina medpassagerare i ögonsigte, vid hvilken revy jag likväl icke fick förglömma att samtidigt taga i betraktande den mångbesjungna Mälarens tjusande stränder.

Den som först bland passagerarne ådrog sig min uppmärksamhet var en tidningsläsande landtpatron, med ett tvärsäkert utseende, hvilket tycktes säga så mycket som: »Det här är jag; stör mig intel!»

Ja, gubevars, gerna för mig! Sådana der stockkonservativa farbröders föga intressanta sällskap har jag haft nog af. Alltså, intet krus! »En ann'

ä' så god som en ann'!» sa Trasman. Fortsätt du, min gubbe lille, och studera din tidning från början till slut, så blir du nog spränglärd till sist. Men egna aldrig en tanke åt någon af dina medmeniskor. I kunnen ju godt lefva hvarandra förutan. På naturen och dess skönheter är du ju redan så öfvermått, att deraf finnes intet att hemta.

Emellertid kommer jag snart till den slutsatsen: hur annorlunda är icke denna befolkning, som medföljer de hvardagliga båtarne, emot t. ex. Grips-holmsbåtarnes söndagspublik. Bland denna kan man åtminstone ha det nöjet att bevittna en och annan liten kärleksintrig mellan t. ex. skräddargesällen Anders Pettersson och dygdädla jungfrun Anna Lisa Lundström eller dylikt; men nu, nu är det bara idel rama prosan.

Här ha vi en hel mängd landkrabbor, hjertans innerligt beskedliga menniskor allesammans, som nu, efter väl förrättadt värf i hufvudstaden, med fullproppade plånböcker samt med förning af specier och ett och annat klädningstyg hem till mor, återvända hvar och en till sina respektiva hemorter.

Men hvad ser jag, hvilken syn!
 Kom som englar ned från skyn
 Tvenne söta Frauenzimmer!
 Nu, ack nu, jag först förnimmer

Hvad en resa lycklig är.
Låt mig höra hvad de hviska,
Dessa läppar ungdomsfriska!

Se, af skratt nu kiknar en!
Det är endast kärleken
Som er kan så intressera
Och ert jag elektrisera,
Och som eger denna makt...
Men, små flickor, var på vakt!

Nyfiken att höra det allt mer och mer högljudda samtalet, behöfde jag ej utsträcka öronen för att lyssna. Nej, gubevars! Jag blef *helt ofrivilligt* vittne till följande högst intressanta afhandling:

»Åh, du kan aldrig tro så delikat denna tårta är!»... Hvad behagas! Tårta... tårta... då man som allra bäst minst bespetsat sig på att blifva så godt som medbrottsling i en den allra mest invecklade kärleksintrig. Det var, som jag sedan upptäckte, helt enkelt tvenne unga fruar (fru vid sexton, aderton år, det är också någonting som man inte alls kan beräkna) som, säger jag, voro inne på tapeten om den nu så modern vordna köksvetenskapen, som, till fromma för sina herrar gourmander till män, voro så lifligt inbegripna i — tillagan-

det af en tårta. Detta var för mycket. Men ändå, kanske... En ljus idé uppgick för mitt inre öga. Låtom oss taga del af tårtan! Jag skall sedan ställa mig i förbindelse med min gamle vän doktor Hagdahl, på det han sedan må komma i tillfälle intaga nyheten i, som vi hoppas, en snart utkommande andra upplaga af sin med skäl omtyckta kökbok. Alltså, till verket!

Föregående resonnemang hade med blixstens hastighet omkringsnurrat i min hjerna.

»Jo, du», fortsatte den vackraste af de båda sköna, unga damerna, »jo, du, man skall taga:

4 ägg,
75 ort socker,
70 ort mjöl,
1 tekopp mjölk,
2 skedar skirt smör och något
jästpulfver.

Och vet du, af allt detta blifver en den allra delikataste tårta.»

Ja, nu fingo vi då reda på den saken. Att formen skulle ingnidas först med smör och att den unga frun fått lära den sköna anrättningen af en fru från Jönköping, allt detta fick jag vidare veta.

Nej, men se då dit! Der ha vi ju den lilla Ekerökyrkan, på den bekanta ön af samma namn.

Se, så vördnadsbjudande hon står der i aftonsolens guld och höjer sin tornspira mot de simmande molnen der ofvan! Se vidare de i sin vårfriska grönska prunkande stränderna, och vi känna oss frestade att med ungdomsskaran ifrån Fyrisstranden utbrista i den vackra sången:

»Våren är kommen,
På sina kransar ängarne binda,
Himlen är blå» etc.

Ja, denna tid, vårens ljufva tid, är i sanning en härlig tid, då allt jublar och tonar, då hela naturen nyss vaknat till ett nytt lif, då ljus, frid och glädje hvila öfver det hela och då det tjusta ögat, hvarthän det i naturen vänder sig, segerdrucket ej förmår fatta huru all denna prakt i ett nu hunnit utvecklas.

Vattnet ligger likt en spegel, deri strändernas grönska och mångfaldiga skönheter afspegla sig.

Efter passerandet af Bockholmssund utkommo vi på Björkfjärden, den der icke alltid lär vara att leka med. I dag visade han sig dock i sin bästa dager, och i sin lätta krusning afteknade han de blånande konturerna af de i fjerran varande stränderna.

Som ingen båt i dag afgick till Mariefred direkt, hade jag på »Tynnelsö» begifvit mig till Stal-

larholmen, hvarest en gammal bekant, en prestman från Mariefredstrakten, hade lofvat att med egna hästar afhemta mig, för att i dennes hem göra en titt.

Stallarholmen är ett slags lastageplats, dit trakten allmoge begifver sig med sina produkter, för att derifrån öfverföras till hufvudstaden. Vid Stallarholmen finnes en rätt väl försedd handelsbod och ett postkontor. En halftimmes väg innan man hinner fram till Stallarholmen ligger Mälsåker, en rätt vacker egendom med en ståtlig manbyggnad, synlig från segelleden. Mälsåker eges af en patron Werner.

Hvad öar här vid öar spegla
 Sin skönhet uti Mälurvåg!
 Och guldmoln efter guldmoln segla
 Och bilda snart ett väldigt tåg,
 Som jemte soln sig uti vestern sänker.
 Se hela Mälarn uti guldglans blänker!

På drake god jag gaf mig ut att segla
 Långt från mitt hem, hän öfver Mälurvåg.
 Jag i dess guldglans fått mig spegla,
 Att för dess skimmer knappast mer jag såg —
 Då jag till målet för min färd anlände
 Och mot Mariefred jag kosan vände.

Från Stallarholmen, eller rättare sagdt från den midt öfver sundet liggande Sundby gästgifvaregård, är $1\frac{1}{4}$ mil till Mariefred. När man kommer från Stallarholmssidan, synes redan på afstånd från en höjd Mariefred, som nu låg skimrande i afton-solens guld, med sina verkligen undersköna omgifningar. Strax vid stranden ligger på en höjd den vackra kyrkan, omgifven af träd och blommor. Sydvest härom ligger det vidtberömda Gripsholms slott, inbäddadt bland de härligaste löfdungar. Slottet ligger, äfven det, nära stranden och liknar, med sin egendomliga byggnadsstil, en gammal riddarborg, der det sträcker sina tegelfärgade tornspiror mot skyarne och afspeglar sina konturer i den nedanför glimmande Mälarens våg.

Jag blef emellertid på det gästvänligaste emot-tagen af den ofvannämnde prestmannen, i hvars familj jag tillbringade några de angenämaste dagar, under hvilka företogos utflykter för att taga Mariefred och trakten der omkring i närmare skärskådande. Jag blef redan första aftonen af vistandet i prestgården anvisad ett litet trefligt gästrum, stäldt till mitt förfogande. Här skulle jag komma att må som perla i guld i min lilla hemtrefliga kammare, med en den allra härligaste utsigt från mina fönster.

Prestgården har ett det mest förtjusande läge invid sjö. Hufvudbyggnaden är uppförd på en höjd

midt uti en trädgård, hvars präktiga fruktträd, slingrande gångar, förtjusande gräsmattor, med ett ord: allt i förening, gör det hela till en den mest behagliga tillflyktsort.

Det är natt. Jag hade ingått i mitt rum, men kände mig ej sömnig, hvarföre jag öppnade ett af fönstren på vid gafvel, för att låta den sköna majnattens doftande luft intränga. Den milda majnatten hade utbredd sin lätta slöja öfver den i rik grönska prunkande jorden. Blommorna nickade i ljuf hänryckning till hvarandra och en sakta hviskning förnams i trädens nyutslagna kronor. En mängd förtjusande, små trollsländor framsväfvade på sina ljusgröna vingar och kysste här och hvar det sammetsfina gräset. Barndomens underfulla, väna drömmar framträdde lifligt för mitt minne.

Jag hade ej länge stått på detta sätt och betraktat naturens fridfullhet förr än tystnaden afbröts och all min uppmärksamhet fästes vid en talltrast, som i ett strax utanför mitt fönster beläget träd lät höra först en, så en och så en hel här af sina ljufvaste drillar. Och som ni redan vet, är jag just älskare af naturen och dess sångares under sköna melodier, hvilka liksom vibrera i min egen själ. Jag tyckte mig emellertid finna, att det denna gång var en trastmamma, som vyssjade sina älsklingar till sömn i följande för mig lätt förstådda

Slummersång.

Slumra, min lilla, vinden är stilla,
 Ingen en villa
 Stör dig mer!
 Nyss bakom fjellen
 Slumrade qvällen,
 Soln ifrån pellen
 Tågat ner;

Hon har lemnat kvar en gyllne strimma,
 Som än drömljuft syns i vattnet glimma.
 Purpurskyar snart i luften simma:
 Morgonen åter i öster snart ler.

Slumra, min lilla, vinden är stilla,
 Ingen en villa
 Stör dig mer!
 Tyst är i lunden,
 Vågen är bunden;
 Från himlarunden
 Solen ler

Inom kort. — Och då blir det lif och yra:
 Mången sina steg då hit skall styra,
 Hvar en stämmer glädtigt då sin lyra —
 Slut, mina små, är på hvilan för er!

Ändtligen kastade jag mig på bädden och somnade. Redan klockan fem på morgonen väcktes jag dock af en gäll qvinnoröst, som utanför mitt fönster ropade med hög diskant:

»Åh, god morgon, min allra sötaste Vilhelmina! Jag har den äran att gratulera!»

»Drag för tusan!» hade jag så när i vredesmod utbrustit, men kunde ej annat än skratta, då samma stämman inom några minuter åter lät höra sig, förmodligen vändande sig till samma Vilhelmina, som nyss blifvit gratulerad — ty det var verkliga Vilhelmina i dag, hvilket jag upptäckte, då jag uppslog min fickalmanacka, för att se hvad Lördagen den 26 Maj var för en stor dag. Jag hörde emellertid den höga diskanten yttra: »Jag har sköljt den i tre vatten.» Hvilken fick jag aldrig reda på, men önskade af hjertans lust att hon sköljt sig sjelf och låtit mig sofva i fred.

Dock, när jag rätt tänkte efter: jag var ju på landet för att njuta af naturen och ej för att sofva. Således raskt upp och ut — ut och njut i den fria naturen! Ut att inandas vårens balsamiska ångor i friska drag!

Jag hade dock ej gått många steg förr än min uppmärksamhet fästes vid en liten fogel, som satt och trallade och sjöng i solbaddet. Jag öfversatte hans jublande sång sålunda:

Kan någon lyckligare finnas till än jag?
Bestämdt ej bättre var i paradiset:
Jag tager, som den kommer just, min dag,
Och trakten här tar säkert uti norden priset.

Se sjelf, den lilla klara våg,
Som vig och spänstig hoppar emot stranden,
Som speglar alla skyars tåg
Och solens nedgång der vid himlaranden!

Och utaf rosor känn hvad himmelsk doft,
Som sprider sig kring sjö och stränder!
Och lärkan der, min vän, vid himlens loft
Den skönsta lofsång till oss sänder.

Och tycker jag, att dagen blir mig lång,
Jag slår en drill i särila aftonstunden:
Och ekot svarar glädtigt på min sång
I kapp med grannarnes der bort i lunden.

Ja, skönt är lifvet, det ej nekas bör:
Har jag ej annat, har jag dock en tunga,
Och konsten är — ett ständigt godt humör,
Som ständigt narrar mig att sjunga.

Körs, för attan! Jag höll på att glömma frukosten för sången, eller rättare för att ha glädjen att höra andra sjunga. Men magen är dock en präktig gradmätare för våra göranden och låtanden: mankerar man den blott en enda gång, vet han genast att ta sina rättmätiga anspråk i besittning och pockande utfordra sin rätt. Är man nog lycklig att kunna uppfylla hans fordringar, ger han strax sin belåtenhet tillkänna och visar sig på all sätt hyggelig och tacksam för välfägnaden.

Gripsholms slott och omgifningar hafva många glada och kära minnen, men också sorgliga hägkomster från våra Vasars tidevarf att förtälja oss. Dessa minnen känna vi alla och de äro således ej mycket att tala om. Hvad som kanske deremot ej mången af de många lustresande och resenärerna till Gripsholms slott haft tillfälle att iakttaga, är, att äfven här, strax i granskapet af slottet, ligger en ruin efter Kärnbo kyrka, hvilken dock ej till sitt utseende är att jemföra med t. ex. Visby vackra och till minnet talande kyrkruiner. Kärnbo kyrka har legat i lägervall allt sedan sextonhundratalet, sedan hvilken tid den ej till gudstjenst begagnats. Dock lærer den ännu under Carl XIII:s tid varit i brukbart skick, ty den lærer af honom tillsammans med Reuterholm, dennes allsmäktige gunstling, med flere — enligt hvad det förljudes från folkets läppar

— ännu i dag användts för mystiska förhandlingar vid deras hemliga ordensmysterier.

I dag hade vi bestämt oss för att göra ett besök vid Åkers Styckebruk, beläget en mil från Mariefred.

Vägen till Åker bär igenom stora, vidsträckta åkerfält, liknande bra mycket färden pr bantåg genom Tysklands vidsträckta slättland, isynnerhet vägen emellan Leipzig och Berlin.

Det första ögat mötes af vid nedfärden till bruket är en mängd gapande kanoner, hvilkas mynningar ligga riktade mot resenären. I sjelfva kröken ned till gården finnas 4 stycken mörsare placerade. Detta tyckes ej båda godt, men förklaringen ligger nära till hands: Åker har förr egnat sig åt kanongjutning, ehuru denna tillverkning här nu mera upphört. Dock tillverkas här årligen en mängd kartescher och projektiler för svenska kronans räkning. Till minne af dessa små, förträffligt uppfunna förstörelseverktyg tog jag med några affalsspånor, dels af koppar, dels af jern, liknande korkskrufvar, svarfvade af desamma.

Åker har äfven krutbruk samt dessutom tvenne ej långt från bruket liggande grufvor, hvilkas malm hitføres för att smältas, och sedan i form af gjuterjernstackor dels användas här vid gjuteriet för egen räkning, dels afyttras till utlandet. Att se jernet i

flytande form från smältugnen är en särdeles vacker anblick. Det fordras mer än vanliga vällingslefvor för att ösa den vällingen.

Åkers Styckebruk eges af brukspatron Stoc-kenström. Bruket med dess vackra corps de logis, storartade ugnar och verkstäder, ridhus etc. ligger i en särdeles vacker natur — omgifvet som det är af strömmar, insjöar och åar, hvilka här och hvar bilda små vattenfall, utgörande brukets drifkraft och hvilka här och hvar i de grönskande, förtjusande parkerna slingra sina glittrande silfverarmar.

Söndagen den 27 Maj konfirmerades barnen från de trenne tillhörande församlingarna i Mariefreds kyrka. Detta var i sanning en vacker fest. Kyrkoherdens tal, särskildt det till barnen, gjorde ett mäktigt och gripande intryck. Också var det knappt ett öga, hos hvarken gammal eller ung, hvare ej syntes en fuktig perla framsippra.

O, heliga, o, dyra stund,
Med oskuld, kärlek i förbund,
Med skimmer utaf ljus och frid —
Hur ljuf du är, hur vän och blid
Du barnasjäl med hopp och tro,
Behåll dess minne i en verld,
Som, full af strider, full af flärd,

Du från i dag tillmötesgår!
Ack, minnet af din barndomsvår
Låt alltid rent och heligt stå,
Hvad händelser dig träffa må!
Och denna helga, dyra stund,
Med oskuld, kärlek i förbund,
Bland livvets öden, kif och strid
Låt kärleksfullt dig hvifta frid!

Kyrkan var smakfullt prydd med löf och blommor, allt ifrån predikstolen till orgelläktaren. Knippor af gullvifvor ersatte ljusen i kronor och stakar. Löf- och blomguirlander prydde predikstolen, orgelläktaren och kyrkans sidoväggar. Kring altaret reste sig lefvande gröna växter, och under altartaflan — föreställande Kristi födelse — hade man placerat en vacker grupp af lefvande blommor. Det hela var en i sanning vacker och högtidlig fest, som gaf åt alla närvarande ett godt och varaktigt minne.

Eftermiddagen och aftonen tillbragtes i hemmet, der den vänliga familjen på allt förekommande sätt sökte täfla att visa sin gästvänlighet. Stilla och fridfullt nalkades natten och vi åtskildes under försäkran att hafva tillbringat en angenäm dag.

På sängkanten.

Skynda, skynda, lätta vind,
Flyg till hemmet åter!
Kanske just nu liten kind
Ligger der och gråter...
Hälsa mor och liten pilt —
Hur han ler i drömmen mildt
Jag ser här från fjerran.

Ystra, lilla glada våg,
Skynda hän till stranden
Der min pilt först dagen såg,
Der nu modershanden
Smeker honom — kär och öm —
Medan han uti sin dröm
Än bland englar leker.

Väna stjärna — mild och klar
Du på fästet präalar
Med en glans så underbar —
Sänd nu dina strålar
Ned uti mitt frida tjäll
Till min maka, vän och säll —
Lys din frid deröfver!

Följ mig långt från strid och flärd
 Hän till dessa båda!
 Låt mig der i drömmens värld
 Mina englar skåda!
 Du ej sedan från mig flyr —
 Här tills morgonrodna'n gryr
 Stå vid hufvudgården!

Måndagsmorgonen anträdde återresan till hufvudstaden. Just som vi inkommo till Mariefred, kom en jungfru och flög mig i famnen — troligen för att taga ett hjertligt afsked af främlingen. Hon satte sig på mitt finger, på det jag i afskedets stund ordentligt måtte få betrakta henne och inpräglade hennes drag i mitt minne. Och hon var i sanning rätt skön, denna lilla sylfid, klädd i sin ytterst fina drägt: rödbrun klädning med svarta blommor.

Maria Nyckelpiga.

(*Coccinella Septimpunctata.*)

Lilla piga, så skön i din skiftande skrud
 Du der lyser i morgonens guld!
 Undrar just när du tänker en gång att stå brud?
 Du nog blifver en maka så huld.

Våra förfäder dyrkade dig ju en gång:
»Friggas höna» du nämndes ju då,
Och som medlerska då uti bön och i sång
Fick vid drottningens sida du stå.

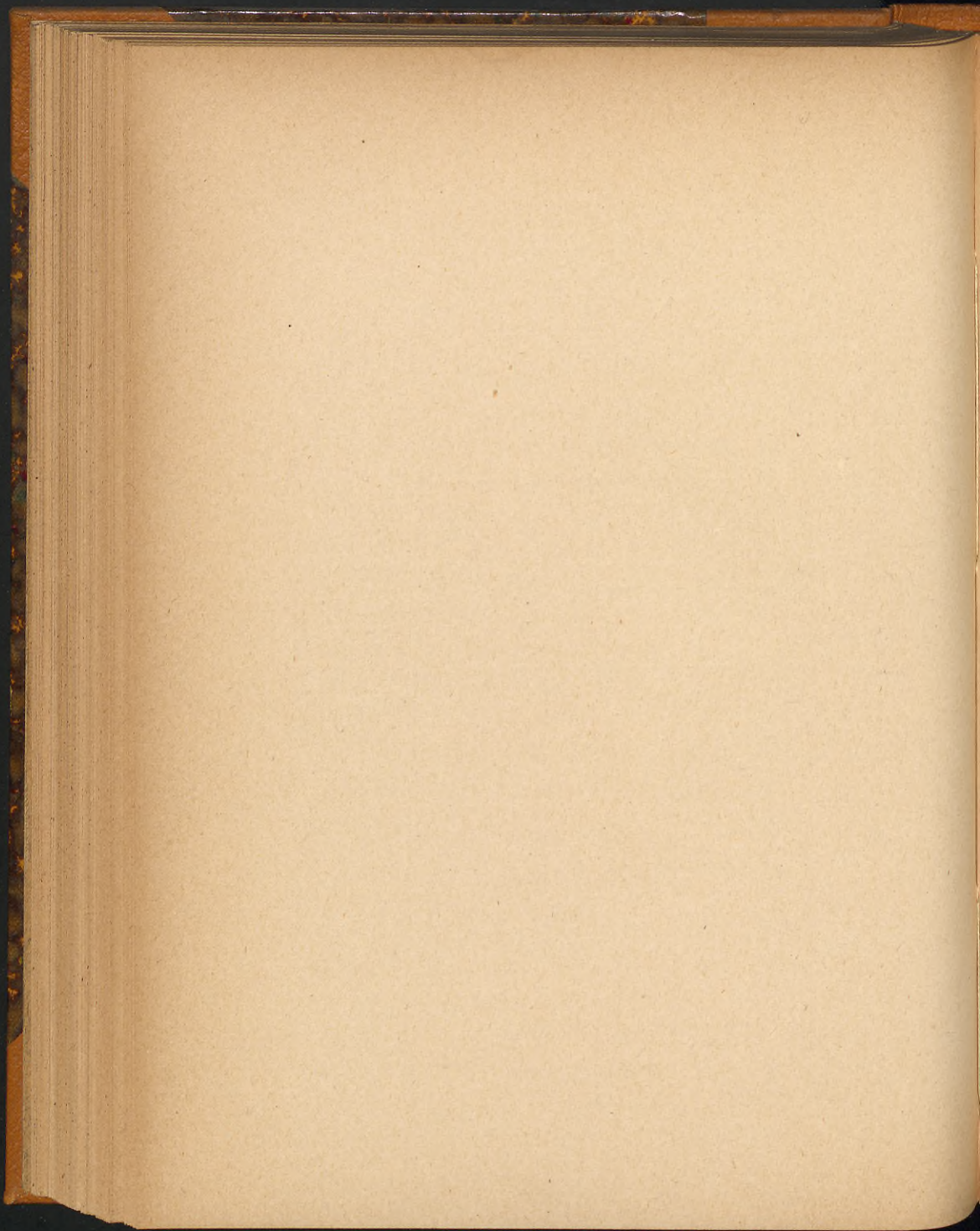
Gudars skydsling du var i Hinduernas land;
Katoliker dig prisat jemväl.
Mången ungersvens hjerta du visst satt i brand.
Högmod aldrig fått rum i din själ.

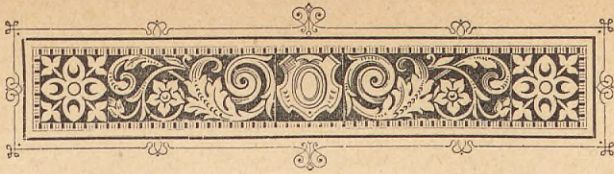
Till båd' fattig och rik lika anspråkslös än
Flyr du, hölj'd utaf ära och — guld.
Säkert blir du en gång, då du väljer en vän,
Nog en maka så öm och så huld.

Klockan half sju afgingo vi från Mariefred och
klockan 10,20 landade vi åter i vår vackra huf-
vudstad.

BLANDADE SÅNGER

Den lycklige.

Hvad bryr mig hela verden
Och dess fåfänglighet?
Om striderna och flården
Jag just ej mycket vet!

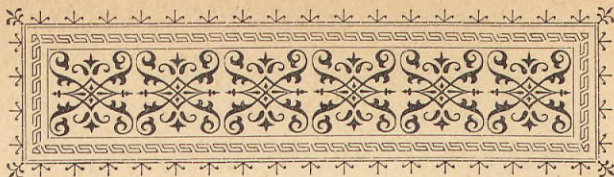
Om ej jag har i slågten
En stolt en riddersman;
Om ej den enkla drågten
Är pyntad, fin och grann;

Om ej jag rikdom eger
Och öfverflöd af allt;
Om torftigt är mitt läger
Och tjället stundom kallt;

Om blott med muntert sinne
Min dag jag möta vet,
Och i mitt hjerta inne
Bor frid, förnöjsamhet —

Då ler jag gladt åt verlden
I all min enkelhet
Och — gör en konst i flärden
Och all fåfänglighet.

”Ack, liten fogel!”

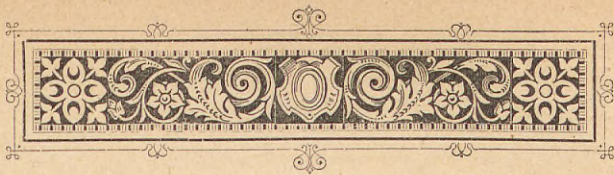
Ack, liten fogel, hur glad och kry
Du sitter der som ett vinterny:
Du har så ringa och är så nöjd,
Du sjunger alltid af hjertats fröjd.
Säg du mig hvad det är, säg mig hvad
Som alltid gör dig så säll och glad?

Ack, ständigt hör jag ju dagen lång
Dig qvittra för mig din vackra sång:
Du sår ju intet och intet skär,
Din boning också helt ringa är —
Derför jag frågar mig ständigt hvad
Som alltid gör dig så säll och glad?

O, att jag vore så glad i sinn'
Och kunde drilla en ton som din!
Nu sitter jag och mitt hufvud bryr
Och tycker du är en lycklig fyr —
Det är nog så med oss lite hvar:
Vi tycka andra det bättre har.

Ack, öfver fönstret bygg här ditt bo
Och vyssja sedan min själ till ro!
Och när för mig sedan da'n blir lång,
O, qvittra för mig din vackra sång!
O, lär mig du, att till lifvets qväll
Städs' vara lycklig som du och säll!

Din hand jag ser.

Gud, hur säll är hvarje stund af lifvet!
Det af din nåd mig kärleksfullt blef gifvet:
Hvarthän mitt tjusta öga vänder sig,
Jag ser ett drag, oändlige, af dig!

Din kärlek skådar jag i hvarje skapadt väsen,
Ifrån den stolta furan intill späda gräsen.
I åskans dunder och i regnbågsprakt
Du lär oss vidden af din makt.

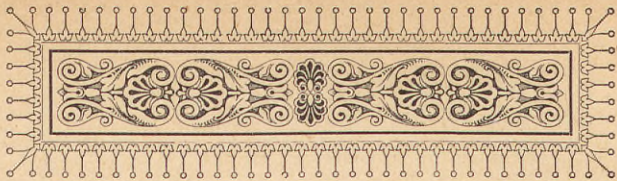
Din hand jag ser i allt hvad skapadt blifvit,
Din nåd jag ser i hvarje stund af lifvet.
O, därför ock uppå din makt jag tror —
På dig, o Gud, som uti höjden bor!

Beskydda mig, o Gud, från hvarje fara!
Låt ständigt mig få räknas till din barnaskara!
O, låt ej flärden hitta till mitt bo!
Låt mig behålla få min barndomstro!

Gif att hvar morgonstund, då nattens skyar svinna
Och uti östern solens bloss ses brinna,
Min första tanke blir till dig, o Gud! —
Lär mig att ständigt följa dina bud!

Ja, från din himmel led du mina öden!
Och när till sist jag vinkas hem af döden —
O, låt min själ från jordens låga grus
Få renad flykta till ditt fadershus!

Flickan och blommorna.

Jag är så glad, jag är så nöjd,
Ej något fattas i min lycka,
Ty hjertat klappar jemt af fröjd,
Och om jag mig med guld vill smycka,
Då har jag här i öfverflöd
Af vifvor hela stora skocken;
På perlor är ej heller nöd:
Konvaljer stå här hela flocken.

O, se hvad ädla stenar se'n,
Som glittra för mitt tjusta öga!
Hur genomskinligt klar hvar en
Ses återspegla himlen höga.

På hvarje gräs, på hvarje strå
Der glittra små demanter klara;
Här är ju blott att plocka på
Och ej på öfverflödet spara.

Fann du väl någon mera rik?
Nej, ingen, ingen, vill jag lofva!
Min solbelysta, klara vik
Har äfven nog af himlens gåfva.
Se dit! Liksom af rensta gull
Den nu i solen synes blänka —
Och detta allt är för min skull,
Blott för min egen skull, kan tänka!

Just därför är jag glad och nöjd
Och sjunger om min stora lycka,
Ja, hjertat klappar ljuft af fröjd;
Jag vill mig nu med nipper smycka,
Med nipper af det bästa slag:
Konvaljer, vifvor och violer;
Se'n är jag rik som någon, jag,
Emellan jordens båda poler.

Säg, hulda flicka!

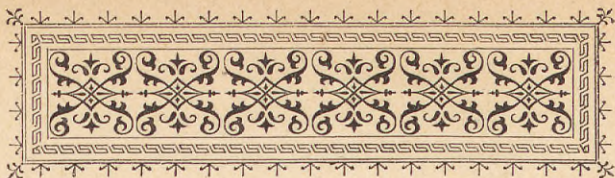
Säg, hulda flicka! säg mig du,
Att du vill blifva min!
O, låt oss blifva ett, vi tu —
Och jag blir evigt din!
Jag har ej gods, jag har ej guld,
Jag har ej öfverflöd;
Men blif dock min, min maka huld,
Blif min i lust och nöd!

Ett att dig gifva' har jag dock:
Mitt hjertas varma glöd.
Det är ju rikdom detta ock,
Ett visst slags öfverflöd!

Ack, kärleken ger hemmet frid,
Gör detta ljust och gladt.
En trogen maka, öm och blid,
Är mannens högsta skatt.

Den skatten ömt jag vårda vill
Till lifvets sista dag,
Och i en annan verld dertill
Blir du ock min en dag:
Der skall vår kärleks planta då
— Som här stod blott i knopp —
I ljusets sferer en gång få
I blomning vecklas opp!

I dagbräckningen.

Dmorgonsol, hvad dig jag älska lär!
Du blir hvar dag mig mer och mera kär,
Ty när du ses igenom rutan blicka,
Jag vet, jag snart får se min väna flicka;
Hon nickar vänligt sitt »god morgon»! då,
Och jag är lycklig, lycklig såsom få.

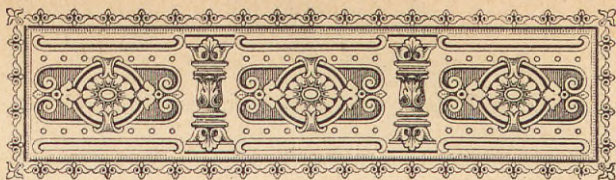
När du i strålgans ifrån himlen ler,
Jag just min egen ljufva sköldmö ser:
Så svärmiskt skälmskt, som du, hon ock kan
blicka

Samt sina varma strålar lifligt skicka;
Jag känner mig helt varm om hjertat bli
Och, liksom fogeln, lycklig, glad och fri.

Så i förskönad glans jag allting ser,
Då gladt och fridfullt hon emot mig ler,
Då hennes mun behagfullt mot mig myser
Och själens glöd ur blåa ögat lyser.
Af nytändt hopp då lifvets puls mer slår
Och, säll som någon kung, jag lycklig står.

O, därför, därför, sol, jag älskar dig,
Ty du för ljufva vännen min till mig;
Du lyser klar och ren ifrån det höga
Och jag ser bilden din i hennes öga,
Och när i vester du till hvila går,
Din purpurflamma än i minnet står.

Min värld.

Jag trives bäst i skogens sköt,
Der solen nyss sitt guld utgöt
I gyllne skimmer öfver bladen.
Der dofta ju konvaljer små,
Som slutna uti grupper stå,
Och stolta furor hela raden.

Der insjön kysser vassklädd strand
Och anden simmar stolt ibland
Och bygger bo för barn och maka.
Der vakan sina toner slår,
Midsommarsolen ned ej går,
Men glömmet sjelf att hvilan smaka.

Der är min hela, hela verld!
Här lyckan blef mig ock beskärd,
Att vandra uti diktens lunder.
Här, vid min flickas mjuka arm,
Jag gångar säll och kärleksvarm
Och njuter lifvets skönsta stunder.

Här säkert är Guds helga hus:
Var tyst, var tyst! hör orgelns brus
I trädens löfbeklädda kronor!
Se hvilka pelarrader se'n,
Som bildas här af skogens trän
Hör altets lof från legioner!

Och lilla blomman, ljuf och skön,
Framhviskar der sin morgonbön
Och tåren dallrar i dess öga.
Och tusen foglar stämma i
Sin egen ljufva melodi,
Att prisa skapar'n i det höga.

O, att min trötta själ en gång
Vid blomsterdoft och fogelsång
Fick flykta hän till fadershuset

Från denna fridfullt stilla dal,
Samt fri från jordens alla qval
Få skåda der det sanna ljuset!

Till en ung brud.

Säg! Hvadan denna blick så underbar,
Som blixtrar i ditt klarblå öga?
Ack, säg mig, hvadan denna suck som far,
Från liljebarmen mot det höga?

Ack, säg mig, ljufva flicka, hvad det är
Ditt hela väsen genomilar?
Än skiftar kinden liljehvit, än skär,
Än vemod uti blicken hvilat.

Än syns du lycklig, segersäll och varm,
Och hälsans rosor kinden målar;

Än åter höjer oron snabbt din barm,
Och liljans färg på kinden prålar.

Dock — nu jag tycks dig likväl rätt förstå:
Du kan det knappast sjelf förklara,
Hvarför ditt arma hjerta klappar så
Af känslor ljufva, onämnbare.

Det är som ur en dröm du vaknat opp:
Du kan ej än allt detta fatta —
Det är som tiden stannat i sitt lopp —
Du måste genom tårar skratta.

Och dock — för intet vill du byta bort
Den sälla tid ditt hjerta anar:
En lifslängd syns dig numer allt för kort,
Just därför sucken fram sig banar.

Dock — friska, nya blommor spira opp
Uti ditt hjertas rosengårdar:
Dess rätta namn är kärlek, tro och hopp,
Dess fina hjertblad nog du vårdar.

Just därför städse skall uti ditt tjäll
En oförvansklig sällhet råda,
Just därför skall du ock vid livvets qväll
Med frid på flydda dagar skåda.

Jag älskar dig.

Jag älskar dig! I alla skiften
En evig trohet svor jag dig.
Jag älskar dig, ty intill griften
Vi följas åt på samma stig.

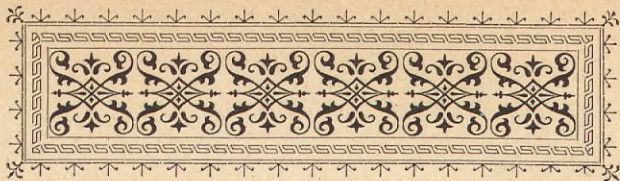
Jag älskar dig, ty i ditt öga
Der ligger ju mitt väl och ve;
Mig båtär sedan världen föga,
Blott dina rosenläppar le.

Må afundsmän mig gerna skada —
De kanske bättre ej förstod —
Mig bryr dock föga deras svada,
Blott jag har dig; *du* ger mig mod!

Du ger mig mod att ödet bära,
Om ock mig korset tynger smått,
Ty ständigt var ju så din lära:
»Var nöjd, var tacksam med din lott!»

Om ock försynen täckts mig skicka
Bekymrens stunder — dock jag är
Förtjust att ega dig, min flicka!
Jag älskar dig! Du är mig kär!

De små figgarbarnen.*

En dag i Januari, då solen lyste klar
Och spred sitt sken från himlarunden
(Jag tror att kölden säkert minst tjugu grader var),
Och vågen låg af isband bunden,
Och skog och lunder stodo i vinterns hvita drägt,
Och kallare än nå'nsin man kände nordans flägt,
Som is den gick igenom benen.

Då syntes utåt vägen två barn så ensligt gå,
Men gladt de logo mot hvarandra,
Och skulle de blott något uti sin matsäck få,

* Sann händelse, passerad i Engelholmstrakten i medlet af januari 1881.

De skulle nöjda hemåt vandra;
 Ty mor låg sjuk der hemma, hon väntade dem nog,
 Och raskt de skulle skynda igenom villand' skog,
 För att vid herrgår'n bröd begära.

Och lång var deras vandring, men dagen var så kort,
 Och innan man af ordet visste,
 Re'n solen hade tågat från himlahvalfvet bort;
 De små på vägen tagit miste.
 De voro dock ej ledsna, de sågo redan ljus
 Ifrån en nära stuga, der man fick »låna hus»,
 Att hvila under mörka natten!

Men nej, på trenne ställen de re'n sökt få ett tak,
 Hvarunder man dem velat hysa,
 De hade bedt förgäfves — men nu i det stor sak,
 Re'n månen klart ju börjat lysa;
 De skulle krypa samman och med sin andedrägt
 De ville stänga ute visst nordans kalla fläkt
 Och slumra godt vid dikeskanten.

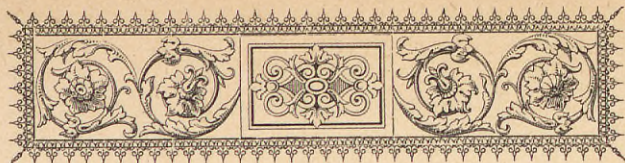
Så sagdt, de sutto samman och sågo först på mån',
 Som silfverstrött båd' land och vatten.
 Hvar toge han sitt lyse, sitt silfver allt ifrån,

Som han spred ut i mörka natten?
Och alla stjernor sedan! Så många klara ljus,
Som syntes härligt skimra ifrån Guds faders hus
 Uti den stilla vinterqvällen!

Och som de så med undran betraktat månens gång
Och tänkt hur ljuft det skulle vara
Bland alla himlens skaror och englars jubelsång
(Det de förut hört mor förklara) —
De vid hvarandras sida ljuft slumrade utaf,
Och drömde att i himlen man segerhymner gaf,
 Att bland Guds englar re'n de voro.

Och solen lyste åter från fästets klara blå
Och barnen än i slummer lågo,
Då syntes framåt vägen två vandrare der gå,
Som snart de båda barnen sågo;
Men lifvet hade flyktat, och i Guds faders hus
De säkert hade funnit båd' värme, tak och ljus,
 Det man dem här på jorden nekat!

En midsommarminne.

Hur ljufligt hörs foglarne qvittra,
Och solen högt strålar från himmelen blå!
I solskenet böljorna glittra,
I hvirflande lek de mot stränderna slå;
Och ängen han prunkar i midsommarskrud.
Och hela natur'n står som pyntad till brud.

Men se der, hvad flickor och gossar,
Som skynda framåt uti ystert tåg!
Af lefnadslust kinden nu blossar,
Och gladare anlet' man aldrig såg —
Till ängen styrs kosan, vid skogsdungens bryn,
Der midsommarstången står högre mot skyn.

Re'n spelmannens toner hörs klinga;
 Nu gammal och ung tyckes ej vara sen
 Att lustigt i dansen sig svinga.
 Musiken satt lif uti fot och i ben,
 Och ögonen stråla och läpparne le —
 En tafla mer liflig står ej att få se.

Och svennen till ungmön hörs hviska
 Om framtida öden, om kärlek och tro,
 En kyss uppå läppar så friska,
 Der oskuldens rosor i endrägt ju bo!
 I dansen man svingar och pulsarne slå —
 Till hösten beslutas att bröllop skall stå.

Och solen i böljan sig sänker,
 Och luften käns mättad af blomdoft och sval,
 Och vågen med perlregn bestänker
 Vid stranden den mörkgråa klippan så kal.
 Än tonerna klinga i morgonens stund
 Från spelmannens »fejla», från grönskande lund.

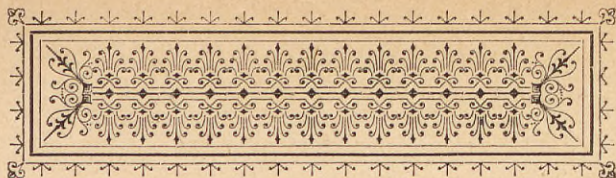

Förstlingen.

Gifs väl på hela jordens rund
En saligare högtidsstund
Än den, då ordet »ja» förklingat och du, sluten
Mot trofast barm, förglömmet lifvet och minuten,
Och då två själar — så vidt skilda nyss —
Nu enas i en enda salig kyss?

Ack, hur oändligt större då
Är den sekund du hoppats på,
Som kanske mest af alla afgjort lifvets öden,
Då på ett hårstrå hängde lifvet eller döden,
Då på din arm du med din förstling står —
För tvenne lif ditt lof till himlen går.

Lasses och Gretas frieri.

» Säg, Greta lilla, om hon vill hålla
Mig blott en liten smula kär?
Jag då för henne vill strax framtrolla
En verld som lik paradiset är.
Jag kor och hästar har uti massa
Och får och svin utaf alla slag,
Och dertill alltid en späckad kassa —
Jo, jo, mån'tro, Greta, det har jag!»

» Uppå hans prat, käre Lasse lille,
Jag bryr mej inte så stort som så —
Min sann att, om jag det bara ville,
Jag kunde nog rika gossar få.

Så vet då, Lasse, att far i storgår'n
Sjelf bjud't sitt hjerta åt mig och hand —
Jag som en hind flög bort öfver gär'sgår'n
Och svarte: »bryr mig ej minsta grand».

»Men om jag säger dig, att mitt hjerta
Lill-Greta knipit utur min barm,
Att hennes ord gjort mig mycken smärta,
Att... utan henne jag dock är arm!...»

»... Det låter annat!... Då kan jag svara,
Att jag... kan hända dig höra vill.
Nu kan jag dessutom fritt förklara,
Att hjertat mitt hört dig länge till!»

"Ack, än jag mins!"

Ack, än jag mins min barndoms stunder,
Hur glad och solljus tid det var;
Af fogelsång och gröna lunder
Ett ljufligt minne än är kvar.
På faders knä hur jag red ranka,
Och hur han smekte då min kind;
Min ystra fåles namn var Blanka,
Min färd var snabb som vestanvind.

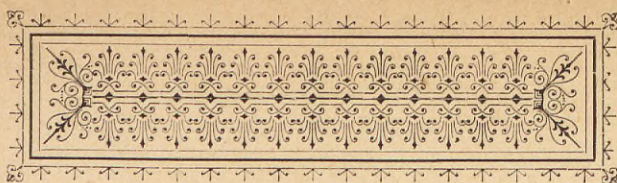
Och moders sång till sömn mig smekte,
Se'n trött jag var af dagens språng.
I syskonring jag muntert lekte —
Ack, tiden var visst aldrig lång.

Ack, än jag ser hur du upplåter,
 O, moder, kärleksrik en famn,
 Hvert litet felsteg lätt förlåter
 Och kallar mig vid välkändt namn.

Jag mins allt, som i går det varit,
 Och huru yr och glad jag var;
 Fast tiden länge se'n har farit,
 Jag har dock ljufva *minnet* qvar...
 Och se'n, hur jag gick ut i verlden
 Med mod att pröfva lifvets strid:
 Allt hvad jag vunnit under färden
 Har minnet gömt i stilla frid.

Och se'n, hur kärleksrikt ett hjerta
 Sig slutit har intill min barm
 Och delar lifvets fröjd och smärta —
 I sorg och glädje lika varm.
 Och sist — se der min högsta lycka —
 Med späda jollrarn på sin arm
 Jag *henne* ser i tjusning trycka
Vårt barn mot trogen modersbarm!

hvad är lifvet?

Hvad är lifvet? — Blott en gåta,
Som knappt någon än förstod.
Stundom le och stundom gråta —
Pröfvas så vårt tålmod!
Hur vi glo och hur vi leta,
Få vi dock ej mera veta!

En väl offerar hela lifvet
För att rätt på knuten få,
Men ännu han ej har blifvit
Mera vis och klok ändå.
Fåfångt bråkar han sin hjerna —
Ej är värddt mot udden spjerna.

Det tycks vara nog vi veta
Att vi äro födda hit,
Att vår jord består oss »äta»,
Drar försorg om vår habit.
Lifvet är ju blott en »saga» —
Aldrig ha vi skäl att klaga.

Nej, vi föds ju till att njuta
Af allt godt oss bjudes här!
Just deraf vi kunna sluta,
Att oss skaparn håller kär.
Vi ju ega att befalla
Öfver allt och öfver alla.

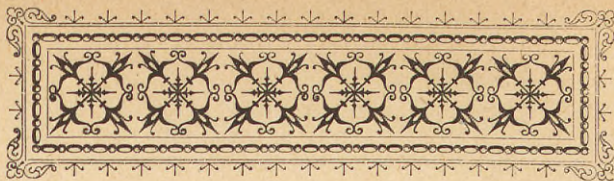
Hvad kan du väl mer begära?
Allt du får ju, hvad du vill,
Utan att dig alls besvära;
All naturen hör dig till
Med dess undersköna öar,
Floder, berg samt skog och sjöar.

Skulle här du då ej trifvas
Bland så mycket skönt och stort!

Aldrig borde du väl kifvas,
Skryta med hvad här du gjort. —
Låt oss vara alla lika,
Fattiga så väl som rika!

Må vi då för sanning sträfva,
För upplysning, frihet, rätt!
Ej för någon motgång bäfva,
Verka allt på bästa sätt!
När så dagen är förliden,
Ha vi fyllt vårt mål i tiden.

Fjettrarne.

Att äktenskapet fjettrar bär,
Så har man för mig sagt.
Är detta fjettrar? O, då lär
Man mycket löst dem lagt!
En boja utaf rosor jag
Mig tycker fångad i,
Som kärare för hvarje dag
Syns för den fångne bli.

O, kom så till ett litet barn
Med namn af kärlekspant,
Som också uti sina garn
Mig fångade galant.

Nu är med friheten på tok,
Det kan jag märka lätt;
Nej, på det här jag ej blir klok —
Se'n dess jag står mig slätt.

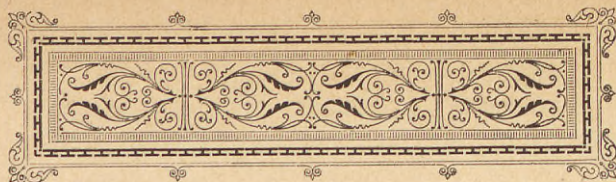
Se framför dig en rosenmund,
Två mogna körsbär lik,
Och kindens ros på liljegrund,
Och se'n från bädden vik
När han slår tjusta ögat opp
Af morgonsolen väckt:
Det är som liten rosenknopp,
Lätt rörd af vestans fläkt.

Och se'n i badet — som en fisk,
Hur qvick han sprattlar se'n,
Med hy så skär, så ren, så frisk,
Så mjuk och sammetslen.
Hör, hur han jollrar, glad och nöjd —
Han har så mycket, han,
Att tala om sin stora fröjd —
Ack, tyd det, om du kan!

O, säg nu sjelf, om icke jag
På hårda fjettrar bär:

Jag kan ej vika natt, ej dag,
Från den, som liten är!
Ja, i en rosenboja jag
Mig tycker fångad i,
Som kärare för hvarje dag
Syns för den fångne bli.

Dröm och verklighet.

Om kärlek jag drömde i ungdomens vår
— Jag sökte den fagra gestalt —,
Men fåfängt jag sökte den flyendes spår,
Försvunnen hon var öfverallt!
I drömmen hon syntes mig än någon gång,
Om dagen — då fans hon blott qvar i min sång.

Och hastigt förflyktade år efter år,
Och drömmen blott dröm ännu var,
Då, till min förtjusning, en dag för mig står
Min dröms ideal uppenbar.
Dock, summan af saken — jag funnit den här,
Att dröm blott dröm emot verklighet är.

Skönhet.

Skönt är då i fagra ögonlock
Tåren härligt glänser i en flickas öga;
Skön är perlan uti blomman ock,
Tårdemanten, spild från himlen höga.

Skönt är blicka in i diktens värld,
Der blott stora andar gånga dig till möte;
Skön är hvilan invid hemmets härd
Vid en öm och trogen makas sköte.

Skön är himlens azurblåa pell,
Krönt af aftonsolens milda strålar;
Skön är vågen en augustiqväll
Då, när månen allt i silfver målar.

Skön är ock en moders ljufva lott,
Då hon ser sin älskling le och drömma;
Ljuft hon bygger himmelshöga slott —
Lätt är då att egna sorger glömma.

Skönt är lifvet med dess små behag —
Allt för hastigt dess sekunder ila;
Ljufligt hörs dock aftonklockans slag,
Då ens trötta hufvud söker hvila.

Harald.

Liten Harald, äfven du
Pappas hela kärlek eger.
Slumra ljuft uppå ditt läger,
Slumra, hjertevännen, nu!

O, hur ljuft och gladt du ler
Emot Birger, då han nalkas;
Då, ack, hur ni båda skalkas
Far och mor med glädje ser.

Allt är sol och ljus och vår,
Lifvet spritter i er båda.
O, hvad fröjd, att så er skåda —
Minner oss på flydda år.

Ni, vår framtids ljusa hopp,
Trifs och gläds och frodas bara;
Ej vi skola mödan spara --
Fyllen våra böner opp!

Lydnad är den bönen blott
Vi af eder små begära --
Gud skall sedan nog beskära
Hvad Han anser för er godt.

Slumra, hjertevännen, nu,
Slumra ljuft uppå ditt läger;
Fars och moders kärlek eger
Liten Harald, äfven du.

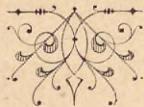
Blåsippan.

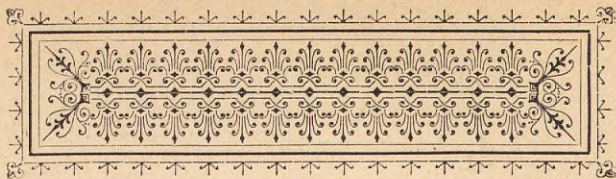
(«Blomman är min vän . . .»)

Lilla blomma blå,
O, hur ljuf ändå
Är du ej — förutan like!
O, hvad enkel prakt,
Hvilken hemlig makt
Har du ej uti naturens rike!

Du bebådar vår,
Der du med en tår
Tittar fram ur drifvan höga.
Solens ljufva kyss
Väckte dig helt nyss,
Derför glittrar nu ditt öga.

Derför ock jag ser
Hur du ödmjukt ler,
Tacksam emot himlaljuset.
Lilla blomma blå,
Sänd från mig också
Liten bön här ned från gruset!

Elfvän till foglen.

Liten fogle, du dig svingar
Fritt på dina lätta vingar
Högt mot eterns blåa haf.
Hvilken fröjd! hvad sången klingar,
När din morgonbön du bringar
Honom, som dig lifvet gaf!

Flink och fri du åter ilar
Och din vinge först du hvilar
Mot min lilja, skär och ren.
Doft, men lugnt min källa sorlar
Och af oro böljan porlar
Tidig timma, timma sen.

Dock, hvad fröjd då våren kommer
Med sin sång och sina blommor,
Hvilken lek och hvilket kif!
Jag har njutit af din lycka,
Sett mot tacksamt bröst dig trycka
Kärleks skatt, ditt väna vif.

Då, ack då jag knapt törs andas,
Rädd att minsta suck skall blandas
Med din kärleks svärmeri —
Aldrig, aldrig skall jag njuta
Kärleksfröjd, ej make sluta
Till mitt bröst, som du, så fri!

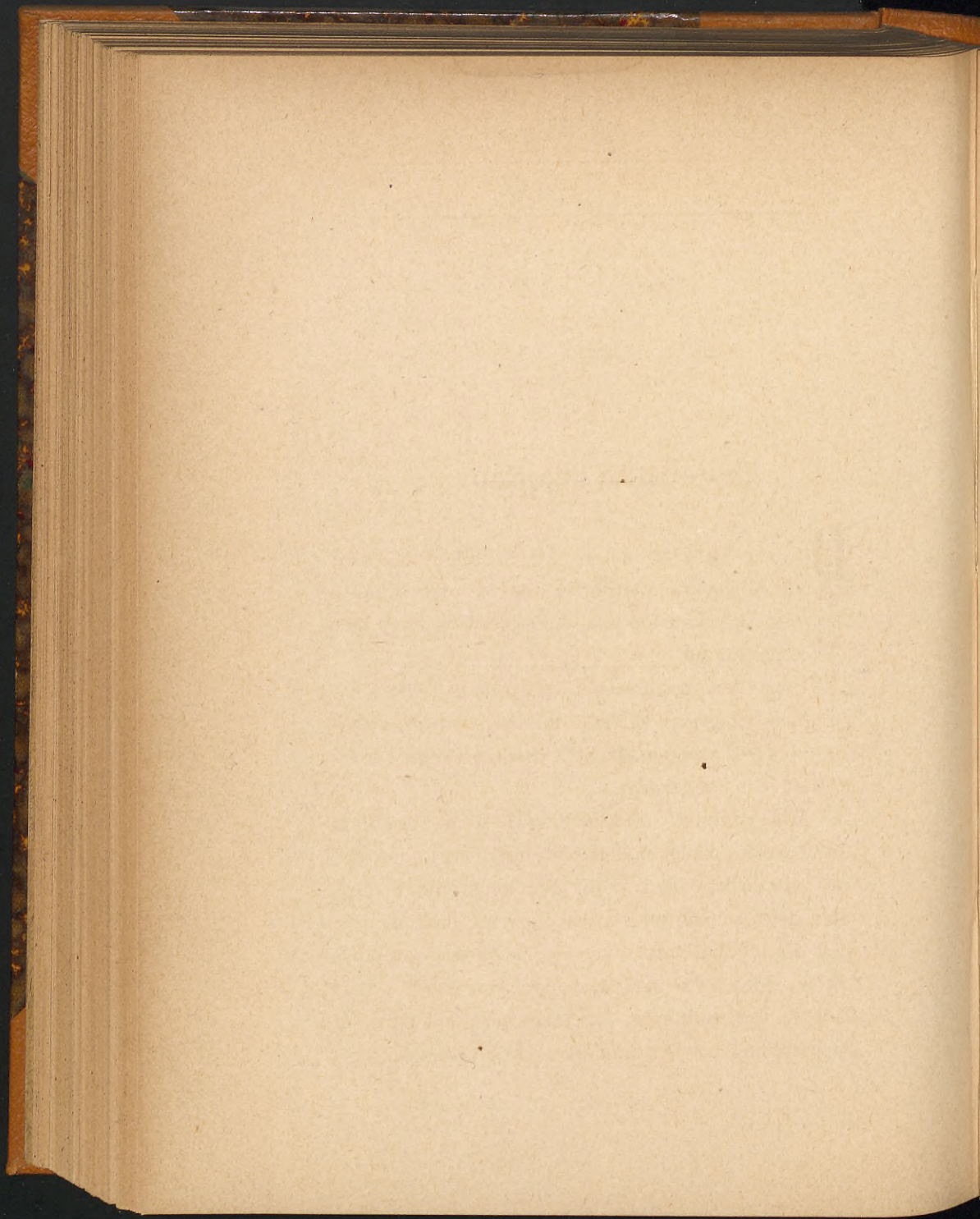
Dock, min fogel, då du svingar
Fritt på dina lätta vingar
Högt mot eterns blåa haf —
Då min fröjd, när sången klingar,
När din morgonbön du bringar
Honom, som dig lifvet gaf!

BERÄTTELSER

Postillon d'amour.

Det var en klar och vacker sommardag, en af de få vackra, som förlidet års sommar skänkte oss, och kanske just därför så mycket mer efterlängtd.

Från den molnfria himlen strålade solen i all sin glans; flugorna surrade, luftens bevingade skaror jublade i rymden, ja hela naturen syntes spritta af fröjd och lefnadslust.

Min kammare tycktes mig i detta ögonblick allt för trång, men nöden har ingen lag: »den der icke vill arbeta, han skall icke heller äta!» Och efter detta snusförnuftiga resonnemang ilade pennan med fördubblad fart öfver de välsignade pappersarken. Mitt löfte var väl också värdt något — jag hade ju förbundit mig, att innan morgondagens sol uppgick ha mitt för händer varande arbete färdigt.

Arbetarne utanför mitt fönster lågo på rygg på de uppkastade sandhögarne och gassade sig i solskenet, på samma gång de togo sig en lur under middagsrasten. Det der solgasset tycktes mig dock nästan för starkt för att jag skulle önskat mig vara i deras kläder; i sådant fall var kammaren bättre. Men tycke och smak äro så olika här i världen!

Sandhögarne tillkomst utanför mitt fönster hade allt sina skäl och randiga orsaker. Man hade nemligen under sistlidne sommar företagit sig nedläggandet af en mängd kloakledningar i olika delar af vår kära hufvudstad.

I dessa bostadsbristens dystra tider hade enligt min tanke varit långt bättre att, åtminstone för någon del af de *nedgrädda* kapitalen, *uppbygga* ett eller annat hus för våra husvilla likar. Men man hade beslutat att långt hellre bygga bo åt mössen än åt de fattiga människobarnen, och dervid blef det.

Nu ha vi då Sundbyberg, vår nya förstad — om också ett och annat »gurgel» uppstår om dess »vara eller icke vara» —, och om allt der går väl, som vi, för den goda sakens befrämjande, af hjertat hoppas och önska, skall väl aldrig, åtminstone inte på många herrans år, någon bostadsbrist höras af.

Mitt fönster vetter just ut åt en gata der ett af de förut nämnda storartade och nog på sitt sätt

nyttiga, men dock kostsamma och tidsödande kloakarbetena företogs.

Jag såg ofta granskapets barn leka bland sandhögarne, och med en viss bäfvan såg jag dem äfven klättra på de upplagda plankorna vid sidan af och tvärs öfver det ända till omkring 20 à 22 fot derunder varande djupet. Men en dag steg min fasa till det yttersta, då jag såg en liten välklädd pojke, djerfvere än någon jag hittills sett, balansera öfver den farliga spången.

Men den lille ljusalfen förtjenar en särskild beskrifning.

Skulle man tro på andar, kunde man varit frestad antaga, att en diplomat från tjusarkonungens, den tredje Gustafs tidevarf uppstigit — *en miniature* — ur jordens mörka gömma och nu klättrade ofvan randen deraf.

Den lille, omkring sexårige piltens klädsel påminde nämligen mycket om den tidens drägter.

Han bar en i blåsvart skiftande sammetsblus, sammanhållen med ett bälte, försedt med ett gnistrande stålspänne. Benkläderna voro af samma slags tyg och tillsnörda vid knäna; dertill hade han hvita strumpor och skor. På det innerligt vackra, ljuslockiga hufvudet bar han en mössa af lika färgad sammet, hvare var fäst en åt venstra sidan nedfallande hvit plym. I handen bar han en utsökt

smakfull blombukett, ett särdeles fint urval af Floras skönaste skatter, säkert en gåfva från den lilles mor till någon närboende väninna, eller kanske snarare från någon ung, eldig älskare till dennes utkorade.

Huru som helst — så väl barnet som buketten väckte båda i hög grad mitt intresse, och jag hade oändligen svårt för att taga ögat från någondera af dem.

Med ett skälmskt leende och trotsig min dansade den lille vildbasaren fram öfver djupet der nere, lika frimodig som en katt på en takränna.

Nej, nu var det mig alldeles omöjligt att längre fortsätta med mitt arbete, hur brådt om jag än hade dermed — jag hade ju lofvat, att innan morgonen randades hafva det färdigt; huru nu dermed skulle gå, det visste endast den nådige Guden. Jag kunde, som sagdt, ej taga mina ögon ifrån den orolige lille lindansaren der på plankbiten; jag måste, kosta hvad det ville, se huru min lille akrobat bar sig åt och huru *den* leken skulle sluta.

Med lika trotsig min — som, jag nekar inte till det, klädde honom för innerligen väl — balanserade han ju der ännu på den smala plankstumpen öfver det nattsvarta djupet, under det jag i andlös väntan afvaktade utgången.

Anblicken af denna våghalsiga färd skulle ha

satt hjertat i uppror på hvem som helst, derom är jag viss, ty man kunde omöjligen afhålla sig från föreställningen: tänk om plankan vid den lille vildbasarens rörelser kommer aldrig så litet på sned, eller vickar en hårsman åt sidan — då är han ohjelpigen förlorad!

Jag har en gång sjelf gjort en dylik färd, som bekom mig ganska illa och hvaraf jag ordentligt plågades i veckor, ja månader, en färd som jag aldrig glömmer; och dock var det djup, på hvilket jag föll, endast en obetydlighet emot det, hvaröfver den lille nu dansade.

Stopp, för all del — huru nära är det icke just nu, att den lille orostiftaren gör en kullerbytta!

Ah! jag beredde mig just på att få se honom upptagas sönderkrossad, ja, kanske döende!...

Men nej, han står ju der, den krabaten, lika rask och förtjusande, lika skälmaktigt leende, som hade ingen fara någonsin funnits till.

Men, hvad nu? Med ett lätt hopp kilar han öfver åt andra sidan. Hvad kan vara anledningen till att han öfverger denna utom all fråga för honom kära sysselsättning? Min blick följer riktningen af hans steg, och se, han är ute på upptäcktsresa!

Han har nämligen fått sigte på en liten lek-syster, sysselsatt med att uppföra hus i sanden. Hvad är nu naturligare än att vår lille äfventyrare

söker att få deltaga i den lilla flickans lek; det ser ju så innerligen roligt ut, och fyra händer kunna ju alltid lättare utföra ett arbete än två. Man kunde ju således hjälpas åt. Som en blix t föll denna tanke öfver vår hjelte — i fall jag får kalla honom så — och som en stormvind hade han ock utan betänkande ilat öfver på hennes sida.

Det var af sådan orsak som han gjorde detta sista saltomortale, som nära nog betagit mig målföret; åtminstone kunde jag ej på en lång stund hemta andan. Men han, för hvars skull mitt hjerta kommit att klappa långt häftigare än vanligt, han har redan tagit plats vid sin lilla frökens sida; och nu börjas ett gemensamt uppkastande af sand och ett arbetande, hvars ljufva möda båda helt förtjusta synas dela.

Det var som en tung sten hade fallit ifrån mitt bröst, en sådan lättnad kändes der, då jag äntligen efter så mycken oro fick se den lille äfventyraren i full säkerhet. Från den plats, der han nu befinner sig, hafva vi då icke att befara, att han skall bryta armar och ben af sig. Ah! hvad det kännes skönt att riktigt få andas ut efter en sådan väl genomgången vända!

De små befinna sig emellertid på allt för långt håll för att vi skulle kunna höra hvad de hafva att säga hvarandra. Men af deras gester kunna

vi upptäcka att de ämna sig till något riktigt storverk. Gossen gestikulerar och pekar; flickan räcker ut handen, som det vill synas efter en af de vackra blommorna, som gossen bär i den stora buketten. Min första tanke är ovilkorligen: månne han villfar hennes begäran och skadar den vackra buketten genom att frånskilja en af de doftande rosorna?

Nej, det gör han då inte. Han lägger tvärtom ifrån sig hela buketten och börjar af alla krafter hjälpa den lilla leksystemen att ordna sitt hus i sanden. Nå, det var då förståndigt!

Är buketten från en moder eller en älskare...? I hvad fall som helst — ni skulle blott se hvilket öde som träffar er dyrbara och vackra gåfva, den ni satt i händerna på en dylik olycksfogel. Dock, hvad var väl allt detta, emot hvad som komma skulle!

Med hvilken ifver arbetade ej de små bytingarne i sandhögen — alldeles som om någon synnerlig brådska stode för dörren.

En i förhållande till huset rätt stor plan upptages omkring detsamma, jemnas och utstakas med pinnar — allt i sanden naturligtvis. Min förvåning stiger dock till sin högsta punkt då jag upptäcker, att denna plan är ämnad till... trädgård.

Se, den lilla flickan räcker redan ut sin hand efter de charmanta blommorna i den allt hittills

under så många åtbörder, svängningar och balanseringar likväl ännu välbehållna buketten.

Ja, mycket riktigt: först en, så en och så åter en af blommorna frånslites från den vackra och väl ordnade samlingen. De små husera som ett par vilddjur bland blommorna, och snart fins intet annat än . . . ståltrådar (den nya tidens trädgårds-mästarekonstmedel) qvar af den pyramidformiga, ovanligt väl ordnade blomsterbuketten.

En hel trädgård har af densamma bildats i sanden.

Nu blir en lek och ett stöj: de mest otvetydiga bevis på en sann, naturfrisk, oblandad glädje. Flickan är öfvermåttan lycklig och klappar i sina små händer — kanske icke alldeles så hvita efter sista tienstgöringen som sandskyfflar, men hvad gör väl det, och hvem har väl tid att egna en tanke åt en sådan lapprisak, helst i ett ögonblick som detta? Det är icke allom gifvet att vara egare till sitt eget lilla hus med omgifvande trädgård och blomsterland!

Gossen syntes icke mindre förtjust, och i barnslig oskuld tycktes båda helt lyckliga i åskådandet af hvad de förmått frambringa.

Och länge, länge voro de sysselsatta med att ordna och ändra planteringarna i sin lilla trädgård.

Senare på aftonen, då jag gick ut, kom jag händelsevis att kasta mina blickar åt den lekplats, der de små uppehållit sig, och se, den lilla trädgården bar redan allt för ojämfaktiga bevis på alltings förgänglighet. Blommorna lågo der vissnade och förfallna, de flesta redan söndertrampade och förstörda, andra åter igen kringströdda af vinden, ja, sjelfva huset till och med hade fått dela blommornas öde.

Tänkom oss mina små älsklingars förtviflan, då de nästföljande dag komma för att fortsätta leken och vänta sig nya fröjder af föregående dagens arbete!

På endast några stegs afstånd låg ett papper, det jag, af hvad anledning vet jag ej, uppvecklade och genomögnade — det var händelsen eller ödet som fogade så.

Papperet var ett litet bref, hvilket någon före mig öppnat, genomläst och kastat ifrån sig. Innehållet var följande:

»Älskade min Sandra!

Jag sänder dig jemte denna lilla skrifvelse några blommor, några af Floras mest omhuldade små älsklingar, trogna sinnebilder af vår egen kärlek. Öfverbringaren häraf är min grannes lille son, Carl, den af mig mycket omordade lille rustibussen och

för öfrigt min och allas älskling — en i mitt tycke särdeles passande *postillon d'amour*. De skälmska groparna i kinderna, den trohjärtade, varma, barnafromma, englarena blicken, denna själens spegel, hvaruti det gör en riktigt godt att sola sig, allt detta och ännu mera sammanlagdt gör, att han är det älskligaste lilla barn jag någonsin sett.

Jag sänder dig »med flit» denne budbärare just derföre, att du på samma gång skall komma i tillfälle att riktigt grundligt betrakta min ofta omordade lille älskling. Och säg mig nu sjelf, om han ej till fullo gör sig värdig denna benämning? Är han icke bra söt, den lille vildbasaren?

Han medför, som jag nyss nämnde, några alster ur Floras förtjusande rike, som vi båda älska lika högt.

Jag kommer sjelf i afton, för att göra min 'muntliga' uppvaktning på denna din hedersdag. Till dess farväl, du ljufvaste bland Evas förtjusande döttrar!

Din egen
Constantin.»

Ack, jag hade således allt för rätt! Stackars Sandra, hon hade hvarken fått njuta af blommorna, brevet eller åskådandet af *hans* — Constantins — älskling, lille Carl! Men så hade denne senare i

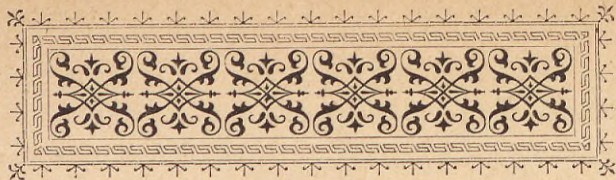
dess ställe tagit revanche och njutit i rikt mått på herr Constantins bekostnad.

Se der min aning. Stackars Constantin! Stackars Sandra! Båda blefvo ni lika lurade på konfekten. Vår lille postillon och hans inklinasjon läto sig den väl smaka och fröjdades i glädtig yra på eder bekostnad!...

Kunna vi dock klandra dem därför?

Äro vi, stora barn, mången gång väl en smula bättre? Glömma icke också vi, kanske allt för ofta — blott för våra egna intressen — pligterna mot hvarandra!

Fula Lena.

Ser du gumman, som går der med det nedböjda hufvudet, skjutande minst en half aln framom den öfriga kroppen och i en ständigt vibrerande rörelse, likt ett asplöf darrande för vinden?

Ja, du känner henne väl. Otaliga gånger ha vi sett samma framåtlutande gestalt på gatorna å Norr med långsamma steg vandra sin väg framåt, och säkerligen har mången med mig sändt en tacksamhetens suck till försynen för vårt eget jag, under det vi i all hemlighet af innersta hjerta beklagat den arma, hvars tillvaro åtminstone under dylika förhållanden tyckes vara en börda.

Gamla Lena är inte mer än femtio år, ehuru det vid hastigare påseende vill synas som hade hon räknat sjuttio vintrar.

Och dock har denna skröpliga gestalt, huru otroligt det än tyckes dig, en gång tillhört en ung, firad, ja, eftersökt och af gossarne på dansgillet gerna uppjuden flicka.

»Åh, det är omöjligt! Skulle väl hon? ... Åh nej, det är icke gerna möjligt. I så fall måste det varit brist på smak», invänder en liten fröken spetsigt.

Vi, som äro unga, vi ha verkligen i allmänhet svårt för att fatta, att denna gamla, skrumpna, hopkrupna gumma, vi nu se, en gång varit en firad skönhet, ett föremål för herrarnes beundran och damernas afund. Hvem täljer väl alla de försaker, alla de qual och bekymmer, den gamla haft att bekämpa mellan denna tid och detta nu och som mot jorden böjt den fordom starka gestalten? Aldrig förlorade hon likväl modet, utan böjde sig fastmer med stilla undergifvenhet under nödvändighetens börda och bad med lugn resignation: »Fader, gånge denna kalken ifrån mig — ske dock icke min vilja, utan din!» En sådan ålderdom är värd all vår aktning, vår innerligaste tack, beundran och välvilja.

Fula Lena har icke dansat på rosor. Hennes lott var den underordnade tjenarens. Men hon har dock, äfven hon, som jag nyss nämnde, en gång varit ung och lefnadsglad samt liksom mängen af oss sett framtiden i rosenrödt.

»Vår tids jungfrur och tjenare i allmänhet lefva som i ett paradys; ja, de veta ej af att de lefva», som våra husmödrar, sant nog, ofta uttrycka sig.

Vattenledning med ty åtföljande aflopps- och slaskrör voro den tiden okända lyxartiklar i våra kök. En tvåskillings talgdank utgjorde den tidens gaslysning hos kokerskan vid spisel eller flickan vid diskbordet. Veden uppbars af tjenstflickan sjelf — eho hon var ung eller gammal, detta qvittade lika, så snart hon åtagit sig tjensten —, ej af särskildt dertill beordrade arbets- eller »vedkarlar».

Matkorgen, om än så stor, bars af pigan sjelf (ej af stadsbud — en okänd storhet på den tiden — ej håller af »sjåare» eller »brokikare») från Hörtorget eller södra hamnen, om än vägen varit dubbelt så lång ... Flickan bar sjelf med ok och ämbar — tänk er, mina små, näpna nutida frökenpigor! — bar med ok öfver axlarna vatten ända från sjön till det ofta aflägsna hemmet för husets behof ... Inga tvättinrättningar, inga hjälpmadamer — nu mera så brukliga vid minsta förefallande behof —, inga ...

Men att uppräknat allt, vore för mycket för edra finskänsliga öron att höra, huru en den tidens piga hade det mot sin ringa lön, som då utgjorde kanske knapt en fjerdedel mot hvad som nu bestås.

Det är ej afunden — en afskyvärd hydra, för hvilken jag hyser afgjord leda och hvilken alltid är och förblir en styggelse — som uppdrar dessa paralleler emellan forntid och nutid. De ingå till någon del i vår historia och tjena i viss mån till att ge en liten belysning åt olika tiders förhållanden, på samma gång de ge oss klaven till, huru »fula Lena» blifvit sådan hon nu är.

»Framåt!» är dagens lösen, och jag hyllar af uppriktigaste hjerta allt, som göres till det stora helas förkofran och förädling.

Allt annat har ju blifvit förbättradt, hvarföre skulle då ej tjenarens lott blifva det äfven? Han har länge nog i vissa trakter, till och med allt för länge, äfven i vårt eget kära Sverige, varit slaf under sina herrars nycker.

Må han nu söka att rätt uppskatta och värdera det goda, som gjorts och dagligen göres, på det att den tjenande skall känna sin ställning så litet tryckande som möjligt, på det att skarpkanterna skola utjemnas mellan husbonde och tjenare, så att ett mera familjärt och förtroendefullt förhållande till bådas gemensamma nytta och glädje måtte bli rådande.

Efter denna lilla utflygt återgå vi till vår berättelse.

En kall vinternatt för omkring trettio år sedan — Lena hade då ännu ej sett mer än sjutton, aderton vårar, men var rask, oförtruten och arbetsam — hade hon, hvilket icke var något ovanligt, skyndat ned till klappbryggan vid Rörstrandssjön, för att klappa tvenne af henne medförda ämbar tvättkläder. Der fans ej klapphus då, som nu, endast en lös brygga, flytande på vattnet och fastgjord med jernkettingar vid de så kallade hammarbanden.

Hennes husbondefolk och husets folk för öfrigt hade länge sedan gått till hvila, hvarföre Lena efter slutad diskning skyndade att utföra sitt värf.

Vintern var ovanligt bister. Termometern visade ända till 32 grader. Stjernorna glindrade på den klara natthimmelen. Allt var så tyst, så fridfullt; hela den stora staden tycktes hvila ut och hemta nya krafter för en ny dag.

Ensam i den tysta, kalla vinternatten arbetade Lena af alla krafter, men det var nätt nog att hon ändå förmådde hålla sig varm.

Hennes egna kläder hade också erhållit ett glittrande bräm af snö och is. De uppstänkta vattendropparne stannade dessutom som perlor, lika kalla men också lika skimrande som dessa, här och hvar i hår och drägt, för att utrusta nordens dotter så vinterlik som möjligt.

Hej, hvad det går ändå! Ungdomsblodet sval-
lar. Klappträets slag ge eko bland bergen på
stranden der midt öfver; men någon särdeles värme
inombords känner dock Lena ej af.

Ändtligen är dock allt färdigt, och Lena skyn-
dar med den tunga bördan mot hemmet, för att
erhålla några timmars väl behöflig hvila.

Om morgonen kände hon sig ovanligt tung
till sinnes vid uppvaknandet.

»Gud låte mig ej bli sjuk!» bad hon i from
andakt. »Hvart skall väl jag, arma, då taga vägen!»

Och med tilltvingadt mod skyndade hon, så
godt det tunga hufvudet tillät, att sätta på kaffe-
pannan och göra sina öfriga morgonsysslor, som
ållågo henne före husbondefolkets uppvaknande.

I flere dagar kände Lena sig klen, men und-
vek att yttra något härom till matmodern, som för
öfrigt var en god menniska, men minst af allt äls-
skade pjunk. Ungdomen och den fasta viljan seg-
rade dock öfver de för ett ögonblick klena kropps-
krafterna och själen återtog snart sin jemvigt.

Flere liknande tillfällen gjorde dock, att ålder-
domen fick ersätta hvad krafterna i ungdomen fått
vidkännas.

Med åren blef Lena klen och åldrades i förtid,
till dess en dag en förkylning lade henne på sjuk-
sängen.

Vid uppstigandet, som skedde först efter en längre tids utståndna plågor, befans hennes kropp i den olyckligt lutande ställning, den helt säkert får behålla tills lifslampan en gång utslocknar.

Förskräckt vågade hon icke anförtro sig åt spegeln, för att genom densamma erhålla bekräftelse på hvad hon redan kände och anade — den vanprydliga skapnad, hennes gestalt antagit.

Nu har hon dock hunnit vänja sig dervid och finner till all lycka ändock icke lifvet så alldeles fasaväckande, som den oinvidge granskaren har all anledning förmoda.

Mången gång hade jag vid hennes åsyn beklagat den skröpliga gestalten, men dock ej kunnat tro att så mycken resignation, så mycken förnöjsamhet skulle kunna bo inom denna skrofliga yta.

»Åh, hvarföre skall man sörja, hvarföre onödigt klaga?» yttrade hon en gång. *»Nej, vore menniskan blott litet mera nöjd med sin lott, än hvad som vanligen är fallet, skulle säkert mycket vara annorlunda!»*

Huru mycket hafva vi icke att lära af denna obildade, fula gumma, vid hvars blotta åsyn den finbildade verldsdamen skulle rysa och med vämjelse draga sig tillbaka!

Sjelf har jag en gång varit åsyna vittne till en dylik scen, då en ung dam »af börd» skulle be-

stiga fotsteget till den eleganta vagnen, förspänd med sina ystra trafvare, och då gamla Lena händelsevis, hon som alla andra, skulle fram och »titta» på rikedomens barn.

Som en skrämmd dufva och under ett utrop af fasa skyndade den förnäma damen in i vagnen. Betjenten smälde till dörren, och klatsch! bar det af, utan att någon bekymrade sig om, huruvida den ohyggliga qvinnofiguren nedtrampades under hästhofvarne.

En tår söndertrycktes kanske i detta ögonblick i den vanlottades öga, men hennes starka tro och förtröstan läto henne gå segrande ur striden.

Du skulle säkert le, om jag sade dig, att denna nu så fula, skröpliga, lytta, puckelryggiga, framåtlutande gestalt älskat och varit älskad.

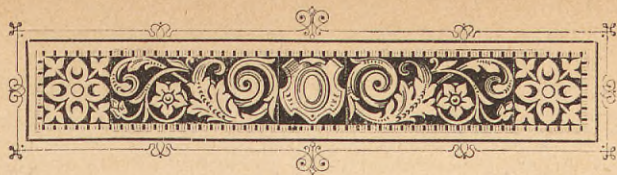
Men så otroligt det än förefaller, har kärleken dock med sin allmaktsspira en gång kommit strängarne i detta bröst att vibrera af en onämbar känsla.

Men äfven denna sällhet var af kort varaktighet, så väl som mycket annat af de fattiga smulor af det goda, som fallit på detta i alla afseenden af försynen styfmoderligt behandlade människobarn.

Ja, hon har verkligen älskat och funnit genkärlek, ehuru denna bedrog henne. Hon blef dock ständigt *sitt* kärlek trogen — hennes hjerta kunde ej lemna rum för nya intryck, det kunde ej inrymma en ny bild. Måhända skall hennes själ, kanske ej lika skröplig som den svaga stoffhyddan, återfinna sitt ideal en gång der ofvan molnen!

Fula Lena är dock nöjd i medvetandet af att hafva utträttat något godt, att hafva kunnat vara någon till gagn i sitt föga glädjerika lif, och nu dväljes hon på fattighuset, der hon funnit en fristad för sina återstående dagar.

Den värnlösa.

Ensam stod han vid fönstret och såg upp mot den blånande rymden.

Foglarne sjöngo i grenarne derutanför.

Han hade allt hvad jordlifvet bäst kan skänka oss. Ärad och aktad var han. Gods och guld hade han till öfverflöd, men ändock fattades honom något, som hans fattiga granne var lycklig nog att ega.

O, huru mycket hade han icke velat gifva för att vara i grannens ställe! Ty huru fattig denne än var, egde han dock det, som fattades honom sjelf och utan hvilket all hans rikedom i detta ögonblick föreföll honom som intet. Grannen hade nämligen ett hjerta att sluta sig till, då han sjelf deremot icke egde någon, som kunde dela hans sorg eller glädje.

Aldrig förr hade han känt det så tryckande som just nu. Ett och annat strå af silfver hade redan

lagt sig i hans lockar. Ungkarlslivets förr så glada njutningar egde för honom icke mer några lockelser. Hvad skulle han väl göra? Lifvet var för honom numera glädjetomt och andefattigt.

Länge stod han så i begrundande ställning och lutade hufvudet mot fönsterposten. Skymningen hade inträdt. Luften, som inströmmade genom det öppnade fönstret, kändes nu mild och sval.

Han gick ut, för att bättre inandas den friska luften.

Han gick utan att vidare tänka på hvart slumpen förde honom.

I hörnet af Drottning- och Fredsgatorna, der körande under dagensl opp ständigt korsa hvarandra, blir han hastigt väckt ur sina drömmar genom ett häftigt utrop helt nära honom. Han blickar upp, för att se hvad som är å färde. Det är ett barn, en liten torftigt klädd flicka, omkring fem, sex år, som, under det hon ämnat sig tvärs öfver gatan, varit nära att bli öfverkörd, om ej ett närstående fruntimmer genom sitt utrop i det förtviflade ögonblicket väckt honom ur hans grubblerier och dymedelst gifvit honom anledning att skynda fram, för att blifva den lillas räddare och i sista ögonblicket rycka henne undan faran — kanske döden.

»Hvem är du, mitt barn? Och hvad heter du?»

»Jag heter Anna.»

»Hvad är din far?»

»Han är död.»

»Din mor då?»

»Hon är också död.»

»Hvar vistas du då?»

»Hos min moster, men hon är så fattig, att hon inte har råd att behålla mig längre, säger hon. Och när måndagen kommer, vet jag ej hvart jag skall taga vägen — ty med denna vecka är det slut, det har moster sagt.» Den lilla fäste härvid på honom sina stora, vackra ögon, för tillfället simmande i en fuktig glans, hvilket gjorde honom helt vek om hjertat.

»Stackars Anna! Du är således ett litet fattigt fader- och moderlöst barn! Gud har säkert sändt dig i min väg. Om allt är så, som du uppgifvit, skall du kanske icke hädanefter komma att lida någon nöd.»

Och efter att ha stuckit en blank riksdaler i hennes hand samt upptecknat flickans adress, sade han henne farväl, för att åter träffas påföljande morgon.

Hans beslut var redan fattadt. Nu skulle han då ej blifva ensam längre; nu hade han någon att lefva för. Ja, lifvet skulle ej blifva så tomt, så glädjelöst, som det nu under en lång tid varit för honom.

Och han påskyndade sin gång, som nu syntes lifvigare. Och han gick ner i Strömparterren, för att

under några ögonblick njuta af musiken. Han drack till och med en toddy, något som icke på länge händt honom.

Under natten drömde han om ett barnansigte, som tillhörde en engel, som under sömnen omsväfvade hans läger och som allt mer antog den lilla flickans drag. Hon uppenbarade sig för honom i en luftig drägt och med vingar på skuldrorna, gladt sväfvande omkring hans bädd. Och han hörde tydligt hur hon hviskade i hans öra: »Herren har sändt mig att förljufva din ensamhet. I ditt sinne skall här efter ständigt blifva frid!» Och de der stora, klara ögonen sågo på honom så underbart och på samma gång så bedjande. Kunde han väl emotstå den blicken!

Följande dag var den lilla fader- och moderlösa redan inackorderad hos en vördnadsvärd familj.

Hennes barnsliga kärlek och tillgifvenhet utgjorde i all framtid den ädle välgörarens belöning, på samma gång de förskaffade honom, allt ifrån den dag han upptog flickan, en aldrig hittills anad inre känsla af tillfredsställelse, hvilket gjorde att han aldrig hädanefter kände lifvet tungt och bittert.

Ej en tanke egde hon för annat än honom — för hans väl. Tacksamheten var den enda bestående

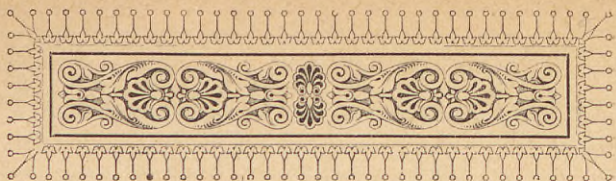
känslan hos henne, en känsla för hvilken alla andra måste vika: tacksamhet mot Gud och honom. Han hade räddat henne undan världens alla frestelser och faror, det var ju då ej mer än billigt, att hon för honom offrade något af sitt hjertas rika öfverflöd i ersättning. Hvad hade hon väl varit utan honom? Kanske en vingskjuten liten fogel, utan huld, utan skydd, utan hem, utan vänner! Nu egde hon ju detta allt för och igenom honom. Kanske hade hon i detta nu utan honom varit en förkastad, förskjuten, skuldbelastad varelse, den der ingen velat offra en tanke, kanske ej en gång en medlidandets tår. Nu stod hon der ren och fri, med hjertat fullt af glädtigt mod och tillfredsställelse samt med hoppet klart strålande ur »ögats dunkla gömma».

Allt detta var hans verk.

För honom således det varma hjertats sista slag!

Hon hade bragt solljus öfver hela hans återstående lif. Och när han, en gång trött af år och svaghet, nedlades på sotsängen, var det åter hon som med sin ljuftva röst ingaf tröst och hopp om återseende och som förljufvade hans sista stunder.

DAGAR OCH SKUGGOR.

»Menniskan är oftast sin egen lyckas smed.»
Gammalt ordstråk.

En junidag sommaren 1869 promenerade ett ungt par Ladugårdslands Storgata framåt, för att vidare fortsätta vägen fram till den härliga Djurgården, hvilken nu stod i sin fulla högtidsskrud. Den vackra strandvägen, som nu löper utmed Nybroviken, var vid tiden för vår berättelse ännu blott anad.

Det omnämnda unga paret vandrade, som sagdt, Storgatan framåt. Mannen syntes vara af vid pass 28 och fruntimret omkring 20 års ålder, båda således i lifvets högsommar, likasom ock naturen var det i denna stund.

Förtroendefullt blickade den unge mannen allt emellanåt ned uti sin vackra följeslagarinnas ögon, likasom skulle han deri vilja läsa svaret på sitt hjer-

tas fråga. De unga tu hade för kort tid sedan blifvit trolofvade och utbytt detta kärlekens insegel, som till en början tillknyter det band, som äktenskapet snart gör ouplösligt.

»O, hvad här är härligt!» yttrade mannen, då vårt unga par uppnått Djurgården och just nu inträdde genom gallerportarne till densamma. »Det är som finge man nytt lif, då man för några ögonblick kan flykta ifrån stadens qvalm och få inandas denna friska och rena luft, uppblandad med doftet, som tusenden af blommor och blad sprida omkring sig, samt få höra de små tjugande sångarskarorna drilla sina härliga toner, än i trädens kronor, än under sin lätta flygt mot högre rymder.»

»Ack, hvilken skada blott, att sommaren hos oss är af så kort varaktighet! Dock, den är ju så innerligt skön under sin korta tillvaro, att den till fullo ersätter oss hvad vi i ett eller annat afseende anse oss förlora.»

»Älskade Louise!» hviskade mannen efter några minuters tyst vandring, »snart skola vi för evigt tillhöra hvarandra, och du skall ju då blifva en liten kärleksfull hustru?»

»Och du, min Adolf, en god och trogen make!» tillade med tillförsigt den unga damen.

Sex veckor härefter voro dessa båda älskande genom äktenskapets heliga band förenade.

Adolf Hilmer var en lofvande ung man med goda inkomster såsom tjänsteman vid ett af hufvudstadens embetsverk och egde dessutom en liten förmögenhet efter sina aflidna föräldrar. De nygifva egde i så väl ekonomiskt som intellektuelt hänseende allt hvad som erfordras för att göra lifvet så lyckligt och angenämt som möjligt. Den unga hustrun prisade och tackade också Gud dagligen för sin lycka; och för det unga paret syntes framtiden skimra full af solljus, hopp och frid.

Under dessa lyckans dagar försvunno tre månader, och ännu råde alltjemt samma kärlek och endragt i de lyckliga makarnes fridfulla hem — detta sköna eden, der kärleken blomstrade ännu lika frisk och det glädjen och förnöjsamheten tycktes för evigt hafva gjort till sitt hemvist.

Men ödet hade dock annorlunda beslutat.

En dag dröjde mannen längre borta än vanligt. Louise, ängslig vid sin mans ovanliga dröjsmål, trodde att det händt honom något och väntade med oro, otåligt räknande hvarje minut som försvann innan mannens hemkomst. Ändtligen, efter några timmars bortovaro öfver den tid, vid hvilken han eljest plägade hemkomma, stod dock Adolf åter vid sin unga hustrus sida, lika vänlig och öm som alltid.

»Förlåt, min älskade Louise, den oro, som jag försakat dig genom min långa frånvaro från hem-

met» — yttrade mannen —, »men jag träffade några gamla vänner, hvaraf en bjöd oss alla hem till sig, och jag kunde ej mer än någon af de andra vännerna neka emottaga inbjudningen. Vi bortpratade emellertid tillsammans en stund, hvilken försvann så fort, att jag ej vet hvart tiden tog vägen. Detta händer så ofantligt lätt, isynnerhet då man kommer in på kapitlet om gamla ungdomsminnen.»

Denna förklaring var ju så naturlig, att Louise icke hade ringaste skäl i verlden att misstänka sanningsenligheten deraf, och hade denna väl heller aldrig blifvit ifrågasatt, om ej uteblifvandet från hemmet hädanefter upprepats nästan hvarje afton. Men, å andra sidan, om mannen uti några vänners sällskap fördref några timmar af qvällen, kunde naturligtvis ej hustrun hafva något att invända häremot. »Han, lik alla andra män, kunde ju ej i all evighet hafva lust att efter slutadt arbete genast skynda hem till sin hustru, för att i hennes sällskap bortjollra det återstående af dagen. Det vore ju orimligt begärdt, att han allt framgent skulle finna sig intresserad häraf. Den gamla vänskapen till de forna vännerna fordrade väl också sin tribut.» Så resonnerade den unga hustrun i tålig undergifvenhet för ödets lag.

Den goda Louise vande sig emellertid så småningom vid mannens bortovaro, och då hennes Adolf

ännu alltjemt var lika vänlig och öm, hvad kunde hon då mer önska?

Småningom ökades likväl dessa timmar allt mer och mer, så att mannen slutligen endast för någon kort stund af dygnet besökte sitt hem. Den unga makans sorg häröfver var obeskriflig, men hvad var att göra? Äfven häri fick hon finna sig nöjd. Hilmer kom ofta så sent hem på morgnarne, att han vid hemkomsten genast måste gå igen, för att infinna sig på bestämd tid på sitt embetsrum. Och hurudan kom han väl dit? Med ett af nattvak förstördt utseende.

Den unga, sörjande makan trodde emellertid, att mannen öfverflyttat sin kärlek på någon annan och att han derföre så sällan vistades i sitt hem.

Så hade en lång tid förgått, då en dag Hilmer vid sin bortgång från hemmet medtog flera dyrbara guld- och silfverpjeser.

»Ack, min gode Adolf!» yttrade hustrun, då hon varseblef sin mans förehafvande, »du tänker således försälja dessa våra dyrbarheter?»

»Nej, min snälla gumma! Jag har endast kommit på en liten balans i verket, en felräkning, hvarföre jag måste belåna dessa artiklar på några dagar, för att kunna godtgöra detta; men, som sagdt, om några dagar återlöser jag dem.»

»Allsmäktige Gud!» utropade hustrun, i det en hemsk aning blixtnabbt genomfor hennes hjerna; »du

har väl icke . . . hur skall jag väl uttrycka mig! . . . förskingrat något, som kan störta dig i olycka? O, i så fall vill jag med dig dela de hårdaste kval! Säg mig allt, Adolf! Jag är beredd på hvad det än må blifva. Jag skall vara stark. För dig och med dig anser jag intet lidande så bittert, att jag icke skulle kunna bära det.»

»Ack, min engel! du oroar dig onödigtvis. Du har redan hört hvad jag yttrat.»

»Älskade min Adolf! Skänk mig ditt förtroende! Tro mig, du, genom meddelande, isynnerhet med den, som håller dig så innerligen kär, kunna säkert dina bekymmer lättas! Din blick är så orolig, din hand så feberhet; säg, är du sjuk?»

»Nej, mig fattas ingenting. Ännu en gång upprepar jag hvad jag nyss yttrade; detta är endast ett tillfälligt behof.»

Hustrun gjorde icke några flera invändningar, blott ett par tunga suckar höjde hennes bröst.

»Stackars min Adolf!» suckade Louise, sedan mannen aflägsnat sig. »O, att jag kunde dela dina bekymmer! Huru sorgligt är det ej att nödgas vara översksam, då kanske *han* lider, *han*, som jag af själ och hjerta — jag känner det mer än någonsin — tillhör.»

Emellertid, under denna olyckliga belägenhet, hade tiden fortgått ända till kort före julen 1870,

då en dag mannen helt och hållet uteblef från sitt hem. Följande dag infunno sig vaktmästare ifrån det verk, der Hilmer tjenstgjorde, och efterfrågade honom. Så förflöto flere dagar under dylika förfrågningar, dels af hans vänner, dels af andra personer, som för åtskilliga angelägenheter sökte att träffa honom, men allt förgäfves. Hvilka anledningar till oro, till sorg för den arma hustrun, att ej veta om den försvunne maken ens stod att återfinna! Kanske fans han ej mer bland de lefvandes antal!

Under denna ovisshet, dessa själsskakningar, denna förtviflan försvunno fjorton dagar, hvarefter en dag tvenne slottskanslibetjenter infunno sig för att göra utmätning hos den öfvergifna maken.

Guld, silfver, husgerådssaker, möbler, allt bortfördes under Louises egna ögon. Med förvirrade blickar betraktade den så hårdt pröfvade hustrun sitt öfvergifna hem. Ej en tår förmådde framtränga ur det förgråtna ögat, ej en tröst fans att lindra de stormar, som rasade i den öfvergifnas bröst.

Hilmer var — *spelare*. Han hade genom goda vänners inrådan blifvit förledd att utöfva denna förfärliga last, som dragit så många tusende offer i förderfvet, som lockat familjefäder från sina hem, från hustru och barn, och derigenom störtat dem alla i

olyckan; som lockat förhoppningsfulle unge män från samhällets höjder ned i denna pöl, der de alla så småningom förfallit och slutligen förvandlats till samhällets afskum, till dräggen af all mensklig uselhet.

Efter att hafva bortspelat sina egna tillgångar, hade Hilmer undansnillat en större summa penningar från det embetsverk, der han som tjänsteman varit anställd. Han hade satt sig i skuld hos alla, der det varit en möjlighet för honom att få låna penningar, för att bortkasta allt vid spelbordet. Häraf den utmätning, hvarom vi i det föregående ordat.

En farbroder till den försvunne Hilmer upptog emellertid den utblottade hustrun i sitt hem, för att åtminstone skänka den öfvergifna ett skydd samt tak öfver hufvudet, hvilket den arma var så mycket mer i behof utaf, som hon sjelf stod nästan vanmäktig, krossad och nedtryckt under bördan af dessa hårda pröfningar.

Sedan hon någorlunda återhemtat sig, begynte hon förestå hushållet åt denne hederlige man, hvars hustru kort förut afidit och efterlemnad flere barn, för hvilka den öfvergifna Louise äfven sökte vara i moders ställe. Öfverallt hade man spanat efter den försvunne Hilmer, äfven genom efterlysning i tidningarna, dock allt förgäfves. Ingen hade sett honom, ingen kunde upptäcka hans vistelseort. Bland alla dem, som genom ett förtviflans beslut öfverlem-

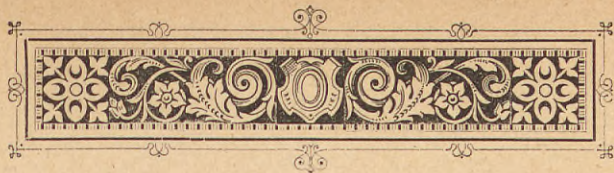
nat sitt lif åt vågorna, eller på annat sätt förkortat sin tillvaro, hade man äfven förgäfves sökt att anträffa hans lik.

Hvilken fruktansvärd sorg för den arma, unga makan! Huru mycket bättre skulle det ej varit om hon med säkerhet vetat honom vara död, än att, som nu, ej veta hvad öde drabbat honom! Tusende gånger hellre önskade hon, att med visshet veta hvad som helst, än att lefva i denna förfärliga ovisshet.

Slutligen påträffades, dock först på våren 1870, den olyckliges lik uppflutet vid en af de södra stränderna.

Den förvillade hade, för att undfly den menckliga rättvisan, sökt sin för tidiga graf uti hafvets djup — en följd af hans starka spelpassion, för hvilken han uppoffrat allt hvad han egde: sin förmögenhet, sitt fridfulla, lyckliga hem, sin unga maka och slutligen — sitt lif.

Ett original.

Vid en af Södermalms mest aflägsna bakgator bodde för några år sedan en gammal assessor vid namn Lindman.

Han hade aldrig varit gift, och ehuru egare till en större förmögenhet, tyckte han det skulle blifva honom för dyrt att föda en hustru, och om denna kanske till på köpet skänkte honom något, ja, kanske till och med några barn, hu! detta hade ju blifvit än värre.

Nej, något så dumt som ett giftermål med en ty åtföljande skara barn att försörja — för att hafva inlåtit sig på slika spekulationer kunde vår hederlige assessor icke tillvitas. Visst hade han mången gång i sin ungdom, kittlad af någon kamrats eller väns äktenskapliga sällhet, blickat något litet in i

familjelifvet och blifvit vittne till både dess glädje och sorger; men han hade dock alltid trott sig finna de senare öfvervägande, hvarföre han aldrig kommit längre än till öfverläggningar, hvilka man måste antaga icke utfallit till äktenskapets bästa. Emellertid hade tiden fortskridit, och vår assessor var nu på sin ålderdom en enstöring, hvilket han likväl utaf hjertans grund prisade.

Han gjorde emellanåt uti sin ensamhet sina beräkningar och öfverslog då hvad han kunde hafva i behållning på att hafva lefvat ungar. »Jag», mumlade vår liberale assessor vid dylika tillfällen, »jag äter upp för ungefär 12 skilling hvarje dag — högre borde aldrig någon menniskas kost stiga per dygn, ty frosseri är ju en synd, från hvilken hvar och en bör be Gud sig nådigt bevara — alltså, jag sjelf äter upp för 12 skilling, och hustru min — i fall jag hade någon nemligen, från hvilket onus dock vår Herre äfven allt hittills mig nådigt bevarat — hustru min, sade jag, emedan hon naturligtvis äfven skulle räknas såsom hel person, likaså för 12 skilling. Barnen . . . ett, två, tre, fyra . . . uh, nej, detta vore ju rysligt! Men emellertid, låtom oss räkna: fyra sade jag, således fyra ungar à 6 skillingar per stycke . . . emedan dessa ej kunna räknas till mer än halfva menniskor . . . 24 skillingar. Jo, jo men, det der blefve ju en rätt artig summa om året, och det ändå

för *bara födan*. Se'n skulle ju dertill komma kläder och kanske ännu mycket mer! Nej, bevar mig Gud från ett sådant elände, det vore ju att riktigt ögonblickligen ta' lifvet af en fattig menniska, i händelse man inginge på dylika vilkor!» Men derifrån hade vår assessor sig visligen bevarat.

Således var assessorn fri på det hållet, hvad hustru och barn beträffade; men till den arme mannens olycka hade han dock icke varit alldeles utan släktingar; han hade nemligen haft tvenne bröder, hvilka efter mångårigt lidande ändtligen nu till all lycka, för assessorn nemligen, med döden afgått från denna jemmerdal.

Den ene af bröderna hade egnat sig åt handel och en tid varit temligen uppe, men misslyckade spekulationer gjorde hans ruin. I sin nödställda belägenhet hade han vändt sig till assessorn, troende att denne skulle hjälpa honom med ett litet lån till att repa sig igen; men assessorn var döf för alla broderns böner och föreställningar. Den andre brodern ville hjälpa honom, men sjelf utan tillgångar, kunde han det ej, hvarföre den ruinerade köpmannen, utan alla möjligheter att förkofra sig, nedsjönk allt djupare och djupare i elände, utan att assessorn, den rike girigbuken, kunde förmå sig att sträcka en hjälpsam hand åt den behöfvande, som äfven fick dö i största armod.

Den andre af bröderna hade som ung ingått vid ett regemente och vunnit befördran samt genom ett temligen rikt gifte stått sig ganska bra. Så väl hustrun som mannen hade nu lemnat detta lifvet, och löjtnanten hade på sin dödsbädd anförtrott sitt enda barn, sonen Albert, åt sin bror assessorns vård.

Sonens uppfostran hade kostat fadern mycket, och som löjtnanten sjelf lefvat temligen undan, som man säger, blef det arf, han vid sitt frånfalle lemnade åt sin son, just icke särdeles stort; dock så pass, att denne, som nu redan också avancerat till löjtnant, jemte sin lön kunde taga sig fram utan att ligga farbrodern till last.

Assessorns således ende nu lefvande släkting var hans brorson Albert, och emedan denne kunde berga sig utan assessorns hjälp, stod han väl i vantarne hos gubben.

Albert var en lefnadsfrisk ung man, som ock förstod att ställa sig väl hos farbrodern; och hvem kan förtänka honom det, då han genom honom trodde sig kunna möta en ljusare framtid, kunna vinna ett oberoende, det han eljest aldrig skulle ernå.

Assessorn hade väl i yngre dagar bestått sig en städerska, som ombesörjt alla hushållsbestyren, men gammal worden, och vi kunna äfven tillägga rikare, tyckte gubben att det blefve honom för dyrt i längden, att hela året igenom föda en menniska,

som ej gjorde annat än hvad han tyckte sig mycket väl kunna göra sjelf. Gubben hade således nu i flera år sjelf bäddat sin säng, sopat sitt golf samt kokat sin lilla kaffetår, de dagar nemligen, han ansåg sig ha råd att dricka kaffe, och dessa voro årets alla sön- och högtidsdagar, hvilka min sann icke äro så få om året, och det kostade heller icke så litet, hvarföre gubben många gånger var betänkt på att vänja sig af med detta öfverflöd. Dock hade saken gått sin jemna gång så länge.

Albert hade alltid som minderårig varit villig att uträtta småärenden åt farbrodern, och sedan gubben afskedat sin förra hjälparinna i så väl mat-som hushållsbestyren, togs Alberts villighet än mer i anspråk.

När nu Albert blifvit äldre, och till på köpet officer, uträttade han väl icke sjelf de ärenden, han som pojke helt ogeneradt kunde och med största beredvillighet fullgjorde; men han var likväl den, som skaffade hem hvad gubben, som lefde på verklig indragningsstat, behöfde.

Alberts städerska hemköpte de obetydliga lifsförnödenheterna, hvilka, väl inlagda i små paket, Albert sjelf under skymningsstunderna hembar till gubben, som var oändligt smickrad af Alberts uppförande och fullkomligt belåten med alla de små inköpen, hvilka Albert alltid hade gjort för så goda

priser, att gubben sjelf aldrig kunnat få dem till bättre, nej icke ens så bra. Orsaken, hvarför Albert alltid kunde göra så billiga inköp, var den, att han utaf egna medel lade till, än några skilling, än en riksdaler och mer, om så behöfdes, allt efter kommissionens olika storlek och beskaffenhet, allt för att tillfredsställa den alltid tacksamme gubben.

För att uträtta några småärenden, som ibland kunde behöfvas för assessorns räkning, hade Albert uppsnappat en liten pojke, hvilken alltid tjenstgjorde vid dylika tillfällen, naturligtvis mot ersättning ur Alberts egen ficka. Gossens mor var tvätterska och bodde i huset näst intill assessorns, så att Albert lätt kunde erhålla gossens biträde, då det behöfdes.

För att släcka sin törst, när det af verkligt behof påkallades, ty vi veta att vår assessor icke var öfverflödig i något, använde gubben naturligtvis det billigaste medlet, således — vatten. Bland de ärenden, som Alberts »passopp» uträttade, var äfven att skaffa hem vatten; detta behöfde dock sällan hemtagas, ty assessorn hushållade med allt. Albert hade i början ett par gånger låtit slå bort det vatten, som blifvit öfver sedan den föregående dagen, för att låta hemta hem friskare; men assessorn, som märkt hans förehafvande, hade då strängeligen tillsagt, att detta ej fick ske flere gånger, eller hemtagas nytt vatten förr än det förra var slut.

»Men, min gode farbror, vattnet blir ju, isynnerhet under sommarmånaderna, varmt och osundt att dricka, om det får stå några dagar; dessutom kostar det ju ej det minsta att få hem nytt.»

»Nå, men gossen?»

»Bästa farbror, gossen går ju de der småärendena så gerna, och modern säger, att hellre än gossen sitter hemma och ingenting uträttar, får han mycket gerna göra dessa små handräckningar.»

Men farbror, som sett gossens beredvillighet, anade oråd och trodde att Albert gaf honom några dricksslantar emellanåt, hvilket gubben tyckte vara ett öfverflöd, och nu yttrade han:

»Huru som helst, min bästa Albert, får detta ej ske oftare än det är nödvändigt; ty för det första vet du, att jag ej dricker mycket vatten, ty att dricka äfvensom att äta öfvermåttan är ju frosseri, som i Guds eget ord förbjudes; och för det andra är kallt vatten farligt att dricka, ja, i högsta grad skadligt för helsan. Nej, vattnet är allra bäst då det fått stå litet, det vill säga några dagar, och bry du dig således ej om det der, min käre Albert, förr än det behöfs.»

Och dervid blef det.

Vi sade att assessorn lefde som en gammal enstöring, och således utan besök af några vänner samt derigenom äfven fri från alla bjudningar och

med dem följande omkostnader; dock såg man icke sällan många bättre, så väl civila som uniformsklädda män ingå genom porten till assessorns hus, och som detta beboddes af honom ensam, kunde väl ej heller visiterna gälla någon annan än honom. Men han hade ju inga vänner eller bekanta, Albert undantagen, som någonsin besökte den från världen afskilde åldrige mannen? Hvad kunde då dessa vara för figurer, som i all tysthet gjorde sina besök hos assessorn och efter en kort stunds visit åter aflägsnade sig?

Assessorn var — procentare. Han utlånade mot dryga procent stora summor åt dessa herrar, bland hvilka kanske någon enda använde de dyrlånade penningarne för att afhjelpa ett husligt behof, men många summor och kanske de flesta lånades för att bortkastas vid spelbordet.

På bestämd tid måste pengarne inbetalas, för att med tillökad ränta åter utlånas, mången gång åt samme låntagare på nytt, och detta till och med otaliga gånger, hvarigenom den från början utlånade summan på kort tid mångdubblades. På detta sätt gaf det från början utlånade kapitalet en otrolig vinst åt assessorn, då det deremot många gånger, ja, oftast slutligen gjorde den arme låntagarens ruin. Denne, som mången gång kanske icke ett ögonblick tänkt på följderna, skyndade att i hejdlös fart öfver-

lemna sig åt passionernas makt, tills tärningen var kastad och han blixtnabbt nedstörtade i den öppna afgrund, han sjelf i blind lidelse rusat till möte. Då först kanske den olycklige vaknade och med förfäran blickade tillbaka på den flydda tiden; han ville vända åter, men ack *för sent!* Afgrunden hade redan med jernfasta armar gripit sitt offer.

Och assessorn? — Han satt småleende och gnuggade händerna af lutter förtjusning öfver de oupphörligt ökade summorna. Så hade tiden fortgått i många år, och vår assessor, den gamle narren, gick nu på sjuttioalet.

Att offra några ögonblick åt tanken på döden, detta var icke i assessorns smak; han hade aldrig velat tänka så långt, ty ännu var han nästan säker på att få lefva i många år, och således aflägsnade han alla dylika tankar, om de någon gång ville frammyga sig.

En dag råkade assessorn emellertid att förkyla sig, och från den dagen aftogo hans krafter allt mer och mer.

Han fortsatte dock ända in i sista ögonblicket med sina verldsliga bestyr och trodde i det längsta att ännu ej hans tid var ute.

Albert satt nu nära nog hela dagen vid den sjukas bädd och samtalade med honom i de ämnen, som för honom voro kärast.

»Jag dör icke, ser du, min gosse», yttrade assessorn härunder; »gubben är seg, må du tro. Ännu en gång vill jag njuta af lifvet; det vore ju för öfrigt stor skada att lemna det då man, efter mångårigt bemödande, ändtligen kommit så långt, att man snart nog skulle kunna lefva i ro . . . fast ännu skall jag väl samla litet. Ja, det vore stor synd; säger jag, att nu så här tvärt gå ifrån alltihop, men om så skulle hända, min käre Albert, skall du beskedligt först och främst förvandla allt lösörebo i reda penningar samt indraga alla mina fordringar. Dessa penningar jemte allt hvad jag *der* förvarat — assessorn pekade på den vid sängen stående kassakistan — skall du beskedligt, utan att ta' en enda fyrk ifrån — nå, nå, förlåt min gosse, det tror jag inte heller att du gör; du skulle väl inte vilja bestjåla din egen beskedlige farbror, åh nej, dertill känner jag dig allt för väl —, allt nog, du skall nedlägga allt, som blifvit förvandladt i penningar, bredvid mig i kistan. Hör du det, att det alltsammans måste följa mig i grafven! Ty som du vet och som vi alla hört: det kommer ju ett lif efter detta, och då skall du veta, min gosse, att det kan vara bra att ha några fyrkar i förväg, så slipper man der att arbeta på nytt; då har jag ju redan min lilla förmögenhet, och med den kan jag ju komma att må riktigt godt der. Men som sagdt:

knip ej en enda styfver och sälj ej heller något af sakerna här till underpris, ej heller får du släppa efter någon fordran, ty du skall veta, att jag räknar noga efter sedan och ser om allt går rätt ihop!»

»Nej, min bästa farbror, ingenting skall förkomma. Men det tycker jag ändå är dumt, att taga det med sig så der i grafvén; någon kunde ju stjåla bort det. Då kan jag lika väl ta' farbrors pengar i förvar och ärligt lemna dem då vi träffas.»

Detta yttrande af Albert föranledde sig deraf, att han icke gerna ville bryta emot en döendes yttersta vilja, och om assessorn icke förändrat sin plan, hvad hade Albert då haft för alla sina mödor, för att icke tala om alla hans omkostnader för den snåle farbrodern? Nej, derföre hänvisade han till en annan plan, den att sjelf förvara dem.

»Ja, ja, min gosse, men ser du, jag kan behöfva de der pengarne innan vi träffas, ty det kan ju dröja länge nog innan du kommer efter.»

»Men betänk, min bästa farbror, så riskabelt det är att, om än endast för några ögonblick, anförtro så mycket penningar åt en svag trälåda; någon kunde möjligen få veta eller blott ana de dyrbarheter, som derinom förvarades utom min hedervärde farbror, och då . . .»

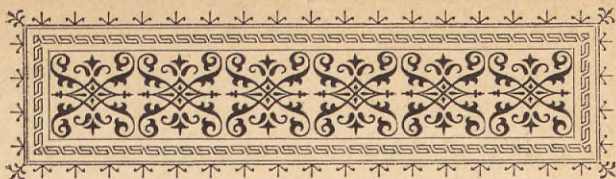
»Nå ja, du kan ha rätt, min gosse. Tag dem och göm dem väl tills vi åter träffas! Men förstör

ej något, ty jag behöfver dem nog sjelf allihop en gång och är säker om att de alla skola komma väl till pass.»

»Ja, nog skall jag gömma dem, derom kan du vara säker, min gubbe lilla», tänkte Albert i det ögonen blixtrade af glädje vid tanken på att han skulle blifva egare till en sådan förmögenhet; ty nog var *han* viss att assessorn icke skulle behöfva sina penningar mer.

Och mer behöfde han dem ej heller; ty några dagar senare afled assessorn, ännu då döden förvred hans anletsdrag påminnande Albert om, »*att fara varligt fram med hans penningar*».

Familjen i Perlstickargränd.

»Klang, hvad buteljer, Ulla,
I våra korgar, öfverst fulla,
Tömnda i gräset rulla,
Och känn hvad ångan dunstar fin!»

»**N**å så öppna, käring! Hör du inte att det är jag, hvaba?»

»Kommer strax, gubben lilla!» höres en röst inifrån rummet.

»Se så, pjäska dej inte nu, käring, utan öppna bara! Inte behöfver du sjåpa dej; jag har väl sett ett så'nt der gammalt troll förr, skulle jag tro. Se så, öppna bara!» utlät sig mannen rått och sväfvande på målet, i det rusets inflytande gjorde sig allt mer gällande.

»Kära gubben min», utlät sig en mager qvinnogestalt, i det hon darrande öppnade dörren. Om hon skälfdde af rädsla för hvad som komma skulle, eller af köld, låta vi vara osagdt; kanske båda delarne gemensamt verkade.

»Kära gubben min, jag var endast rädd att förkyla mig midt i kalla vinternatten, så blott och bar som jag är — inte så mycket för min egen skull, det vet du nog, som icke dess mer för barnens.»

»Prat, förkyla dig! Lilla nåden har så fint skinn, förstås. Hi, hi, hi! Det är ingen som frågar efter, om jag förkyler mej, nej gubevars! Och barnen sedan — ja, dem pjunkar du då bort med ditt klemmande helt och hållet. Nej, vore inte min tid så upptagen, skulle du få se på annan ruter i ungarne. Hi, hi, hi! Upptagen! Nå ja, hvarför inte: vintern egnar jag åt mina vänner och åt nobis; det är inte mer än rätt och billigt. Att vara murare, det är annars ett f-ns yrke, för om sommaren har man göra så det står en öfver öronen, men om vintern får en stackare suga på ramarne. Nå, nå, en och annan klar af Smithens välgörande droppar kan man alltid drilla sej till af goda vänner, men för öfrigt är det knalt. Ja, de' ä' så — men de' ä' inte värdt å tala om de' nu. Inom ett litet viftande ä' de' vår, å då, gumman, ska' du få si på andra bullar!»

»Ja, Gud vare lof!»

»Tackar för de', att de' ska bli vår en gång i år också, så väl som andra år!»

»Ja, men vet du, min gubbe lilla, den här vintern har ock varit bra svår för oss. Jag tror, Gud nåde mig, att vintern blir sämre för hvart år!»

»Ah, det har ingen fara, bara man inte lipar och hänger läpp, som du numera ständigt gör.»

»Ja, kära du, man har väl icke mycket att glädjas åt, då fattigdomen och sorgen ta' öfverhand.»

»Stå inte och lipa, käring, det vet du att jag aldrig tål, för då vankas det konfonium!» Och härvid höjde han den knutna handen högt öfver hustruns af fruktan darrande hufvud, dock denna gång utan att slå till.

»Nej, gör du som jag: slå bort sorgen och sjung en liten stump i stället; det tar sej bestämdt mycket bättre ut! — Kalle!» fortfor han vidare, »opp med dej, pojke, och sjung en bit i lag med far din! Du blir min sann ingen dufunge, du, det har jag ordning på!» Nu vände han sig till hustrun och fortsatte: »Om också du skall pjäska bort de andra ungarne, men Kalle ska' jag då uppfostra efter min pipa. Den pojken ä' de' godt gry i; han ska' bli lik far sin! — Nå, opp med dej, pojke! Drar du timmerstockar, ska' jag min själ lära dej att bli qvick i benen, jag, din mörtunge!»

»Ack, söta min gubbe, låt barnen sofva; de ska' ju tidigt opp och i skolan i morgon!»

»Rör mej inte. Opp med dej, morsgris, och tralla en stump med far din!» Och utan barmhertighet ruskade den rusige fadern den lille åttaåringen, det äldsta af barnen, tills gossen yrvaken reste sig i den torftiga bädden. De fyra yngre syskonen drogo sina hufvud behändigt under täcket, för att om möjligt undvika det der »konfonium», hvilket de af gammalt mycket väl visste hvad det hade att betyda.

Kalle — med den hos barn klara instinkten — uppfattade genast hvad som här var å färde, och för moderns skull, som han af hjertat innerligt älskade och som han nog visste i annat fall skulle få umgälla det, i händelse han varit ohörsam, kanske också lika mycket för att skona sitt eget skinn — frågade med temligen glad, ehuru något darrande röst: »Hvad vill pappa att jag skall sjunga, då?»

»Hörde du inte hvad jag trallade på för en bit, när jag kom hem? Nej, det var sant, du sof då. Det var annars en Bellmansstump. Du vet att jag föredrar honom framför någon af våra gudsnådliga poeter. Bellman, sir du, det var en karl, det! Munter var han och det med besked. Nå, nå, Braun är inte så förb-dt dum, han heller, men, sir du, Bellman, han ä' ändå susen. Lär dej hålla af honom, pojke; det gör jag och hela menskligheten!

Nå, dra' sta' nu, så ska' jag konservera dej, eller hvad det heter!»

Och den lille sjöng med något osäker, men rätt behaglig stämma, hvori fadern med hes röst allt emellanåt inföll:

»Hvila vid denna källa . . . » etc.

»Ser du, mor, var det inte det jag sa', att pojken har far sins tag i sej! Hur f-n skulle han i annat fall just kommit på den melodejan; ackurat densamma som jag vill ha? De' va' rätt, Kalle. Just så ja. Stå på dej, du bara, så blir du nog lika god karl som far din med tiden, det ska' aldrig falera . . .

Sku' vi ur krusen tömma
med glädtig . . . min.
Hvi . . . hvi . . . hvila . . . »

Och så somnade han, den druckne familjefadern, och strax derefter lille Karl. Men hon, hustrun och modern, bad länge och varmt till Honom, som styrer allas våra öden, om hans förbarmande och nåd samt hjälp för sig och de sina. Och först mot morgonen inslumrade hon, för att snart åter vakna till en ny dag och nya strider.

Huru gerna arbetade hon dock, hade blott allt varit som förr! — Huru lycklig var hon icke i början af deras äktenskap! Hon drömde sig så gerna tillbaka till dessa lyckans flydda dagar.

Hon påminde sig Klang — så hette hennes man — huru ståtlig och vacker han då var, en så duglig och omtyckt arbetare, och huru han med sitt alltid glada humör hade kommit henne att tänka sig en framtid full af ljus och frid.

Visst hade de haft litet att börja med, strax de blefvo gifta, men genom gemensamt arbete, sparsamhet och omtanke uppnådde de dock inom kort ett i förhållande till deras lefnadsvilkor visst välstånd.

Denna sällhet var dock, tyvärr, af kort varaktighet, ty genom att sällskapa med drinkare blef mannen snart deras gelike, och sällan hände det numera att han hemkom någon qväll utan att vara drucken. Dertill ökades familjen årligen, och fattigdomen kom nu att göra ruinen fullständig. I stället för att som en redbar man motarbete denna allt mera hotande fiende, och visa sig med kraft och vilja värdig benämningen man samt göra sig värd sin trogna makas städse visade tillgifvenhet och kärlek, sjönk han allt djupare i lastens dy.

»Hvem skulle väl ha kunnat tro Klang om detta?» suckade hustrun understundom, då hon de långa, mörka höst- och vinternätterna satt uppe och lappade kläder åt barnen, medan hon inväntade mannens hemkomst. »Han», fullföljde hon sin tankegång, »som bar en sådan aktning för qvinnan, han, som alltid visade sig så god, så tillgifven! Kunde väl

någon ana, att han en gång skulle komma att bära händer på den käraste han egde — på mig, som han svurit sin kärlek och tro, som han svurit att omhulda och värna!»

De hade under många år bebott en lägenhet bestående af ett rum med kök i Perlstickargränd. Huru ljus och glad hade icke denna bostad syntes dem då de först trädde derinom, huru annorlunda var den icke nu! Men å andra sidan, hvilka strider hade icke inom dessa väggar sedan dess utkampats!

Skulle väl någonsin den gamla lyckliga tiden återkomma? Hon trodde det ej; för henne funnos visst inga fröjder mer i denna världen. En gång — så trodde hon — skulle hon kanske finna hvad hon här saknade i det af oss alla anade, men ännu af ingen dödlig kända, dock så efterlängtade fadershemmet. Huru gerna hade hon icke velat afskudda sig jordlifvets bördor, för att befriad ila dit hän! Men nej, det fans dock något som med starka band fäste henne och som hon för allt i världen icke velat öfvergifva, nemligen — barnen.

För deras skull ville hon ännu tåligt fördraga alla dessa qual, hvilka visserligen år från år blefvo större och tyngre och som mången gång syntes öfverstiga hennes krafter. Men efter förnyade böner till Allfadern om kraft och mod, kände hon sig åter stark och färdig till nya strider mot hungerns, köldens

och försakelsens bittra hemsökelse samt mot mannens barbari.

I nyktert tillstånd var mannen åter den foglige, stillsamme familjefadern, som till och med nedlät sig att leka och jollra med barnen. Och då glömde den arma modern hvad hon om qvällen förut lidit.

Då var det åter — tänk hvilket under! — en glädjetår som dallrade i de förut af sorgen och bekymren utgrättna ögonen.

I ett sådant ögonblick såg det ut som om tårarnes källa ännu ej utsinat. Och den stackars makans frossade af de fattiga solstrålar, som lifvet ännu egde för henne.

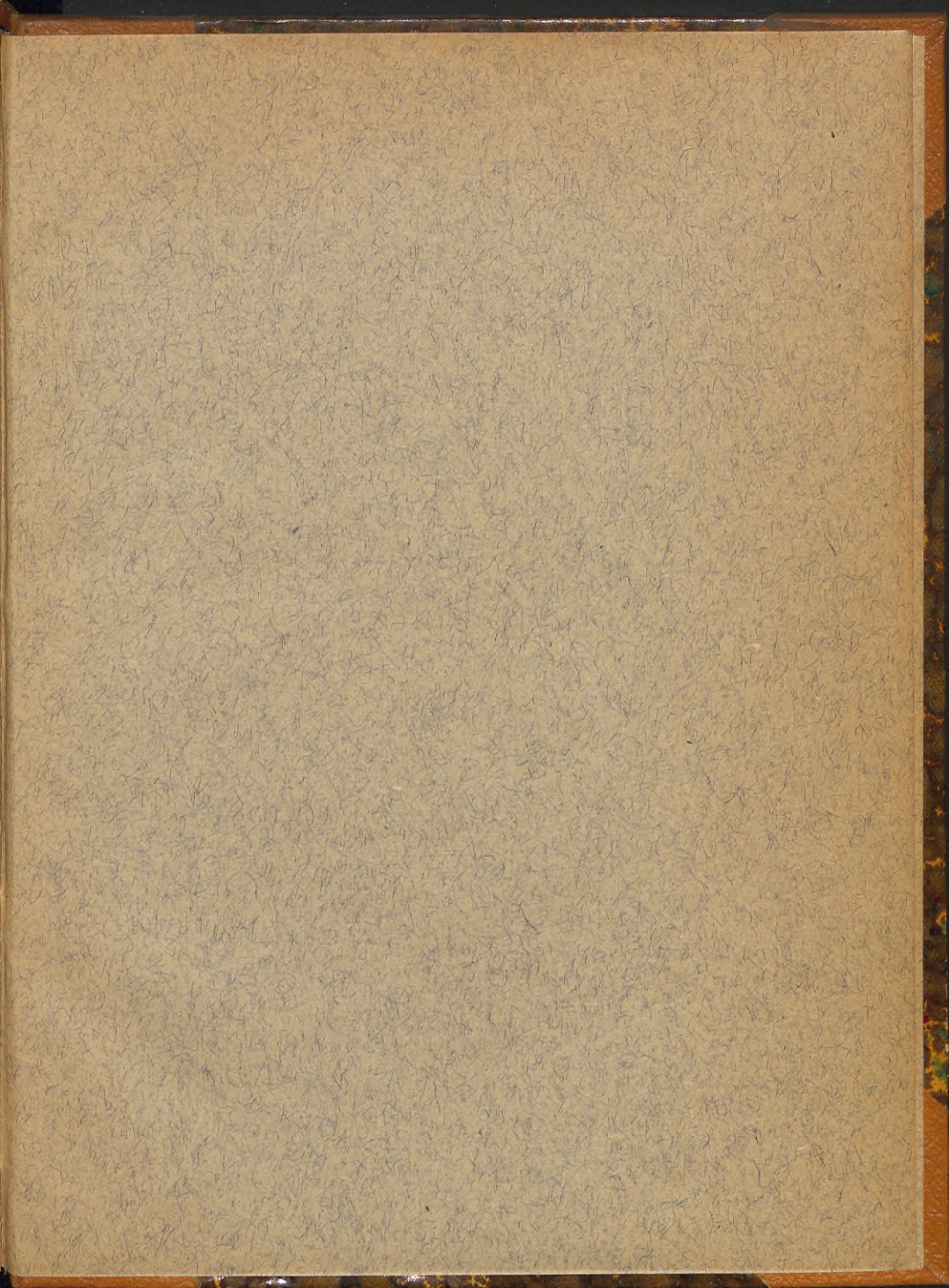

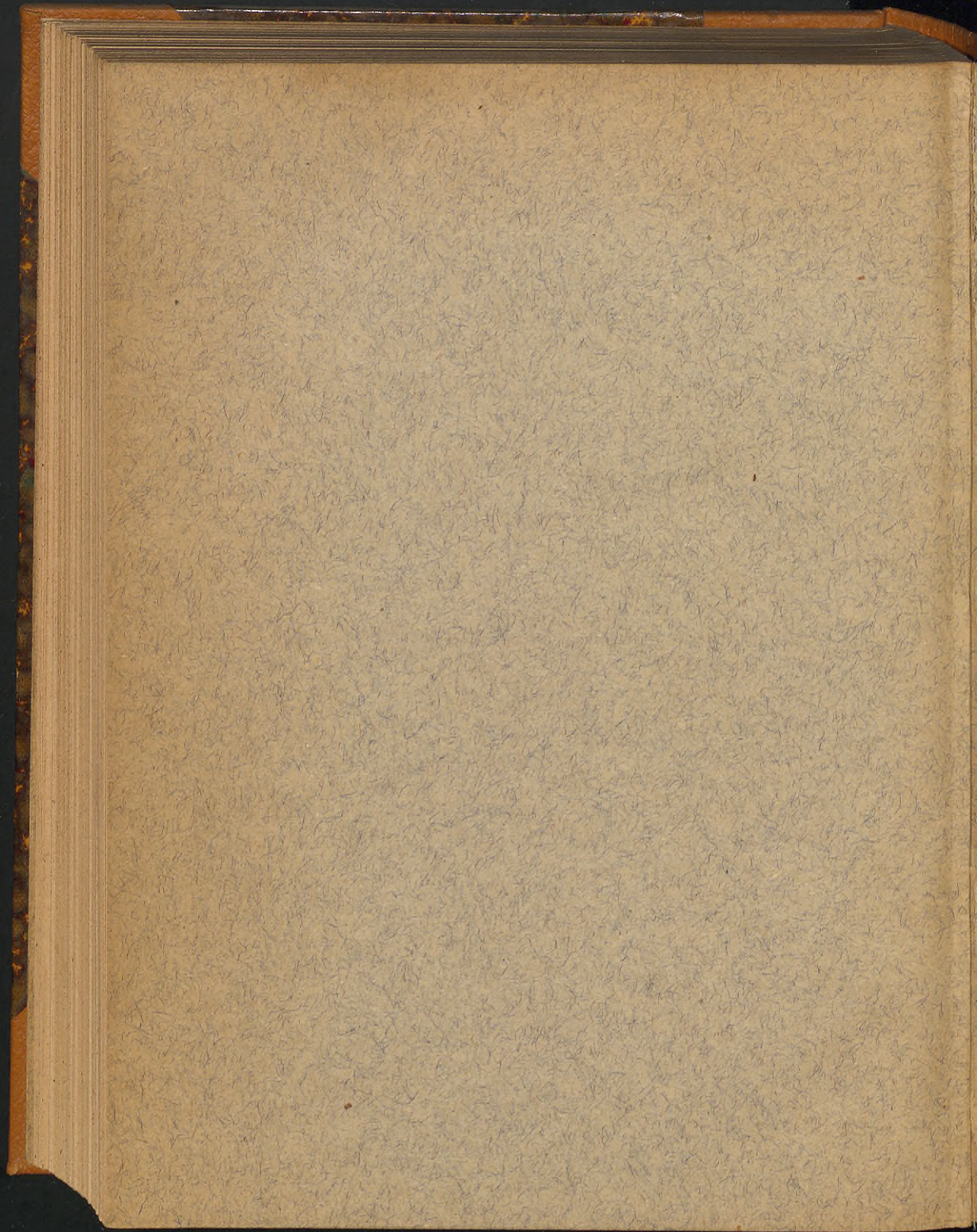
INNEHÅLL.

Naturbilder:		Birgers sånger:	
	Sid.		Sid.
Morgonrodnaden.....	5	Birger	47
Linnæas morgonbön	7	Hjertevännen	49
Vårbäcken	9	Barnets joller	51
Höstqväde	12	Faderskärlek	53
I foglar små	14	Skatten	55
Aftonstämning.....	16	Vaggsång.....	57
Vinter i oktober.....	18	Dryckessång	59
I skogen	20	Rida ranka	61
Vårvinden	23	Blomdoft, solljus och fogel- sång.....	63
Aftonen	25	Vid Birgers sjukbädd.....	65
Maj	27	De första stegen.....	68
Reseda.....	29	Far och son	70
Duetten	31		
Fogellek	33	Reseminnen:	
Jungfrun i det gröna	36	En natt på Östersjön.....	73
Lärkan.....	38	Alliance-trädgården i Berlin	76
Näckrosen	40	Thorvaldsens museum.....	78
Vår vinter	42		

	Sid.		Sid.
Berlin.....	80	Ett midsommarminne	144
Nordens »Haga» i Leipzig	82	Förstlingen	146
Vid Breitenfeld.....	84	En framtidsdröm	147
Vierlands-flickan	87	Lasses och Gretas frieri ...	148
Till de svenska emigranterna	88	Ack, än jag mins.....	150
Vid S:t Karins ruin i Visby	91	Hvad är lifvet	152
I Ronneby.....	93	Fjettrarne	155
Husqvarna-fallen I, II	95	Dröm och verklighet	158
Ett vårminne.....	98	Skönhet	159
		Harald	161
Blandade Sånger:		Blåsippan	163
Den lycklige	121	Elfvan till fogeln.....	165
»Ack, liten fogel!»	123		
Din hand jag ser.....	125	Berättelser:	
Flickan och blommorna ...	127	Postillon d'amour	169
Säg, hulda flicka	129	Fula Lena.....	180
I dagbräckningen	131	Den värlösa.....	189
Min värld	133	Dagrar och skuggor.....	194
Till en ung brud.....	136	Ett original	203
Jag älskar dig	139	Familjen i Perlstickargränd	215
De små tiggarbarnen	141		

6000194755

Göteborgs universitetsbibliotek

